

5101010
170

REGENSENS PIGE

L. J. GUDMAND-HØYER

REGENSENS PIGE

ROMAN

FREDERIK · E · PEDERSENS · FORLAG
KØBENHAVN 1935

COPYRIGHT
BY
FREDERIK E. PEDERSEN

DET HOFFENBERGESKE FÆTTEL KØBEN

I

Ganske stille sidder hun der i Regensgaarden og græder sit kønne Ansigt pjaskvaadt — midt i det glade Foraar under Linden og for alt Folkets Aasyn.

Hun kommer til at se saa dum ud, naar hun græder. — Og alt dette har han for sin tossede Ærlighed!

— Lad os nu gaa ind paa mit Værelse, siger han igen.

— Nej jeg vil ikke, snøfter hun, mens nye Taarer bryder frem af de rent usædvanligt store Pigeøjne, der i Graaden faar en haabløst rolig Nuance, som han ikke kender. Han kan ikke lade være med at tænke paa det, at nu har Øjnene sletikke noget af det muntre Perlegraa, som de plejer. De er næsten blaa — og dejligere end nogensinde.

Omsider retter hun sig op og stryger en vilter Haarlok bort fra Øjet, hvor den — blond og kruset — har badet sig vellystigt i hendes Taarer. Saa faar hun et ondt Glimt i Blikket:

— Aah Du Du fortjener netop, at jeg skulde sidde her og græde i hundrede Aar saa alle kan se og forstaa, at det er for Dig!

— Judith, lad os saa gaa ind!

— Ja, svarer hun stille. — Ingen Panik for min Skyld nemlig. — Ja lad os saa det. Justitsraadens

Høne kunde jo ogsaa komme, og — hun ser varmt og roligt op paa ham, — og det vilde nu alligevel være Synd for Jer begge. Derinde kan Du bedre lade som om Du ikke er hjemme.

Men før hun faar rejst sig, bryder Graaden igennem paany og hun knækker helt sammen deri. — Som han staar der, nervøs, og ser paa hende, ser han kun en rig Haarfylde over en hvid Pige-hals, der bøjes i Smerte, som hele hendes skælvende lille nittenaars Skikkelse gør det.

Alt dette, som han har elsket og stadig maa holde af

Saa siger han blidt: — Juddi, lille Tulle, kom nu! — Du vil jo ikke lave Skandale, vel?

Det giver et Sæt i hende. Hun er skøn nu, med tindrende Harm i alle Træk: — Ja, kom nu, lille *Tulle!* Kom saa! Komseda! — Javel. Det har Du sagt før! Og det *betød* jo ogsaa: *kom!* Og nu siger Du det igen: kom nu! Og i Dag betyder det: *gaa* nu! — For saadan er I, I fine Herrer.

Hun tørrer sine Øjne paany, idet hun fortsætter, mildt: — Jeg skal jo ogsaa nok gaa, og gøre det nu. Du skal ikke være bange. Jeg skal ikke gøre noget Forsøg paa at »hænge paa«. — Men jeg *vil* ialtfald have Lov til at brøle *lige saa meget, jeg kan* naar jeg alt-saa ikke faar Lov til at blive Præstinde.

Usikkert: — Blive hva' for en?

— Naaja saa Præstefrue og alt det dér.

Han kan ikke staa for denne lille Mindelse om Brønd-strædet. Han maa smile. — Lille »Præstinde« og han tilføjer: — Præstinden Judith.

— Ja, snøfter hun. — Og saa er *den* Drøm forbi!

Hun siger det med et Smil, hvis Bitterhed han meget vel ser.

Regensens Uhr melder halvsvy med et klangfuldt Slag.

Saa siger han, paataget skelmsk: — Præstinden Tulle

—Ja, hvis Du virkelig synes, at der er saa meget »tullet« ved mig saa siger vi *det!*

Og med faste Trin gaar hun foran ham ind i hans Værelse. Kendeligt lettet følger han efter.

Fra Judith holdt op med at græde, ser hun ikke længer dum ud. Det ses, at hun igen har faaet Hold paa sig selv. Og han forstaar — med en Fornemmelse af nogen Flovhed, — den isnende Sarcasme i hendes Ansigtsudtryk, da hun med berettiget Ejermine sætter sig dybt tilrette i hans Gyngestol og anbringer sine Fødder paa Skrivebordet i en Stilling, hun aldrig før har indtaget og som bliver vovet ved det Skær af Frivolitet, der nu lurar dybt i hendes ironiske Blik. — Den lyse, stivede Krinolinekjole staar som en let Sky om hende og fremhæver de nonchalant krydsede Ben. To smaa Pigefødder, der vugger i Vristens elegante Svajning, løftet højt med Snørebaandenes sorttegnede Kryd.

Hun sidder først rolig og tilsyneladende fuldkommen behersket. Saa piller og river hun i en af hans Skrivefjer med smaa, hidsige Fingre, mens de begge er tavse. Han ligger henslængt paa Sofaen og udspyr — lidt nervøst — tunge Røgskyer af sin lange Pibe.

Saa er Pennefjeren blevet til Trævler i hendes Haand

og der falder en inderlig Mathed over hende. Som lammet hviler det unge Pigelegeme tilbage i Stolen. Hun ser fortabt paa sine Fødder og smiler, idet Gaden — og noget evigt kvindeligt — kommer op i hende: Som tilfældigt trækker hun sin Kjole lidt op; noget ublufærdigt; nu naar den kun netop til Knæet. Han ligger lavt paa Sofaen overfor hende og kan ikke lade være med at se op under Herligheden. Og til hans store Ærgrelse og Beskæmmelse gør det ham endnu i Dag varm i Blodet at se dette hvide og lette Blondebrus. Skønt han har løst det af hende hundrede Gange.

Hun kan se det paa ham, og idet hun gør en let Bevægelse, der faar Kjolen til som af sig selv at glide ned i den ene Side, — hvor den blotter en blændende hvid og rund Skulder, — og med det simple Drag om Munden, som hun faar, naar hun taler paa een Gang fortvivlet og behersket, udbryder hun kynisk: — Du ligger jo der og bliver *varm* paa mig! Det har Du ikke Lov til, naar Du er forlovet med Justitsraadens Datter! Og hun smiler koket: — Saa er det *hende*, Du skal være tosset efter, lille Kristian.

Han sætter sig halvt op, med et Handys brunstige Blik. Dette Opgør smerter ham i den Grad, at han begynder at falde tilbage paa det primitive i sig selv. Men hun vinker afværgende til ham: — Nej Næh læg sig! — Læg Dig ned igen og anstreng endelig ikke Dine Nerver. Hun smiler haanligt: — For nu maa Du gemme Dine lavere Instinkter til rette Vedkommende og ikke straks blive Rovdyr, fordi Du igen ser mig lille Pige i en lidt letsindig Stilling.

Og hun fortsætter lavmælt, men bittert: — Du *kender* det jo dog altsammen, Kristian, og kan hele Klunset saa saa udenad, at — og nu smiler hun gal-

genkaad og ætsende: — at Du jo altsaa har følt Trang til at søge Dig nye Græsgange. — *Underligt* som den ene Trang kan trække den anden med sig! Men stille og mildt tilføjer hun: — Underligt, at netop det, at jeg *gav*, at jeg tilfredsstillede Din Længsel, at det skulde føde en ny Længsel i Dig efter en anden. — Du kan godt bande paa, at det var egentlig ikke Meningen!

Med et Sæt trækker hun Fødderne ned fra Skrivebordet: — Men saadan er I Mænd altsaa. Og *nu* er jeg bare en Pige. Ja, en *Pi'e* — der sidder ene tilbage og som vel skal være glad til, at der gudskelov ikke er nogen Unge efter Dig.

— Ja, det synes jeg i høj Grad, Du skal! brister det ud af ham. — Bevares!

— Ja, det synes Du. Og *jeg* synes det naturligvis ogsaa. Desværre. For det er jeg jo nødt til. Det vilde ellers være en køn Re'lighed! Og hun bliver smuk af sine varme Øjne, da hun bedsk tilføjer: — I synes det alle. *Vi* synes det jo alle. Og *hun*. Hvis hun anede alt dette.

Han har rejst sig og staar hos hende. Hun lægger sit lille Hoved ind til ham, stille: — Hvor *er* det dog godt, at det ikke er der. Sikken lille Stakkel sikken Ulykke det vilde være. Og alligevel Hun gemmer sit Ansigt i hans Hænder: saa havde jeg dog haft *det* efter Dig!

— Hvilken Luksus at tale om!

— Synes Du at en Horeunge vilde være saa stor en Luksus? — Ja, naturligvis for Dig. Men for mig? — For mig vilde det være *et Barn. Dit og mit*. Hun smiler tomt ud i Luften. Saa knuger hun sig lidenskabeligt ind til ham, idet hun udbryder, tindrende: *Veed Du nu*, hvor jeg har elsket Dig? Dig og aldrig nogen anden.

— *Har* Du da slet intet ud af disse to lykkelige Aar?

Hun lægger Armene om hans Hals og trækker hans Hoved ned til sig: — To lykkelige Aar

— Ja. To lykkelige Aar løber man vel ikke saadan fra!

— Jo—o. Jeg synes jo nok, at *Du* gør det!

— Juddi, siger han bønligt, — Du skal vide, at den Lykke, man har levet, følger En altid.

— Ja: Gudbedredek! svarer hun stille.

Han fortsætter optimistisk, uden selv at se sin Kynisme: — Nu skal Du erfare det, at man gudværelovet ikke kan befri sig for Lykken.

Hun svarer tonløst: — Ja. — Nu skal jeg erfare det.

Saa bryder hun ud i en tom og fjollet og skingrende Latter, og da hun paany er rolig, kysser hun ham saa underligt stille og inderligt. Og han slipper Piben — som falder til Gulvet med stort Rabalder, — for at gribe fat om hende.

Men da skyder hun ham blidt fra sig: — Nej Din lange Narresut faldt paa Gulvet. Hold Dig til den og til hende. For nu har jeg været Narresut nok for Dig. Nu kan det være nok. Og hun fortsætter bønligt, da han paany griber efter hende: — Nej, nu maa Du ikke straks glemme hende igen Nej, Nej, saadan maa Du ikke være, ikke nu for nu er det jo dog *forbi*.

Lidt efter: — Du har grunden været *sød* overfor mig. Gudveed hvorlænge det har staaet paa med hende!

Han svarer undvigende: — Juddi — jeg holder jo stadig af Dig og jeg *kunde* ikke undvære Dig.

— Naa ikke. Men nu kan Du altsaa nok og *jeg* kan vel især storartet undvære Dig nu? — Og saa vil Du bilde mig ind, at jeg virkelig har betydet noget for Dig!

— Meget mere end Du vil tro! Og Du gør det endnu. Meget Ja, virkelig meget. Derfor er jeg saa bedrøvet over at fortælle Dig dette. — Uden Dig havde jeg jo aldrig faaet min Eksamen.

— Jeg har altsaa været et Slags Studielegat — som lige slog til! Brugt op netop til Eksamen. Meget heldigt.

— Du tror naturligvis, at jeg blot tog den af mig selv?

— Jeg gaar ud fra, at Du ikke har snydt Dig til den.

— Nej; men Du forstaar vist ikke, hvordan jeg blev istand dertil, saa spredt og urolig, min Natur er.

— Aah hvad! Naar Du ved Din Eksamen kunde vinde *hende*. — Du ser, at jeg vil endog forsøge at tro, at Du elsker hende. For ellers maatte jeg da foragte mig selv. Saa af ren Velanstændighed maa jeg jo forsøge at tro det, — skønt det naturligvis maa falde netop mig lidt vanskeligt.

Han fortsætter i sin egen Tankerække: — Men det er sandt alligevel. Du gav mig den indre Ro til at kunne læse.

— Naa, skulde *jeg* virkelig skaffe *hende* *Din* Eksamen? Det maatte Din Kærlighed til hende da selv kunne, skulde man tro. Det var da naturligare.

— Den var ikke nok til at give mig det nødvendige Herredømme over mig selv og alle de Kræfter i mig. Ikke nok til, at jeg kunde læse, som jeg skulde. Det var *Dig*, der gav mig det. Dit Sinds Varme

— Men især mit Legemes. Ellers er det jo noget Vrøvl. Men det er det vel i det hele taget.

— Det er, som jeg siger. Det skal ingen kunne tage fra Dig.

— Naa. Nej; jeg har nu hellerikke meget, som kan tages fra mig. Du har jo ikke levnet ret meget. — Men saa har Du altsaa alligevel snydt Dig til den Eksamen. Og hun fortsætter: — *Hvorfor* dog, naar du jo havde hende?

Han svarer hastigt og irriteret: — *Vort* Forhold er da rent platonisk!

— Naah! *pla* hvad for en? tonisk? — Ja naturligvis. Det glemte jeg! Saa var det altsaa af Medlidenhed med *hende* at Du beholdt *mig*. For at Jeres Forhold kunde vedblive at være »rent platonisk«. Det er et fint Ord. Det er jeg glad for. — Platonisk? Hun siger det bittert: — Maaske. Men *rent*? Nej, lad os ikke skabe os. Saa var vort dog altsaa mere rent. For det var mere ægte. Trods alt. — Og Du siger, at uden det havde Du aldrig faaet Din Eksamen?

— Ja, svarer han tøvende. — Jeg var *ør* af inde-spærret Galskab, før vi to fandt hinanden for to Aar siden. Men Du gav mig Fred.

— Det er sødt af Dig at sige det saadan. Men havde Du ikke haft mig, var der da hende. Du har jo kendt hende længe. — Men naturligvis er der en lille heldigvis dog kun en mindre Forskel paa Justits-raadens Datter i Kronprinsessegade og Tulle født Brønd-stræde. Det er Mamsellen ogsaa nok selv klar over. Og Du er sikkert os begge taknemmelig hver især for den lille Forskel

— som gav mig Fred, siger han anerkendende.

— Fred, Ja. *Min* Fred. For det er nemlig *min egen*, jeg har givet Dig. Det kan jeg da se nu.

Og hun tilføjer sarkastisk: — Det synes ogsaa navnlig at være *den* Forskel, Du har haft Brug for.

— Du udløste al min Sjæls og mit Legemes Længsel, da jeg tog Dig!

— Du husker fejl! svarer hun stolt. — Du *tog* mig ikke, som man tager hvadsomhelst. Det var *mig*, der selv gav mig til Dig. — Den Sandhed maa Du vel have Brug for nu, Du vil af med mig

— Juddi, skal vi ikke tale om noget andet?

— Saa gerne: Hvornaar deklarerer I?

Svaret kommer tøvende: — I Morgen.

— Jasaa. Og hvornaar skal saa Brylluppet staa, med Forlov?

— Saa snart jeg faar Kald. Formentlig snart. Jeg har en god Forbindelse i Cancelliet.

— Saa er hun altsaa meget snart Præstefrue. *Saa* nær har jeg været Hun ser op: — Du vil altsaa alligevel være Præst?

— Jae jeg havde ganskevist ikke tænkt mig det.

— Men jeg har hele Tiden vidst, at Du dog engang før eller senere vilde det, naar Du havde *forberedt* Dig tilstrækkeligt. Hun faar sit simpleste Træk om Mundvigene: — Og Du har ikke ligget paa den lade Side!

— Jeg forstaar nu, at Du selv har regnet med det, siger han mildt. — Jeg søger først ud paa Landet, og saa haaber jeg ad Aare at vende tilbage til en Gerning her i Byen.

— *Gerning?* Synes Du ikke, at Du har gjort »Gerning« nok her i København!

Saa retter hun sig op paany, og ikke uden Kækhed i Stemmen spørger hun: — Og saa nu i Aften?

— Holder vi Eksamensgilde.

— Ja hvorfor ikke? Saa spørger hun alvorligt: — Men nu jeg? Hvad med mig? Og med et ligefrem indsmigrende Smil: — Ikkeosse? — *Og hvad saa med Tulle?*

Han ser raadløs ud, men hendes Blik er fast og slipper ikke hans idet hun — rasende — udbryder: — *Saa sig det dog! Lad os faa det sagt! Saa vi kan komme over det!*

Han gaar hen til hende og tager hendes Haand; saa svarer han stille: — Ja. I Aften er det sidste Gang Du er her paa Regensen, min lille Pige.

— Naa. Det tror Du?

Han ser ængstelig paa hende. Og hun samtykker tonløst: — Det er det vel.

— Og Tak for det altsammen, Juddi Jeg vil altid være taknemmelig imod Dig. Jeg vil altid holde af Dig. Jeg vil aldrig glemme Dig

Hun smiler ironisk af hans Banaliteter. Saa skjuler hun hulkende Ansigtet i sine Hænder. Og derefter konstaterer hun koldt: — Altsaa end ikke i Aften Javel. Tak for det *altsammen*. Det var det Smedens Kat døde af. Tulle har gjort sin Pligt; Tullen kan gaa. — Og nu kommer *hendes* Tur altsaa.

— Hvad mener Du? spørger han heftigt.

— Aah! til hvad skal vi kalde det? Hun breder Armene ud og favner Luften: — til — næste Gang — at udløse al Din Sjæls og Dit Legemes *ny* Længsel. Kort-sagt til at blive lykkelig! — Og alt det Skvadder

Og idet hun drejer sig en Gang rundt, siger hun med en indbydende Haandbevægelse: — Værsaagod! Kom frit frem med Yndighederne! Han veed, at saadanne findes. Af aarelang Erfaring. Værsaagod! Hun nejer

dybt, med en ny, stor Haandbevægelse: — Nu er det Deres Naade Mamsellens Tur. Men denne Gang for Kost og Logis, Vask og Renlighed. Om ikke straks, saa senere. — Hun gi'r dog nok kun Kredit for en noget kortere Tid

Han staar som lammet; saa udbryder han med skælvende Stemme: — Du mener da ikke, at hun

— giver Kredit? — Jo det vil jeg da haabe for Dig. Ellers risikerer Du jo gu'hjælpemig at dumpe til Din Dimisprædiken. — Aah! hvad veed jeg om, hvordan Din Justitsraadsdatter føler! Om hun vil ofre eller ikke? Du glemmer maaske selv at kræve dér. Men I kommer jo nemmere over dét med, for Du faar vel Kald med det samme.

Han svarer koldt: — Det venter jeg. Takket være min gode Eksamen.

— Ja. Det vil altsaa sige takket være *mig*. Hun fortsætter med et Smil: — Og saa bliver hun Præstekone. Det er s'mænd ogsaa rigtigt pænt; rigtigt pænt for en Justitsraadsdatter.

— Synes Du? smiler han. — »Præstinde«, som Du kaldte det før.

Hun svarer henkastet: — Maaske. Skønt jeg tror nu nok, med al Respekt for Præstekonen, at i Dit og mit Forhold

Hun ser sig om; skøn og stolt og rank gaar hun frem i Stuen: — Jeg ved ikke, hvor meget helligt der er i en Gennemsnittspræstegaard. Men det veed jeg, — og hun breder Armene ud, som vil hun endnu en Gang favne hele det lille Rum: men det veed jeg, at denne Stue har været mig et *Tempel* hver Gang Du tog mig i Dine Arme og jeg gav Dig mig selv.

Betaget trækker han hende modstandsløs ind til sig og stryger sin Haand blødt over hendes Haar, mens han ikke kan lade være med ganske nøgternt at tænke paa, hvor hendes Brøndstræde-Jargon — trods alt — er bleven slebet af under hendes Omgang med ham og hans akademiske Kreds her i disse to Aar, hvori hun med saa megen Umage har forberedt sig til at blive en »dannet« Præstefrue. Og uden selv at lægge Mærke til det siger han: — Du er sommetider ganske godt begavet, Juddi.

— Naa, er jeg det? smiler hun og river sig løs. — Tænk engang. I plejer som Regel at fortælle mig det modsatte! Saa spørger hun nysgerrigt: — Er *hun*?

— Ja, Du kan tro, at Astrid er

— Naa hun hedder Astrid. Det er et *pænt* Navn.

— Hun *er* altsaa klog?

— *Det* er hun, bekræfter han med et Smil.

— Er hun ogsaa *god*?

— Selvfølgelig. Hun *er* saadan en god og ren Pige.

— Ihgudfaderbevares! — hvor maa *det* være forfærdeligt for Dig!

Hun lér højt. Saa bliver hun pludseligt stille: — Saadan har Du osse engang talt om mig. Og tænk at man her, i det Herrens Aar atten Hundrede og syv og fyrre, kan være næsten femogtyve Aar og dog være saadant et Vrøvl efter alt, hvad her er sket! — Men jeg forstaar saa godt Din Beundring for hende. Du beundrer, at hun ikke forlængst har mødt en Labant, som straks gjorde det af med hende. — Det skulde Du nu ikke, for det skyldes jo kun »Forskellen«. Nemlig at Du traf *mig* først.

Han staar som ramt af et Slag i Ansigtet. Saa sva-

rer han: — Jeg er villig til overfor hende at tilstaa, at jeg har en Fortid Jeg synes, at Dit og mit Forhold rigelig har været det værd, — hvis Du saa vil tage det som den Oprejsning, der ligger deri.

— Tilstaa og Oprejsning? Vorherrebevares! Hvor er Du naiv. — Nej Tak min Dreng. Du kan spare Dig Din anonyme Flothed. Ingen Panik for *min* Skyld! Dette kan ikke »repareres«. Jeg *har* betalt; kontant. — Ja hvorfor ikke! Skulde Du nu osse ødelægge det hele for hende med? — Nej, lad hende bare have sin gode Tro i Fred. Du har valgt og jeg synes, Du maa have haft Tid nok til det. Saa nu maa Du i eet og alt prøve paa at være god imod *hende*. — For jeg kan jo nok mærke, at Du er meget forelsket i hende.

— Det er jeg, svarer han stille. — Vanvittigt

— Som i sin Tid i mig, siger hun overbærende. Og smiler: — Det skulde jo ikke gerne blive en Vane hos Dig at ende med at mishandle den, Du holder af

Han nikker, tavs og tankefuld.

Saa sidder hun med et Sæt paa hans Knæ og knuger sit Hoved ind til hans Bryst, og hun græder og smiler, hun lær og hulker det frem: — Ku' Du høre det Aah Din dumme Dreng! Du forstaar jo ikke et Muk af det hele! — Men jeg elsker, elsker, *elsker* Dig!

Hun staar straks paa Gulvet igen og rusker ham i Haaret: — Naa, hvad nu? Forbi er forbi. — Lad os saa faa lavet til Sold! For nu holder Din »Tulle« Gravøl i Templet.

Og straks er hun i Arbejde med rappe Fingre, ar-

rangerende Glas og Punch til Festen, mens han sidder stille og betuttet og — for ham selv næsten ubehageligt — beundrende og *nyder* hendes Iver endnu en Gang.

Dét bliver en Fest.

Judiths Galgenhumør raser over alle Grænser. Saa munter har ingen set hende før. Hun, som ellers plejer at økonomisere husholderisk, — omend forgæves, — Ja næsten spidsborgerligt med den Punch, hun øser op i deres Glas, hun maaler dem i Aften fulde til Randen. Og aldrig har hun været mere levende, aldrig dejligere og aldrig har de unge Mennesker gjort saa mange lige saa muntre som forgæves Forsøg paa at kysse hende. Hun tager ganske Têten fra al den sædvanlige, liberale Politiseren, Debat om Stænderforsamlingerne o. s. v. Hun smutter fra dem og stryger udenom med en klingende Latter. Og tilsidst kniber Lyse Herbert, Juristen, sig fast i hendes Lillefinger og kræver Regnskab:

— Hvorfor maa vi andre aldrig kysse Dig, Tulle? Er mit Kys ikke lige saa godt som Kristians? Vi andre har vi ikke ogsaa Læber saa røde som Dit Blod? Er de ikke lige saa unge og varme som hans?

— Nej! brister det ud af hende. — Jo! retter hun; saa virrer hun opgivende med Hovedet: — Jeg har jo aldrig prøvet Jer andre Drenges!

— Prøv! Prøv! lyder det fra alle Sider. — Tulle! Gaa paa Omgang og vælg den, der kysser bedst! — Runden rundt, Du dejlige Tulle!

— Hvad siger den hidtil eneste begunstigede, — Værten? spørger Herbert.

Kristian løfter sit Glas, idet han — large — slaar ud med Haanden: — Iaften er dette Hus mine Gæsters!

Hendes Ansigt bliver pludseligt alvorligt; hun fanger hans kaade Blik, river sig løs fra de mange gribende Hænder og staar forlegen og betuttet, — udleveret, — idet hun glatter paa sin Kjole og ordner Haaret, mens de andre bliver lidt flove om hende. Saa lyser Glimtet fra Strædet i hendes Øjne: Hun staar med eet oppe paa Bordet og svinger Glasset, saa det skvætter ned over dem. Al deres Flovhed er borte og de trænges om hende for at hylde hendes Ungdom, hylde hendes Smil, der straaler rent og yndigt. Men nu vil hun have Ørenlyd:

— Hysssss! *Stilhed* i Templet, Drengene!

Og hun fortsætter smilende: — I har aldrig faaet Lov til at kysse mig, skønt I er forfærdeligt søde allesammen. Og i Aften faar I hellerikke Lov dertil. Og jeg skal sige Jer hvorfor, fortsætter hun med en uhyre hemmelighedsfuld Mine, — det er fordi iaften fejrer vi nemlig ikke blot Eksamen her i Huset, men ogsaa Forlovelse!

— Bravo! Bravo! — Tillykke!

— Nej saa tog han Dig alligevel! — Sikken en Torsk, hvis han ikke havde gjort det!

— Aah! I kan stole paa, at han har ikke baaret sig ad som en Torsk! brister det ud af hende.

Kristian Bloch afbryder: — Juddi! Pas paa hvad Du siger!

— Gu' ska' hun ej!

Hun lægger Pegefingeren paa Munden og ser sød og skælnsk ud: — I kan stole paa, at han er ikke saa dum som jeg! Og naar her nu deklarerer Forlovelse, saa skal *hele* Regensen og *hele* Byen og *hele* Verden vide, at

..... at vi to ... for Fremtiden tilhører
 hinan

— Juddi! Han er gaaet frem til hende. — Juddi!

— tilhører hinandens *venlige Erindring* og *glæder*
 os hver især og især helt hver for sig over al den
 lykke

— Juddi!

— Hold Mund Gamle! Lad Tulle tale!

— over al den lykkelige Fornøjelse

— Lykkelig Fornøjelse er godt!

— al den lykkelige Fornøjelse, som vi har haft
 sam

— Juddi!

— som vi har haft allesammen af alle Jer
 søde og sjove Fyre herinde!

— Hvad skal det betyde, Tulle?

— Vil Du forlade os?

— Ja kære Børn, vi vil forlade

— Juddi!

— vi vil forlade Jer, fordi vi nu har forlovet os

— Juddi!

— Op paa Bordet med ham med!

— De skal leve! — Op med Parret!

— vi har forlovet os begge to

— Bravo! Det er man sommetider to om!

— *men ikke med hinanden!*

Der gaar en synlig Lettelse gennem Kristian Bloch.
 De andres Skuffelse er umiskendelig og giver sig høj-
 lydt Udtryk

Men Judith fortsætter ufortrødent: — Kristians For-
 lovelse deklarerer i Morgen; og min i Overmorgen. Hvis
 den holder saa længe.

Almindelig Spørgen og Snakken i Munden paa hinanden, hvorunder Lyse Herbert rækker sin Haand op til Judith og hjælper hende ned af Bordet, idet han spørger: — Og hvis den Forlovelse ikke holder, Judith, saa holder *Din* og *min* vel?

Det simple Træk spiller igen om hendes Mund, da hun svarer ham — kaad og saa højt, at alle kan høre det: — Ja en Nat eller to kan Du vel nok holde ud med mig!

— Een, to falder en af de andre ind, — syv, otte, vi er otte Mand høj Gange to er sejsten Tulle! Du er annekteret og forsørget for de første fjorten Dage!

— Storartet! udbryder hun, idet hun skyder de unge Mænd fra sig.

— Ordenen afgøres ved Lodtrækning! supplerer en anden.

— Hør nu er vi vist ved at komme lidt langt ud bemærker en tredie.

— *Det* glæder jeg mig rigtignok til! fortsætter hun hjerteligt.

Kristian staar ligbleg overfor hende: — Juddi!

Da fylder hun paany sit Glas og løfter det, idet hun siger, stille og ætsende: — Thi der staar skrevet i *Din* egen tykke Bog, at om nogen slaar Dig paa den ene Kind, skal Du vende den anden til! Men hun behersker sig, før hun naar at slynge Punchen i Synet paa ham, og hun løfter Glasset saa højt hendes Arm kan naa, idet hun med et pludseligt elskeligt Smil — alene til ham — udbryder, saa varmt, at man hører, det kommer følt fra Hjertet: — Tillykke, Kristian!

— Tak, siger han befriet, tryk ved hendes forandrede Udtryk.

Da fortsætter hun: — Og Gud velsigne Din *platoniske* Lykkes Aah saa rene Morgengry! Og Din lille Præstekone i Jeres Filistertempel!

Det var det værste Ord, hun kunde bruge her paa Gaarden. Og for de andre maa hun forklare det: — Hendes Far er nemlig Stilladsraad; saa nu skal lille Kristian nok komme i Vejret! — Tillykke med det, min Dreng.

—Tak, svarer han igen, formelt.

De andres Latter forstummer, medens Opmærksomheden paany er samlet om dem. Og han fortsætter — med en let, kun for hende hørlig Foragt i Stemmen, der lyder venligt: — Tak, Præstinde!

— Præstinde? — Præstinde? spørges der fra flere Sider.

— Præstinden Judith. Ja! — Er det ikke et herligt Kælenavn, jeg der har fundet til hende?

— Bravo! Præstinden Tulle!

— Præstinde?

— Ja, naturligvis, svarer hun: — Nemlig kun for Theologer!

Lyse Herbert protesterer paa Juristernes Vegne.

Fra dette Øjeblik er Judiths Præstindetitel accepteret, idet det straks fastslaas, at Præstinden Judith lyder tilpas gammeltestamentligt for Regensen.

— — —

Det er blevet sent; alle Gæsterne er vaklet bort.

Kristian trækker hende ind til sig og hun gør ingen Modstand. Hun er bleg og dejlig; hendes Ansigt er marmorhvidt og forklaret af Afsked.

Aldrig var hans lille Stues Tempelhal hende saa

stor, aldrig var der saa vidt til Vægge, saa højt til Loft, som her i denne Smertens Nat i det snævre Kammer paa Christian den Fjerdes gamle Regens.

Judith vaagner i det første Morgengry. Hun ligger ganske stille og lytter til hans Aandedræt, nu han sover fast efter Aftenens Strabadser og Nattens af Afsked inderlige Hengivelse.

Hun rejser sig paa Albuen og bøjer sig ind over ham, ser stille paa ham med et kærligt Blik, stryger sin Haand blødt hen over hans forpjuskede brune Haar. Saadan ligger hun længe. — Dybere end nogensinde før mindes hun, hvor ofte hun har gjort dette. Og nu skal hun det aldrig mere.

Da bryder hun i en stille, hikstende Graad. Men hans Aandedræt er næsten uhørligt: Hans Ansigt er blegt og slapt af Eksamenslæsning og Sold; hans Søvn er fast, bevidstløs, som var han en død. Og saadan er det jo ogsaa: Han er død. Midt i hendes Lykke er han død for hende.

Men hun er ikke bare Elskerinden ved den Elskedes Lig. Hun er som en Mor ved sin Drengs afsjælede Legeme; det første Menneske, hun har elsket. Og hun knuger ham ind til sig i en vild Fortvivelse under hundrede sanseløse Kys af den grædende Mund, der bliver simpel af Graadens Trækninger.

Omsider ta'r hun sig i det og veed jo godt, at han sletikke er død, men tværtimod lever og netop skal leve videre i Lykke. Og igen bliver det en vild og skærende Virkelighed for hende, at kun *hun* har mistet ham. Hun,

som elsker ham, ham og ingen anden i hele den vide, onde Verden.

Og alligevel hvad saa? Hvad Rolle spiller saa det? Han *lever* jo!

Hvorfor græd jeg da før?

Og han lever — lever til Lykken og alle de lyse Dage, som hun saa inderligt under ham. — Hvad brølte jeg saa for før?

Hvad er der da at tude over *nu*?

At det ikke bliver mig? — Men det bliver jo *ham*! Hvad saa? Er det ikke først og fremmest *det*, det kommer an paa?

Ingen Panik for min Skyld!

Hun tørrer sine Øjne, men det hjælper ikke. Ganske stille siver Graaden frem og drypper ned i hans kru-sede Haar, der bliver ganske vaadt. Men han sover og aner det ikke.

Saa tager hun sig pludseligt sammen og begynder at klæde sig paa. Graaden er standset, men for hvert lille, blondesømmet Klædningsstykke, hun tager paa, maa hun mindes hans Glæde, naar han tog det af hende, som han har gjort det saa mange Gange. Som nu for sidste Gang. — Det er jo dog først og fremmest til Glæde for ham, at det er saa fint!

Stille bøjer hun sig over ham og kysser hans Pande og Øjne. Stille og lydløs, som en lys Skygge, — blot som noget der gaar forbi, — glider hun hen til Vinduet og trækker Gardinet tilside, saa Dagen vælder ind. Og med et Sæt sidder hun i Vindueskarmen, løfter Krogen af og kigger ud, at ingen ser hende. Idet den friske Morgenluft slaar ind om hende, samler hun Kjolen om sig saa godt hun kan og glider — som mange Gange før —

let og kattesmidig ud af Vinduet; mærker Fortouget under sig, kaster et langt Blik ind i den kære Stue og staar saa i gylden Foraarsol i det morgenøde Stræde. Paa Gaden, hvor hun nu — det har ulmet i hende den hele Aften fra siden hun sad under Linden, — frygter hun alligevel hører hjemme.

Hun ryster de smalle Pigehofter, saa Kjolen falder som den skal. Saa gaar hun. Det er forbi.

Præstinden Tulle gaar ud i den ny Dag.

Judith gaar mod Volden ved Gothersgade, — men udenom Brøndstræderne og Vægteren, der med sin Morgenstjerne i Favnen tager sig en Lur paa en Trappesten, — og da hun er ved Reformert Kirke, slaar dens Uhr fire. Det giver et Sæt i hende ved det første, tonende Slag, for hun gaar i sine egne Tanker. Hun ser med et tungt og taaget Blik op i det store Kastanietræ, hvis tusinde Blomsterlys er tændt af Solen. Saa lyder Reveillens muntre Hornsignal fra Garderkasernen. Det maa have vækket Vægteren, for nu hører hun ham — søvndrukken — opløfte sin Fire-Sang, som naar hende om Hjørnet:

Det ringer nu af Vagt.
 For Natten god
 fald Gud til Fod,
 — tag Tiden vel i Agt!

Foraar om hende hun maa *ud* i det; først og fremmest ud, hvor hun kan være alene. — Ved Gothersmøllen gaar hun op paa Volden og ad Kirsebærgangen langs Stadsgraven, men uden at se den. Der

synker hun ned paa en Bænk, hvorom Foraarets Fugle jubler i Morgenlyset.

Det giver paany et Sæt i hende ved at en Fisk med et Plask slaar op derude paa den solblanke Flade. — Stadsgraven! Ja det var da endelig noget! Hun rejser sig uvilkaarligt og gaar derned. Paa et kroget Piletræ, som ligger paa Maven henover Vandet, balancerer hun ud over den dybe Grav. Holdende sig til Grenene bøjer hun sig forover, stirrer ned i det klare Vand, ser Spejl-billedet af brusende Blondeværk om to veldrejede Pige-ben og ser et træ og alvorligt, men sødt Ansigt dernede i Vandet. — Og hun smiler ad sin Daarskab, for hun er Kvinde nok til ogsaa nu, midt i sin Fortvivlelse, at forstaa, at hun ser altfor godt ud til, at hun kan være bekendt at ødelægge saa megen Skønhed. Hun er en praktisk Pige, der fra Barnsben af har lært, at man aldrig maa øde noget, som ser pænt ud. Og er det ikke ogsaa det samme at se godt ud og være noget værd, trods alt? Og desuden: Hvorfor straks genere ham ved at lave Skandale? — Nej; ingen Panik for min Skyld. Og især: Hvorfor spolere sin smukke Kjole og alt det fine Linned i den mudrede Grav, saa rent og hvidt det er endnu, — hvorfor dog, selvom han ikke mere løser det af hende?

Nej, saa hellere gaa hjem og klæde sig om først.

I et Spring er hun inde og sidder igen paa Bænken, hvorfra hun ser Fiskene lege i Vandfladen. — Pyh, hvor ilde anbragt at tænke paa at forstyrre deres uskyldige Leg med et væmmeligt Plump. Og hvor tosset . . . hedder det ikke banalt? — paa en dejlig Foraarsmorgen! Selvom Hjertet ogsaa er bruddet i En.

Ja, det er gaaet istykker. Det er forbi. Drømmen om

alt det, som er saa fjernt fra Brøndstræde-Slugten mellem de gamle, snavsede Kaserner, Drømmen om ham og hans Kærtegn, om Præstegaarden, om det gode Selskab, den dannede akademiske Kreds, — alt det deroppe i en Verden, hvis Sprog hun knapt nok endnu har lært at tale, som hun ikke er født i, men hvor hun dog er kommen til at høre hjemme. Den Verden, hvori hendes Ret til Livet nu ligger, hvor hun ogsaa fremdeles bør høre til!

Og saa alligevel — *hvor* hører hun vel til?

Der er nu engang Forskel paa at være født i Kronprinsessegade og i Lille Brøndstræde, som der er Forskel paa en Justitsraad og en lurvet og fordrunken Markandiser i en Kælder i Byens usleste Smøge.

Hvad er det saa for en Luft, hun egentlig er født til? — Hun, som ligger her saa lang hun er, paa denne Bænk midt i det brydende Foraars rene Luft paa Volden om den snavsede By, ligger og ser op i den blaa Himmel. — Hvilken Luft er hun skabt til?

Osen fra Brøndstræde! Og ingen anden. — Se til de andre! Hvem kan hun nævne, som voksede op i Brøndstræderne og nogensinde kom ud af den Os, de var født i?

Ingen. Ingen anden end hun selv. — To Aar har hun været i en helt anden Luft, højere og renere. To Aar mellem fin og intelligent Ungdom, dannede Menesker. Og hun veed med sig selv, at hun har ikke forsømt Lejligheden, men brugt den godt og vist, at her er hendes rette Hylde, her hører hun til; paa Højde med de andre, som er født til det. — Ja, næsten paa Højde med dem!

Straks hun kom i den Luft, vidste hun, at her vilde

hun være. Og hun kom der jo ikke gratis. Hun betalte sin Entrée kontant. Hun har altid maattet betale kontant her i Livet! — Hun betalte sin Entrée og her hører hun altsaa til.

Her hører hun til?

Men saa Livets Vidnesbyrd om de andre fra hendes Gade?

Susanne fra Kvisten var saamænd vaagen nok, — men hun sidder alligevel nu som offentlig Pige i et Bordel i Lille Brøndstræde; og hvad Ondt var der i hende? Bare det, at hun naturligvis var en skidt Tøs. — Aah, hun var saamænd god nok, lille Susanne, lige saa god som vi andre. Og hvorfor skulde det vel gaa Susanne fra Kvisten værre end Judith fra Kælderen? Fordi Susanne ikke kan tale dannet, men bare Gade-Jargon, som de alle er født med?

Judiths nittenaars Filosofi slaar ikke til til at klare Spørgsmaalet med andet end dette, at Susanne nu alligevel altid har været en skidt Tøs. I hele Ejendommen var helleringen saa tosset til at rende paa Lokumet med Drengene som hun! — Jo, maaske Josefine i andet Baghus. Hun var skrap; men hende er det da ogsaa gaaet derefter. Josefine, som allerede før Konfirmationen begyndte at optræde i Kvarterets Knejper, hvor hun sang lange, sjofle Viser — den ene værre end den anden, — for en Skilling Stykket. Josefine, som blev vist ned fra Præsten og gik med Barn, da hun var knap femten Aar gammel. — Godt for Ungen og for hende, at den døde kort efter! Og nu kender hele Byen »Josefine i Brønden«. For en flot Pige er hun jo stadigvæk.

Anderledes med Judith; hun fik snart nok af det Rend i Gaarden og hun blev ikke vist ned hos Præsten,

men hæderligt konfirmeret, som man jo skal det, og hun gaar endnu i Kirke — næsten en Gang om Maanednen, hidtil da, — og hun har ikke faaet noget Barn, selvom det nok efterhaanden ikke helt er hendes egen Skyld. Hun har aldrig indladt sig paa noget *Pjank* med de Dele, — da ikke saadan noget videre, veed hun, men har holdt sig til den eneste Mand, hun helt holder af.

Naa, det gjorde Anna — i Kælderen vedsidenaf — jo ogsaa. Og hun løb dog fra det første Barn og kvalte det andet af bare Forskrækkelse, fordi hun ikke kunde faa sig selv til at løbe fra det med. Og nu sidder hun i Tugthuset, som hun da ogsaa ærligt og redeligt har fortjent det. — Hun var nu ellers god nok, Anna. Hun var lige saa meget værd som Judith nogensinde har været; hun var bare vedsidenaf.

Hvordan kan det nu ogsaa være, at det gaar saadan med de Pigebørn, der vokser op i disse gamle Huse i Lille Brøndstræde? Ganskevist de værste i Strædet og værre end noget i Store Brøndstræde, hvilket siger meget, — men alligevel? Ogsaa Drengene derfra er det jo gaaet skidt. Henrik i Sidebygningen kom fuld hjem og pryglede sin gamle Mor og puffede hende tilsidst ud af Vinduet fra tredie Sal, saa han har saamænd ogsaa godt nok fortjent det Slaveri, han kom i for den Historie; skønt det vist aldrig blev bevist, at han havde gjort det.

Og saa meget andet forfærdeligt sker i Brøndstræderne, selvom det sjældent gaar saa vidt. — Men hvor tit har ikke Slagsmaal mellem Ægtefæller eller mellem Pigerne og deres Alfonser eller deres Kunder samlet en Skare af Husets interesseret lyttende Børn paa Trappegangen udenfor? Og saadan helt igennem.

Alt det har Judith levet i; af det er hun groet op.

Og nu ligger hun her paa Bænken i Solen og mindes det pludseligt, — alt dette, hun ikke har tænkt paa i to Aar; alt det, som hun slap ud af, fordi hun var kendt som en *pæn* Pige og fordi der skete noget smukt, som gjorde, at hun *vilde* ud af dette, bort fra det altsammen. Noget dejligt. — Og nu er hun fremmed for det.

I to Aar har hun været udenfor det, i en Verden hvor det var som slettet ud af hendes Bevidsthed, selv naar hun en sjælden Gang besøgte dem derhjemme i Strædet, — næsten som hos Skomagerens Johanne, der uskyldigt lever sit eget blinde Liv midt i det hele. Uden at se det og uden at forstaa ret meget deraf, fordi hun mangler Synet af Snavset i alle dets Former. Og fordi hun aldrig har kunnet gaa tilstrækkeligt frit om til at kunne faa Lov at aande en renere Luft end den hjemlige Stank i Brønstrædegaarden; den, der for hende er Livets almindelige Lugt, hvis uhumske Oprindelse hun ikke ser og næppe aner.

I to lykkelige Aar har Judith været udenfor og er færdedes i et højere Niveau, i en finere, en bedre Verden, som er saa uendeligt meget fjernere fra Barndommen end de faa Skridt, Regensen er fra Brøndstræderne. Men nu er det altsaa ogsaa Slut med denne Herlighed. Og som hun ligger her og igen mindes sin Opvækst, er det, som om Brøndstrædet nu vil have hende tilbage, forlanger at faa igen, hvad dets er. For er hun ikke nu udstødt af den Verden, hvori hun levede? Udstødt af Regensen, af Præstegaarden, af hans Nærhed? Har hun ikke i ham mistet saa meget, at hun maa miste alt? Nedstyrtet, stødt tilbage i den Sump, hun kom fra? Men som de to Aar har gjort hende fremmed for. Helt igennem fremmed. — Helt igennem? Eller har de blot *delt* hende? Delt hende i to: Pigen fra den fine Re-

gens og hende fra Strædet, som alligevel aldrig lærer at tale helt naturligt »dannet«? — Ja, Judith fra Strædet lever nok endnu! For kender hun det ikke altsammen igen, nu da hun mindes det?

Hvad har hun nu at gøre i de fine Studenters Kreds, efter at *han* har vraget hende? Hvad Glæde kan hun nu have af at færdes der? — For det var vel alligevel ham, ham alene, der gjorde, at hun følte sig hjemme der? Hans Kærlighed og det, at han modtog saa skønt, at det blev hende en uendelig Glæde at give.

Uendelig? — Aah gudhjælpeos alle! Den fik altsaa tidsnok Ende. Men hun maa mindes den nu, netop nu den er forbi. Og hun mindes, lige fra hun saa ham første Gang den Formiddag, hun tiltraadte sin Plads hos hans tidligere Værtinde, Enkemadamen paa Vandkunsten, hvor han dengang endnu spiste til Middag hver Dag. — Hun var kun en simpel, syttenaars Tjenestepige, Javel! Men han sagde jo at han havde »opdaget« hende som den hun i Virkeligheden var og at hun netop var født til saadanne smukke Stuer som Madamens, med svejfede Mahognymøbler, Tæpper paa Gulvene og fine, forgyldte Bøger i Reolen.

— — —

Judith slaar Kvistvinduet op. Hun er alene hjemme, — for Madamen er paa Landet, — saa hun er selv Herre over, hvornaar hun vil tage fat paa sit Arbejde i Lejligheden dernede paa første Sal. Nu vil hun tage den med Ro, skønt det er vanskeligt. Hun kan dog mærke, at hun trænger dertil efter alt det, som hændte igaar og efter Morgenturen paa Volden. — Saa tager hun sit Sytøj og sætter sig hen til Vinduet. Solen falder ind paa hende og hun kan se ned over Loppetorvet, hvor de morgenduelige Kludekræmmere begynder at røre paa

sig. Hun ser henad Gaden til Voldens Træer, som lyser grønt i Dagen over mange røde Tage, som det, hun selv bor under. — Hundreder røde Tage over Menneskers Bo, Menneskers Glæder, Sorger og Graad. Under en Sol som straalende haanlér den ganske By med dens Bekymring for altfor meget.

Sorger og Graad. — Hun falder i Staver. Saa retter hun sig op med et Udbrud, et Spørgsmaal: Der er vel ogsaa *andet* end Sorger og Graad? — Javist! Og hun tager frem et sammenkrøllet Papir; krøllet af at være baaret paa hendes unge Bryst, taget frem og læst i Smug i ubevogtede Øjeblikke og hurtigt stukket tilside igen, at ingen skulde se det; afvejen, derned til det bankende Hjerte.

Stille sidder Judith og læser det atter og atter, de tre smaa Vers, som han skrev til hende en af disse lyse Foraarsmorgener, — en Morgen som denne for to Aar siden, — før han listede ned ad Trappen fra dette lille Værelse. Da hun vaagnede, laa det der.

Tre smaa Vers af de mange, som han har viet hende i sin Betagelses første Tid:

Nu gløder Genbohusets Tag,
 hvor Morgensolen smiler.
 — Det røde Tegl! Den nye Dag!
 Og Dine unge Aandedrag
 fra Lejet, hvor Du hviler.....

En Nat i Kærlighedens Lyst
 mens alle Pulse banke —
 Jeg takker for Dit hvide Bryst,
 og takker Dig, at Du saa tyst
 tog *mig* ind i Din Tanke,

i dine Sansers rene Fryd
 og Blodets røde Strømme —
 Dit Hjerte slaar med rolig Lyd.....
 Min trætte Pige! — Sov og nyd
 Din Ungdoms hede Drømme!

Saa pibler Taarerne frem, idet hun gentager det for sig selv: Din Ungdoms hede Drømme. — Og de bliver ved, skønt hun klemmer Øjenlaagene fast sammen; bliver ved og bliver ved. For nu forstaar hun jo bedre, hvorfor det kun var i den allerførste Sommer, han skrev sine Digte til hende. Siden digtede han vel til Justitsraadens Datter.

Din Ungdoms hede Drømme. — Han havde altsaa Ret i, at det kun var Drøm. Og alligevel: Er det skærende sandt, at hun har mistet ham, saa var det vel ogsaa mere end Drøm dengang! Saa skal hellingen Magt i Verden faa Lov at tage fra hende, at *det* var Virkelighed. Ikke blot hendes, men ogsaa hans første store Virkelighed i Sansernes Fryd og Blodets hede Strømme. Og saa har vel ogsaa Hjertet været med deri hos ham. Det skal ingen kunne tage fra hende, at hans uberørte Førstegrøde var hendes, som hendes var hans.

Hans og hendes? — Aah gu'hjælpeos! — Naa, Jaja. Saadan ongefær, tør hun vel nok sige for dem begge. For alt tidligere havde dog kun været Pjat. — Hans Legeme var nok saa uberørt som hendes, da han tog hende. Javist. Og hans Sjæl var det. Og siger ikke selveste Præsten i Trinitatis i sine milde Øjeblikke, at den er nu alligevel det vigtigste?

Og hun selv? Uberørt? Dengang? — Ja. For hvad vejer en Smule overfladisk og tankeløst Pjank i denne Forbindelse? — Hendes Sjæl, denne mærkelige Indret-

ning, som for hende er bleven eet med Følelsen for ham, den var ogsaa dengang ren og hvid som Sne, ufødt som den var, til hun mødte ham.

Aah! Hun sidder her og tænker derpaa i ubehjælp-somme Ord og taler med sig selv derom, og hun bruger de fineste Vendinger, det smukkeste Sprog hun kan præstere; hun udsøger de mest »dannede« Ord hun kan tænke om alt dette. Med en Følelse af at hun maa bruge dem, mens hun har dem, de fine Ord, og endnu evner dem. For hun har en uhyggelig Anelse om, at den Tid ikke er fjern, da alt dette, det smuktformede Sprog og den smukke Maade at tænke paa, vil være hende fremmed og glemt, fordi hun nu skal stødes ud af hele denne Verden og paany synke ned i Kældersumpen i Brøndstræderne.

Hun hviler sit lille Pige hoved paa de korslagte Arme i Vindueskarmen i stille og haabløs Graad for alt det, hun maa miste.

Og nede paa Loppetorvet købslaar Godtfolk om rustent Jern og gamle Klude.

— — —

Er den lille Judith, som nu sidder her og græder, stort anderledes end andre smaa, dumme Høns plejer at være? — Hun er vel blot levende og slagfærdig, undertiden ganske københavnergæst i sine Svar, frisk og hurtig med den overfladiske Forstand, hun nu engang har til beskeden Raadighed. — Men er hun egentlig blot en lille Gaas, med Gaasens Glæder og Gaasens Sorg? En lille, sentimental Godtkøbspige, der blot ikke er til Salg, men iøvrigt »af Slags'en«?

Det er hun maaske, selvom hun ikke nu synes sig selv og andre slet saa primitiv, som da han for to Aar

siden tog hendes syttenaars Ungdom i Favn for første Gang. — Naar et lille københavnsk Kælderbarn fra de smaa Gader er sejsten-syttten Aar, er hun muligvis temmelig uskyldig, men hun er ikke længer blot et Naturbarn af Brøndstræde eller hvilken som helst anden Gade med tilhørende Gaarde, Trappegange og Retirader, hun nu tilfældigvis er vokset op i. Hun mangler vel Polituren, oftest Interessen — og næsten altid Intelligensen — udover sin Næsetip. Hun er, omend maaske kvik, sjældent blot nogenlunde velbegavet; men i det store og hele er hun ofte født verdensklod, er mere sundt primitiv, og hun er meget ofte adskilligt mere værd end dem, der »iøvrigt« staar langt over hende. Tidt er hun i alt mere determineret og mere aabent indrømmende overfor sig selv ogsaa i sine Fejl, hvis hun først faar Øje paa dem. Hun kan være langt mere sig selv end saa mange andre. Og er hun hvad man kalder ærlig, — overfor andre, for overfor sig selv er hun det altid, saa vidt hendes Forstand rækker, — saa er hun grænseløst og ubrydeligt ærlig.

Judith er det. Hun græder mest fordi hun har mistet ham. Men hun græder ogsaa fordi hun derved maa miste saa meget andet. Det staar klart for hende, at dette er Skibbrud, og hun aner, at der er en sælsom Fare ved det Ord »for sidste Gang«, — det Ord »forbi«.

Denne Fare er det, hun føler mumle i sit Blod. Thi hun er Kvinde med Kvindens Svaghed og Kvindens Styrke, skønt hun ikke tænker derpaa. For hun er blot sig selv, — men det er dog det samme, skønt hun endnu kun er en lille Pige, der er forstumlet af Sorgen.

Den er i Øjeblikket alt hvad hun ejer. Den er hendes alene; Judiths fra Brøndstræde.

Judith er faldet sammen. Hun ser Dagenes endeløse Rad for sig, og i dem ser hun kun Savnet. Hun tænker ikke paa, hvorledes det skal holdes ud, for hun veed, at det lader sig ikke »holde ud«; der er intet forsonende Moment, som kan hjælpe hende. Hun skal bare slæbe sig igennem og dog aldrig komme igennem. — Da hendes Madame kommer hjem fra den lille Rejse, har Judith næsten grædt sine Øjne ud og er saa smaat begyndt at orientere sig i sin nye Tilværelse, hvori hun synes, at hun ikke er til. Madamen kigger lidt paa hende og faar kun et elskværdigt afvisende og intetsigende Svar paa sin deltagende Forespørgsel. — Men for første Gang har nogen udefra rørt ved hendes Byrde, og Judith forstaar paany, at hun lever i et menneskeligt Samfund, som kræver, at hun indordner sig under den ny Tingenes Tilstand. Skal Livet ikke leves, maa hun dog *gaa* paa Jorden, om den end er saa glødende som hendes egen Længsel. Den raser i hendes Sind og brænder hver Fiber i hendes Legeme. Og det vil ikke gaa for hende. Hun føler sig som den, hun er: — en udstødt.

Bevares: — hun passer sit Arbejde og Madamen har sædvanlig Grund til at være saa taalelig tilfreds, som hun plejer. Men Judith kan dog ikke finde sig tilrette i Tilværelsen. Indtil der en Dag hænder noget, som pludseligt sætter hende afgørende paa Plads.

Efter at Kristian Bloch kort før sin Eksamen op-hørte at spise til Middag hos Enkemadam Smith, har

hun flere Gange talt om at faa en anden Kostgænger istedet, og hun har averteret derom med et Opslag i Regensens Port. Saaledes gaar det til, at Lyse Herbert en Dag melder sig hos hende for at tinge om Prisen for den daglige Middag. Og medens de sidder og snakker om det, kommer Kristian og hans Forlovede paa Visit, — til Madamens store Glæde og ganske overraskende. Astrid vil saa gerne en Gang besøge hendes Hjem, der jo ogsaa i nogen Grad har været hans, før han derfra flyttede til Regensen; og hun vil da saa meget gerne hilse paa hans tidligere, omhyggelige Værtinde, der gennem flere Aar næsten har været som en Mor for ham.

Da Judith, som netop er bleven færdig i sit Køkken og kommer ned fra Omklædningen paa sit Værelse, hører at Lyse Herbert skal paa Middagskost i Huset, smiler hun for første Gang i lang Tid. Men Smilet stivner, da hun straks efter i Entréen lukker op for den noget forlegne Kristian og hans Forlovede. — Han møder nødtvungent hendes Blik. Mørkt af Smerte sænker det sig i hans, som bliver usikkert og flakkende derved.

Pigen maa straks gaa igang med at dække Kaffe-bord til Selskabet, og imens underholder Madamen Gæsterne ved paa sin hjertelige Maade at svælge i Erintringen om Kristian Blochs tidligere Nærværelse i hendes Hus, og til Opmuntring for Herbert som den ny Kostgænger taler hun om sit Bords gode Mad, som hans Forgænger altid har ladet vederfares Retfærdighed: — Gud velsigne ham, for han har altid haft en dejlig Appetit! Det var jeg baade glad for og stolt over, for al den Studeren kræver nu alligevel ordentlig Føde!

Og idet hun anerkendende ser paa Judith, som netop

er ved at sætte Kopperne frem, fortsætter Madam Smith: — Judith har da ogsaa altid været storartet med at faa ham til at tage for sig af Retterne! Hun har lavet god Mad og hun har undt ham alt det, han kunde orke. Derfor skal Du minsandten ogsaa med til Kaffebordet, Judith, vist skal Du saa; saa Du faar tage et Par Kopper frem til! — Hun har saamænd, tilføjer hun direkte vendt til Astrid, sin store Part deri, naar der kom saa godt et Resultat ud af hans Studier. Uden Mad og Drikke duer dog ingen Helt. Hun har fodret ham godt af baade tidligt og silde saalænge han spiste her, og det var dog lige til den skrappe Eksamenslæsning rigtigt begyndte! Vist har hun saa!

— Det er saa sandt, saa sandt mumler Herbert ned i sin Kaffekop.

— Det er jeg Dem ogsaa meget taknemmelig for! siger Astrid venligt til Judith.

Pigen fra Køkkenet staar forlegen, hvid i Ansigtet, mens hendes Blik flakker usikkert og køligt fra Astrids anerkendende til Kristians flove Miner. Hun synes at hun bør græde og næsten ikke kan være andet bekendt end at sætte sig ned og tudbrøle. Men hun gør det ikke.

Græder Judith da ikke mer? Har hun grædt ud? — Og hendes smukke Øjne *er* dog endnu? De er fløjlsbløde og slørede af Sorg og Skam. Men en vaagnende Harme begynder at ulme i dem.

Snakken gaar ved Bordet. Judith hører hvert Ord og gemmer det dybt i sit Hjerte:

— Man smiler maaske ad mig, siger Astrid varmt og forelsket i Løbet af denne Konversation, — men jeg vil saa gerne være der, hvor min Forlovede har været. Gaa i disse Stuer, hvor han har levet; *se* det alt sammen

med de Øjne, hvormed han har set det; glæde mig med den samme Glæde, som han har følt ved alt det, der har glædet ham *alt* siger jeg Dem, uden Undtagelse. Jeg vil være med i det hele, kende alle, som han har kendt, holde af alle, som han har holdt af og som har holdt af ham og sige dem Tak derfor!

Judith er stadig meget bleg og har nu sit simple Træk om Munden, idet hun byder Astrid Kagefadet. — Man maa vel forpokker kunne stoppe denne forelskede Kage! Dette er jo ikke til at holde ud at høre paa.

Herbert ser op med et lille Smil til Kristian: — Det maa være anstrengende at være forlovet.

— Jeg klager ikke! lyder det frejdige Svar.

Herbert fortsætter med sit allerelskeligste Drengesmil, denne Gang til Astrid: — Jeg er nu alligevel bange for at hverken jeg eller Kæresten holdt til det. Det maa især være anstrengende for den kvindelige Part

Snakken gaar livligt frem og tilbage og bliver efterhaanden en Debat om Ungdommen og især den kvindelige. Astrid er Fyr og Flamme: Hun docerer den uplettede Morals Evangelium for Lyse Herbert, som har været letsindig nok til at antyde at: — naturligvis skal den Unge holde sin Sti nogenlunde ren og det gør vi jo da ogsaa. Absolut! Men det *er* nu et stort Held, at det lykkes — for os allesammen — for der er dem der siger, at det sommetider er forbandet svært.

— Det *skal* det ogsaa være! falder Theologen Kristian ind. — Det fremgaar tydeligt af den Bøn i Fader-vor: Led os ikke i Fristelse Og han tilføjer: — Kristendommen skal være Kamp! Det er først gennem Syndens Skærsildsflammer, at vi ser Kristus helt, som han er.

— Saah? — Ja, det er vist meget rigtigt men saa maa du undskyldte mig, bemærker Herbert.

— Jeg har ikke noget imod Fristelsen, siger Astrid, — men

— Naah den skal ellers kunne være ret generende, mener Herbert, — og De hører jo ogsaa, at Deres theologiske Udmærkelse lægger en vis Vægt paa den.

— Ja, svarer hun begejstret, — jeg tror, at Du bliver en udmærket Præst, Kristian! For Du har en glimrende Evne til at sætte Dig ind i andres Tankegang og Vanskeligheder. Ogsaa naar det drejer sig om noget, som Du forud sletikke kan kende noget til, forstaar Du det straks, ligefrem instinktivt. Det er en glimrende Egenskab for en Præst!

Judith smiler haanligt.

— En Præst maa ikke glimre med noget somhelst; end ikke med Egenskaber, bemærker Herbert tørt

— Jamen tænk hvor han maa kunne forstaa Synderne med denne sin intuitive Sans!

— *Synderne*? svarer Herbert, lidt vrængende, men dog med charmerende Elskværdighed. — Jeg troede, at vi er Syndere allesammen?

— For Gud, Ja, riposterer Astrid. — Men da ikke for Mennesker!

— Naa ikke? — Tja-e jeg ser maaske for meget paa det som Jurist. De forstaar: — saadan lidt haandfast og fra neden af. For vore egne Paragraffer tager jo først fat der, hvor Møddingen har naaet en vis Højde

— Herbert har Ret! siger Kristian determineret.

— Jamen der *er* vedgud Forskel! udbryder Astrid.

— Det manglede blot, at vi andre ikke skulde være bedre end

— Hvad siger Evangeliet? afbryder Herbert hende, henvendt til den nybagte Theolog.

Men Astrid falder ind: — Ja saadan set! Men *det* er jo Religion

— Er det ikke dét altsammen? spørger Herbert.

— Nej, for nu taler vi jo om Mennesker. Evangeliet er da noget for sig! Og det manglede minsandten bare, at den Kvinde som Naaja som falder ikke ogsaa skulde bøde derfor. Det vilde dog ellers være *for* meningsløst — imod os andre!

— Ja-e saagu', filosoferer Herbert. — Noget for noget. Ingen har jo Lyst til at gøre ret meget gratis. Og saadan almindelig borgerlig Agtelse skulde man dog naturligvis gerne ha' ud af det

Kristian smiler tavs, idet han ser hen paa Astrid. Han finder hende henrivende; hvad hun da ogsaa er. — Judith ser det. Og forstaar.

Men Astrid spørger: — Du smiler, min Ven? Du giver mig altsaa Ret?

— Jo-o, Ja-e, svarer han overrumplet. Han er slet ikke indstillet paa at skulle tage Stilling dertil nu. — Jo saamænd

— Har jeg da ikke Ret? spørger hun igen.

— Min egen Pige, — Du har vel altid Ret. Men

— Jeg kan ikke se, at der kan være noget »Men«. Enten

Herbert afbryder hende ironisk: — enten falder man, eller man falder ikke? Det er da meget simpelt! — Ja saa gør man det jo som bekendt *ikke*. Det er da klart.

Hun ser triumferende paa Kristian, og idet hun rødmer overfor det dristige Emne, siger hun afgjort: — Ja, der *er ingen* Mellemtilstand! Enten staar man — eller ligger dérned!

— Man kunde maaske ogsaa f. Eks. sidde ned? Eller hvad siger De om at *knæle* for det vældige Liv? Naa, jeg synes ialtfald, at der bliver spillet slemt Bold med en og anden! slutter Herbert. — Men naturligvis er der ogsaa nogle, som er *heldige* i Uskyldighedens Lotteri.

Kristian søger at lede Samtalen ind paa mere neutrale Felter. Men ikke uden Venlighed strejfer Judiths Blik Herbert.

Hun har hørt nok. Da hun atter staar i sit Køkken, har hun haarde Øjne. — Hans Kæreste, en af de heldige, har intetanende placeret hende. Og han selv har ikke følt sig foranlediget til at protestere, men løb fra det ved at slaa det hele hen med en ligegyldig og valen Bemærkning om, at »Min egen Pige har vel altid Ret.« Og overlod til Herbert at imødegaa hende.

Judith er *sat paa Plads*. En Plads som hun hverken kan eller vil eller synes hun bør anerkende. Og hun har den største Lyst til at gøre aabent Oprør. — Hun bærer hans Digt derinde paa sit Bryst. Det stiver hende af at have det dér; midt imellem de andre at vide, at her har hun det Sort paa Hvidt.

Endelig er det Raseri hun er bleg af.

Hun har hørt og set nok til at hun ikke kan lade være med straks at reagere med den Energi, der nu som ved et Trylleslag er født i hende af alt dette. Og hun gør det: — samlende paa sig selv.

Hun er sat paa Plads. Uden at acceptere ser hun, at saadan er det; og forstaar at hun maa gøre sit Oprør

med kold og klar Hjerne. Og som hiin Morgen efter den sidste Nat paa Regensen gør hun sig klart, at selvom hun ikke bliver Præstefrue, og hvad det saa end skal koste, *vil* hun dog ikke bort fra det Samfundslag, hun saa længe har levet i. Hvor meget saa det anerkendte Moralstillads gaar hende paa Nerverne, vil hun ikke tilbage til Brøndstrædetilstandene. — Hun har sat meget til. Det er ikke sin saakaldte Uskyldighed, hun tænker paa. Den fik hun saa rigeligt for, som den vel var værd. Men hun har mistet *ham*. Hun vil ikke miste mere — for saa veed hun, at hun sletikke kan holde til det; saa ender hun i Brøndstrædet, som hun før har følt ude efter sig. Hun kan ikke undvære den Luft, hun nu har vænnet sig til; hun *vil* ikke miste den, for har man først levet i den, tilintetgøres man, hvis man sættes tilbage i Fimsen fra Strædet. Judith nægter at lade sig smide ud. Med Hænder og Fødder, med hele sit unge, dejlige lille Legeme vil hun klamre sig til sit Surrogat for Livet.

Og hans Forlovede: — Naar Judith gør sig Umage for at tænke roligt og retfærdigt paa hende, lykkes det uden Nag. Ingen kan dog bebrejde Astrid, at hun holder af ham; det er jo ikke andet end hvad Judith selv gør. Og at Astrid dømmer hende efter gængse Anskuelser uden selv at ane et Muk om, hvad det er hun gør, — det *maa* hun jo ud fra sine Forudsætninger, hvis Uret hun ikke kan gøres ansvarlig for. Der er ingen Grund til at tvivle om at Astrid er en sød og god Pige; af en Justitsraadsdatter at være. Det er aabenbart ikke hos hende Fejlen ligger.

Judith har et rent Hjerte. Hun gør kort Proces med al Tanke om Nag. — Tullen har staaet sin Prøve.

Men hun samler sig bevidst om det hun *vil*. Hun er

af Naturen eensidig, — eensidigt Judith fra Brøndstræde. Og hun vil ikke ud af sit Plan. Hvor meget hun end har længtes med Sind og Sanser ved Dag og ved Nat vil hun ikke give op. Hun vil holde sit Niveau, som de kalder det. — Allerede ved Bevidstheden om at han er i Lejligheden skriger hendes Legeme paany af Længsel efter hans Favntag, skønt Kæresten sidder ved hans Side. Det faar saa være. Forbi er forbi. Hun veed nu, hvad hun vil.

— —

Herbert spørger hende en Dag, om de aldrig mer ser hende paa Regensen? Hun har dog saa mange Venner dér, selvom Kristian er flyttet bort

Da svarer hun kort: — Jo!

Og den næste Aften staar hun i hans Stue.

II

Uden Hjertebanken gaar Judith atter ind gennem Regensens Port. Det er nu snart en Maaned siden hun hiin Morgen strøg ud gennem Kristians Vindu til Strædet.

Hun burde maaske sittre lidt i Knæene ved igen at træde ind under Linden; det har hun selv en Fornemmelse af. Men hun sætter sin lille Fod *fast* i Gruset. Hun kommer her for at kræve sin Ret. Hun har Krav paa at aande Lindens Duft paa dette Sted; den er hendes. — Har hun ikke betalt dyrt nok? Og betalt kontant! Judith *vil* træde fast i Regensens Gaard. Den er i hendes Niveau. Hun lader sig ikke sætte ud af sit Plan.

Og Regensen tager imod hende. Den første Student hun møder hilser hende venligt: — Hvor har Vorherre dog haft Dig saa længe? Vi har savnet Dig, lille Præstinde Tulle!

Hun smiler lidt bittersødt. — Det var paa hendes sidste Aften her, at de gjorde hende til Præstinde. Siden har hun ikke vist sig, og dog husker de det og hilser hende straks Velkommen med det Navn. — Saa smiler hun aabent og venligt: Her er hun hjemme. Her dufter ikke af Brøndstræde men af Lindeløv.

Lyse Herbert modtager hende — bogstaveligt — med

aabne Arme. Og det samme gælder Vennerne, som falder ind hos ham i Løbet af Aftenen, efterhaanden som det rygtes paa Gaarden, at den Savnede er vendt tilbage. Men hun synes rigtignok ikke straks at være den gamle Tulle; hun er ligesom mere stilfærdig, til Tider ligefrem alvorlig. Hun pludrer dog kvikt med dem, og hendes Smil er det samme, naar det endelig kommer frem. Efterhaanden tør hun op: — hendes pjankede Humør glimter igennem som før og lyser momentvis op over dem alle. — Men hun er mere urørlig end nogensinde. Ikke saa meget som et skjult Haandtryk tager hun imod, end ikke af Herbert, og naar en Arm ligesom tilfældigt lægges om hende, fjerner hun den saa diskret som den kom. Hun er saa utilnærmelig, som nogen lille Præstinde kan være. Og hun har faaet en dunkel Grund i sine graablaa Øjne, der med alt det andet gør hende endnu mere æggende end før. Men heri er hun uskyldig; hun ved sletikke af det. Hun er bare stilfærdigt glad ved at være her igen.

Da Herbert paa et overmaade anstændigt Klokkeslet har fulgt hende hjem til hendes Gadedør, gaar han i hidsigt Tempo Byen rundt ad Voldene. Vejen hjem lægger ham om ad Lille Brøndstræde; han kan ikke lade være; han er ør. I Porten standser han. Der lyder frivol Sang og Can-Can fra første Sal i Sidebygningen til Gaarden. Raa Mandfolkestemmer og skingrende Fruentimmerlatter. Saa vender han om — i samme Øjeblik som et forpjusket Kvindehoved viser sig i et Vindu i Stueetagen og i uhøviske Vendinger raaber ham an i det klare Maaneskin.

Han skynder sig ud af Strædet og gaar hastigt hjem.

Det er Sol og Sommer. Judith tager den ind til sig, aabner sit Sind mod Lyset saa meget, som hun nu i al Beskedenhed formaar. Hun har god Tid dertil. Mada-men lader hende faa ret megen Frihed og tager selv paa Landet nogle Dage nu og da, saa hun kan tage sig Arbejdet let. Ogsaa Herbert har megen Fritid; Ferien ligger i Luften.

Judith er meget paa Regensen. Hun og Herbert er som to gode Kammerater, skønt hans Følelser er af en noget anden Kulør end blot Kammeratskabets. For han kan ikke skjule for sig selv, at han begærer hende. Men hun virker saa forunderligt forskelligt paa ham til forskellige Tider: — snart som Kammeraten og blot ved sin lidt pjattede Intelligens, sit Sinds Godhed og naturlige Velvillie, snart — og han synes, at det gaar noget tidt paa, — ægger hun ham, saa han i Enerum med hende har svært ved at føje sig efter hendes stilfærdige men bestemte Unddragen sig alle Tilnærmelser. Endnu mere end før lyser hendes Væsen af ubevidst Erotik. — For den er virkelig ubevidst; for Tiden. I hendes Bevidsthed er denne Side af hende efterhaanden som død; af Mangel paa Kristian.

Men trods alt Besvær derved er Herbert dog glad for hende.

En Søndag driver de det saagar til at tage med Karpvogn til Dyrehaven og mens de gaar der under Bøgene, bliver Samtalen mere intim end før:

— Hvorfor maa jeg aldrig gaa med Dig op paa Dit

Værelse, Judith? Nu Madamen er borte kan det da ikke gøre noget. Jeg skal saamænd nok lade være med at forsøge paa at kysse Dig der.

— Du maa ikke, svarer hun kort. — Det vil bringe noget fra fra før altfor nær ind paa mig.

— Fra før?

— Aah! lad bare være. — Du veed godt, at Hun tier.

— Kristian Bloch?

Hun nikker blot.

— Ham nægtede Du ikke altid

— Ham nægtede jeg aldrig noget somhelst! svarer hun haardt.

— Naa. Herbert bliver hed; dette er farligt for ham. Skønt det skulde vist være helt anderledes, hvis han var en Gentleman? Saadan noget føler han meget vel.

— Havde han lovet at gifte sig med Dig? spørger han ud fra en ægte Mandfolketankegang.

— Lovet og lovet. Hvordan lover man saadan noget? — Ikke i Ord. Vi talte aldrig derom. Det var vel overflødigt. Vi havde andet at bruge Tiden til. Og vi *brugte* den.

— Forunderligt nok, at han fik saa fin en Eksamen. Det vilde man ikke have ventet fra Begyndelsen af. Han var i de første Studieaar et af de skøreste Mandfolk, jeg har kendt. En bleg og selvoptaget Drivert og Drømmer og kun periodevis en glad Sjæl; men saa kunde han ogsaa sparke ret kraftigt ud. Først i det sidste Par Aar var det, som han ligesom voksede og gjorde store Fremskridt i Flid og Arbejde. Og *nu* var der jo intet overraskende i at han fik en flot Eksamen. Men den-

gang vilde ingen have drømt om at han skulde tage den med *præ*. — Naa, Du har vel aldrig kendt ham som den Slapsvans, han fra først af var.

— Ikke mig bevidst.

— Hvorlænge har I egentlig kendt hinanden?

— Egentlig? — og hinanden? Det er meget kort! — Men han har kendt *mig* højst egentligt i to Aar. Hun siger det haardt.

— Ja, for to Aar siden var han endnu et Skvat; han holdt netop op med at være det ved den Tid.

— Jeg havde vel ikke Sans for det. Jeg var vist nærmest bare bæret af, at han overhovedet viste mig nogen Opmærksomhed Hun vender sig bort.

— Judith to Aar. Det *passer* jo! Han standser og vil gribe hendes Haand. Men hun støder den blidt fra sig.

— Stakkels lille Judith

Saa kan hun ikke mere. Hun sætter sig paa en Træstub med Ansigtet i sine Hænder. Han bøjer sig ned og vil lægge Armen om hende; men hun slænger den fra sig og rejser sig: — Lad mig være!

— Judith. Du har været en Taabe. En ung Pige skal aldrig tro paa Giftermaal, naar han ikke har lovet hende det i klare og utvetydige Ord. Og saa skal hun forresten hellerikke tro derpaa. Men uden det gør Mænd ialtfald ikke saadan noget. — Der maa da ogsaa være Grænser for hvad I skal kunne forlange af os.

— Jeg har ellers ikke Indtrykket af at der er Grænser for, hvad I kan gøre!

— Det er der hellerikke i nogen anden Retning undtagen netop den.

Judith er oprørt som hun gaar der, tavs og haard.

— Hun havde aldrig spildt Tanker paa om Kristian vilde gifte sig med hende. Det har kun strejft hende som noget Forholdet medfødt, der vilde give sig af sig selv naar Tiden kom. Hun har tænkt paa alt muligt andet, har haft altfor travlt med at være lykkelig til at tænke saa langt. Paa denne lette Vis har hun ganske undladt at raisonnere over Muligheden for at blive Præstefrue. Det var blot ligesom af sig selv gaaet hende i Blodet, at det skulde hun naturligvis være; hvad ellers? Derfor har hun selvfølgelig i enhver Henseende forberedt sig dertil. Det var da ikke noget at *tale* om, endsige at *sikre* sig det!

Men hun ser nu, at Herbert har Ret i at hun har været en Taabe. Naar hun tænker sig om maa hun indrømme det; for hun har endnu aldrig set noget Pige-barn fra Brøndstræde »gøre Parti«, endsige da blive Præstefrue. Længere end til Forførelsen — hvor en saadan overhovedet var mulig, — strakte Praksis sig ikke dør.

De er gaaet ud paa Sletten; men nu er Brøndstrædet pludseligt ogsaa om hende her. Lugten! Og midt i den erkender hun noget rimeligt i at »man« ikke gifter sig med en Kælderpige derfra, selvom Forholdet har været nok saa hedt og lykkeligt. Og hvorfor skulde Kristian heri være andet end en slet og ret hvilken-somhelst »man«? — Hun ser den uhyre Klasseforskel og siger det til Herbert: — Det er vist igrunden saa naturligt.

— Gu' er'et ej! Men jeg indrømmer at det samme gælder mig selv. *Jeg* gjorde det pinedød hellerikke. — Jeg tror nemlig ikke paa den Alliance.

— Jeg forstaar blot ikke, at jeg aldrig har tænkt

saadan, derpaa. For saa maatte jeg vel have kunnet sagt mig det selv. Netop fordi jeg ikke har set det før, siger hun stille. Men hun føler klart, at naar hun raisonnerer saadan, er det Strædet der er ude efter hende: — Du er en af vore. Der manglede blot at Du selv skulde erkende, at Du er det endnu og at Du ikke kan løbe fra det Skidt, Du er født af.

— Jeg kommer ikke! brister det ud af hende. — Jeg *vil* ikke!

— Hvad vil Du ikke? spørger han forundret.

— Tilbage til Brøndstræde Osen!

Hun siger det med tindrende Blik og knyttede Hænder. Saa kaster hun sig hulkende ned i Græsset.

— Jamen Judith dog I eet Nu forstaar han det hele: Det er en angst og kæmpende lille Pige, der ligger. — Hvad kæmper hun da imod? Ingen vil jo gøre hende Fortræd. — Eller hvordan er det? Er der ikke altid nogen, som vil gøre en lille, eensom Pige Fortræd? Er han vis paa, at han ikke selv vil det? Og hun? Hvor er Tulle?

Men han spørger ikke. Han forstaar og tier. Det nytter ikke at kæmpe mod Skygger med Ord. Og hvad ved han, om han ikke selv er en af de Skygger?

Han rører ikke ved hende, men sætter sig i Græsset ved hendes Side, idet han stille siger: — Jeg forstaar Dig vist altfor godt.

Og der sidder han længe uden et Ord. Saa tilføjer han omsider: — Men vi paa Regensen har da heller ikke tænkt at give Slip paa Dig saadan.

— Aah! I paa Regensen! ryger det harmfuldt ud af hende, idet hun hurtigt rejser sig. — Du siger jo selv, at Du er ikke bedre. Og hvorfor skulde saa nogen af

de andre være det! — Nej! I vil vist ikke saa gerne give Slip paa mig! tilføjer hun bittert.

Saa fortsætter hun stille: — Der er bare det, at jeg ikke kan undvære Jer, fordi

— Men vi er jo ogsaa kun glade for Dig, Judith. Behandler vi Dig ikke saa respektfuldt, som Du selv med Rette mener at have Krav paa? Som en af vore egne?

— Jo, svarer hun og tørrer sine Øjne. — Der er jo bare det at jeg *vil* ikke synke i Niveauet!

— — —

Da Herbert ret tidligt paa Aftenen følger hende hjem til Gadedøren, veksler de paany nogle Ord derom:

— Jeg siger jo ikke noget til det, bemærker hun.

— Det synes jeg ellers nok at Du har Lov til.

— Og jeg fortryder intet. Jeg vilde handle ligesaa-dan, om jeg var lige saa klog som nu, og det først var nu, jeg mødte ham. Desuden var jeg intet Barn heller dengang. Det er vi fra Strædet ikke ret længe.

— Holdmund, Judith. Jeg vil ikke høre mere om Dit Stræde!

— Nej — der kan Du selv se, svarer hun forknytt.

Han tager hendes Haand: — Saadan er det ikke ment.

Hun ser op paa ham med et klart Blik: — Er det ikke?

— Nej. Og jeg synes ikke, han har handlet ret imod Dig. Men det *er* ogsaa meget sværere end I tror.

— Man er jo altid to om det, siger hun tonløst.

— Judith! Nu er *vi* to! Og han trækker hende ind til sig.

Men hun river sig løs og staar der et Øjeblik og vir-

rer fortvivlet med Hovedet. Saa rækker hun ham sin Haand, idet hun stille siger: — Godnat Herbert. Og hendes Blik er bønligt. Det trygler ham ængsteligt om at gaa.

Den Aften endte Lyse Herbert virkelig hos »Josefine i Brønden«. Og han var ækel ved sig selv, da han hen paa Morgen — en Rigsdaler fattigere — gik derfra.

Samme Dag drager han ud paa Sommerferie. Herbert har intet Hjem at feriere i og gaar i Stedet paa Fodtur i Nordsjælland. Alene. Han maa ud og have Luft. Han har jo nok før været i Brøndstrædet, men efter denne Gang maa han *ud*; Ækelheden sidder som Slim paa ham. — For han forstod, at lille Præstinde Judith længtes med Legeme og Sjæl; men det som han havde fundet i Strædet, var ikke engang Kødets Længsel; kun Pengenes. Det ligger jo i Luften hos saadan en Pige som Josefine. Skønt hun som en god Kræmmer søger at skjule Varens Fejl, er det der dog og var der ogsaa for ham i denne Nat, — hvor han maatte se alt paa Baggrund af Judiths dultede, men stærke, saa aabenbare, skønt haardhændet bekæmpede Trang til Selvhengivelse, til intet andet end at segne, svinde bort i al Savnets Forglemmelse i et altopslugende Nirvanas Favntag. Han maa alene ud under Guds frie Himmel. Judith gaar ham paa Nerverne. Hans Sanser gør det. Og hendes med.

Men det viser sig snart at han ikke, som ellers saa ofte før, kan dæmpe sin Uro ved eensomme Skovvandringer. Han har hiin Dyrehavetur som Baggrund, — og faa Dage efter er Herbert atter hjemme paa Regensen. Her er han straks saa heldig at kunne flytte ind i Kristian Blochs tidligere Værelse, det mest eftertrag-

tede indenfor de røde Mure, fordi det er det eneste Eneværelse, — hvad det engang for længe siden blev rent foreløbigt ved Tilfældighedernes Spil, — saa længe det nu faar Lov at vare.

Da »Præstinden« atter og for hende selv uventet træder ind i denne Stue — i »Templet«, — skælver hun af Bevægelse ved at staa *her* paany. Dette er for meget for hende. Der er saa meget, der nu falder voldsomt ind paa Judith, at det bliver hende overmægtigt. Hun vil helst flygte herfra. Hun ser sig raadløst om og er paa Nippet til at græde, da han — i en glad og stille Forundring over hendes usikre Væsen og uden at forstaa det som andet end en Opgivelse af den sidste Spænding imellem dem, — tager hendes Haand og fører hende modstandsløs til det kendte Leje.

Alt dette overvælder hende. Hun hulker taareløs i hans Arm og gemmer sine Hænder i et ømt Greb i hans lyse Haar, tager hans Hoved ind til sig, mens han uden et Ord løser hendes Klæder.

Der ligger de alle: — en yndig Dyngge paa Gulvet.

Præstinden Tulle hugger sine smaa, skarpe Tænder i hans stærke Skulder. — Der er saa stille i den gamle Gaard. Man hører kun Stærrens Aftenfløjt i Linden.

I den tidlige Morgenstund tænder de Themaskinen og sidder ved den dampende Drik, da det første Dagslys siver ind gennem Gardinet. Og de taler fortroligt. Judith er næppe halvt paaklædt og hans Blik glider paa en Gang mæt og kærtegnende over hendes fine Skikkelse i det hvide Linned. Hun selv er stille; ikke glad

og ikke bedrøvet. Men hun *nyder* at sidde her igen i et fysisk Velbehag af mild Træthed. Hun har ikke længe befundet sig saa vel som i denne Morgentime.

Han ser paa hende med et lunt Smil: — Fortryder Du, Judith?

Hun rækker ham sin Haand: — Nej min Ven. Jeg fortryder ikke. For hvad andet havde jeg at gøre? Saa sætter hun sig tilbage i Gyngestolen: — Det nytter vel ikke at stampe imod. Vind og Vejr maa ha' sin Gang og Sommeren med. Jeg angrer intet. Tværtimod. Men der er blot eet, som jeg ikke vil: Jeg vil ikke gaa alene herfra. Jeg vil ikke ud gennem Vinduet alene. Ikke alene. Jeg vil *følges* til min Gadedør.

— Nej det har da heller aldrig været min Hensigt andet. Men Porten er laaset og vi kan ikke alarmer Portneren, for saa risikerer vi senere at faa Regensprovsten over os. Og den gode Professor er en skrap Herre i det Stykke. Men Du kan blive her til op paa Formiddagen; saa følges vi frit ud sammen.

— Nej det vil jeg ikke. Madamen kom hjem igaar. Jeg maa være igang med mit Arbejde Klokken halvsv. Saa maa vi alligevel tage Vinduet. Men det er ganske vist en Risiko for Dig, hvis man ser det.

— Ja, saa mister jeg Kommunitetsstipendiet og ryger ud af Lemmen her. Saa er *jeg* færdig med at blive juridisk Kandidat. — Men selvfølgelig skal Du gaa herfra med Honneur. Vi ta'r altsaa Vinduet.

Og det gør de. Hun er tryk ved at to stærke Arme tager imod hende, da hun glider ud over Vindueskarmen. Saadan var det ikke sidst hun gjorde det. Det er overhovedet aldrig sket hende før. Og langt henne i Gaden slaar hun derfor Armene om hans Hals og kysser

ham voldsomt midt i det morgenlyse Stræde, — udenfor selveste Stiftsprovstens Vinduer ved Universitetet.

— Du er en god Dreng, siger hun. Og jeg skal ikke oftere bede Dig om at sætte Din Fremtid i Fare for min Skyld. For nu veed jeg jo, at Du gerne gør det.

Men paa Regensens Førstesal staar et Vindu paa klem og ud af det kigger en gammel Herre i bar Skjorte og Nathue. — Det er Viceprovsten, som har været oppe for at se paa Vejret og nu interesseret spejder hen mod Hjørnet ved Universitetet. Med et lille, olympisk Smil tager han en ekstra stor Pris Snus og nyser en Gang, før han gaar tilbage til sin lune Pebersvendeseng.

— Det ender, Høh, med Ballade, Lyse Herbert, siger han, da de om Eftermiddagen møder hinanden i Gaarden. — Det ender med Ballade, min Gode, hvis Professorens hører noget om det. For han er inte til at spørge med, Høh! Og detteher staar ikke paabudt i salig Christian den Fjerdes Instruks for Alumnernes sædelige Vandel her.

Han fortsætter langsomt: — Jeg har hverken set eller hørt noget; for nu er det jo, Høh, Sommerferie. Og jeg er sgu gudskelov ikke forpligtet til at indberette mine Drømme. Saa ku' jeg faa nok at bestille, Høh; det er Gagen ikke til. — Men jeg drømte i Nat, at jeg saa Ham komme ud af Hans Vindu sammen med et øndigt, Høh, Fruentimmer. Jeg kender hende desværre inte, Høh. Det var saadan en lidt taaget Drøm i Fugleperspektiv. Men Han skal tage sig ivare for at vi inte faar altfor mange af den Slags Drømme! For saa ku' det let være, at Han for Alvor røg ud af Vinduet. Og Viceprovsten tilføjer arrigt idet han gaar: — Og saa er Hjørnet ved Universitetet hellerikke noget diskret Sted

— selv for en Student — at kysse Pigerne. Fordi Han er Akademiker behøver Han vel inte at lade hverken Stiftsprovsten eller den anden himmelske Ørn se paa det! Høh!

Herbert staar overrumplet og forlegen, — og har den største Lyst til at trykke den Gamle taknemmeligt i Haanden. Men han er borte før Synderen faar samlet rigtigt sammen paa sig selv.

Judith bliver ganske bleg da han fortæller hende det. — Forbistret ogsaa, at det skulde ske! Saa maa vi passe bedre paa. — Men jeg kan godt li' Dig for at Du ikke løb fra det og sendte mig ud alene. For det kunde jeg ikke ta' den Morgen. — Men sker det fra Gangvindet og jeg er alene, kan ingen hænges op for det, selvom nogen ser det. For derhen kan jeg være kommen fra hele Gaarden. Saa for Fremtiden skal jeg nok stryge ud den Vej — *solo!*

— For Fremtiden? siger han glad og kysser hende.

Hun smiler, selv en lille Smule rigtigt glad. For første Gang i lang Tid har hun taget det Ord »Fremtiden« i sin Mund.

— Ja. Og nu maa Du da naturligvis ogsaa være saa meget paa mit Værelse som Du vil, siger hun. — Men jeg kan paa den anden Side ikke undvære Regensen.

Resten af Sommeren gaar i en Rus, som Herbert aldrig har turdet drømme om. — Det er vidunderligt.

Lidt sent paa Sommerdagen, netop som Mørkningen er ved at falde paa, er Judith paa Vej hen til Regensen, hvor Herbert venter hende, — da hun endelig engang

igen ser Kristian Bloch: Han kommer sammen med sin Forlovede ned ad Kjøbmagergade. Judith standser paa Hjørnet ved Regensen og ser dem dreje om ad Landemærket. Og hun konstaterer logisk, at han saa formodentligt er ved at følge Kæresten hjem til Kronprinsessegade. — Hun faar pludseligt en ubetvingelig, ond Lyst til at følge efter dem. For at triumfere over Justitsraadsdatteren. Strædets Triumf over den fine Gade!

Der gaar han med *hende* under Armen; aabent og højofficielt følger han hende hjem efter Spadsereturen og til peteranstændig Tid. Mens Judith, — hun skæver hen langs Regensens Mur til Kannikestræde, — mens hun selv hundrede Gange maatte snige sig ud af hans Vindu derhenne, *alene*, før Dag.

Hun smiler et simpelt Smil og driver langsomt efter dem. Hun veed godt, at dette er ondt. Men Aah, hvem andre end hun selv ser dét derhenne foregaar? Han aner det næppe selv. Men er det ikke forargeligt, dette Syn?

Og alligevel — efterhaanden som hun nærmer sig Kronprinsessegade synker hendes Mod. For Astrid kan jo ikke gøre for dette. Og han selv? — Aah, om hun blot vidste om han selv, Præsten, kan *se* det? Denne Forargelse? Om hun vidste, at han kunde det, vilde hun sletikke forarges paa ham.

Han er jo underlagt de mange Hensyn. Helt klart staar det først for hende, da det er for sent, da han formfuldendt og uden Kys har afleveret Astrid i Gadedøren og ærbødigt strøget Hatten med et Buk for Justitsraadinden, der passer paa Klokkeslettet fra det aabne Vindu.

Han passerer Judith, der nu — for i sidste Øjeblik

at bremse sig selv — er gaaet over paa det andet Fortov. Han ser hende tilsyneladende ikke, men ser den anden Vej; og hun føler sig lettet. Da hun jo ikke kan lade være med at vende Hovedet, ser hun ham fremskynde sine Skridt. Saa driver hun videre, slap i Knæene af udløst Spænding. Og med den stille, glade Følelse af alligevel at have overvundet sig selv.

Men i Sølvgade kommer han imod hende paa det samme Fortov. Han er aabenbart gaaet Huskarréen rundt for at møde hende her i en anden Gade. Hun gør et sidste Forsøg paa at afværge denne Fare for ham ved straks at skraa over Gaden. Men han gør det samme og stiler lige og bevidst imod hende.

Nu følger hun ham uden Modvilje og veed, at hun vil følge ham, hvorhen han vil. — De gaar til Volden, hvor Høstmaanen lyser dagblegt over Gravens Flade af Andemad. Faamælte gaar de ved hinandens Side.

— Det har været svært at undvære Dig, Judith.

Han kalder hende Judith, med *t*.

— Tror Du, det var let for *mig*?

Da tager han hendes Haand. Og han knuger hende vildt ind til sig.

— Nej. Kristian beder hun mygt. — Nej ikke her Hun river sig løs.

— Juddi!

— Jeg hedder Judith.

— Judith og hans Blik er hungrende, altopgivende Bøn, der naar hende som et Skrig om Hjælp. Hun slaar Armene om hans Hals og kysser ham, før hun skyder ham fra sig. — Saadan! siger hun, og gaar videre en Alen til Siden for ham.

Han tager dog hendes Haand, og saadan gaar de stille ad Stien.

— Hvorfor gør Du dette? spørger hun tungt — og modstandsløs. Hun græder stille.

De sætter sig paa en Bænk. Svaret kommer langsomt: — Jeg kan ikke holde det ud længer. Jeg sagde det til hende, da vi gik her paa Volden nu iaften. Jeg har været ved at blive gal af Længsel, sagde jeg. Jeg bad hende; men hun saa uforstaaende paa mig. Hvad mener Du? spurgte hun. Da ikke af mig? Hvad er det, Du forlanger? — Du misforstaar mig, afbrød jeg hende saa, og talte om noget andet. — Men det er lidt haardt at høre dette fra den Kvinde, man elsker saa højt som jeg

— Du gør det altsaa stadig?

— Det bliver jeg ved med til min Dødedag

— Tænk! Men dog næppe heller længer. — Sa' hun: »Ikke af mig«?

— Ja.

— Tror Du da, at hun mente: Men af en anden om Du ellers vil?

— Nej, selvfølgelig ikke. Men saa mødte jeg tilfældigtvis Dig.

— Hvad har det med det at gøre? — Men det var nu forresten ikke noget helt Tilfælde! Hun ser paa ham med frække Øjne.

— Hvordan? Havde Du

— Ja. Jeg saa Jer. Og saa fulgte jeg efter for at møde Dig. For at vise, at endnu har *jeg* Magt over Dig. — Trods Alverdens vatindpakkede Bourgeoisijomfruer! slutter hun med en skingrende Latter.

Han ser saaret paa hende. Da bliver hun igen helt

anderledes og gemmer hulkende Ansigtet i sine Hænder:
 — *Hende* kunde Du skaane! Men hvorfor blev Du saa ikke hos mig saa længe Du kunde! Du havde vel længe elsket hende i min Favn og saa kunde Du nok have fortsat en Tid endnu; blot saa længe Du endnu kunde være glad for at føle mig der

— Judith; jeg holder Dimisprædiken paa Søndag.

— Aah jeg er ligeglad! udbryder hun grædende. — For jeg tror ikke Vorherre er saadan en umenneskelig Taabe, som I mener.

Lidt efter fortsætter hun, skingrende: — Du
Du *Præst!* Ja hvorfor ikke? En køn Profet!

Han bliver rød i Hovedet og vil se sig om at ingen hører dem, men standser straks sit Udkig, endnu mere skamfuld over det med.

— Jeg ser godt, Judith, at detteher er ondt af mig.

Saa slaar hun om: — Nej. Det er netop ikke ondt af Dig. Men maaske af mig. Du er jo desuden osse et Slags Menneske. — Men gaa saa i Himmелens Navn ud og *præk* og glem ikke, at det er *Menneskesønnens* Evangelium!

— Jeg skal huske det, siger han fast.

— Ja saa gaa Du nu ud og vær »Sandhedsvidne«! fortsætter hun ironisk. Men alvorligt tilføjer hun: — Og Gud give at Du maa have lært at være det med Maade.

Hun hulker igen; en ny og forunderligt taareløs Graad, som han sletikke kender. Saa griber hun om hans Hoved og knuger det ind til sig, og idet hun river sin Kjoles Udskæring ned, udbryder hun lidenskabeligt:
 — Kys! Aah *kys* mig dèr paa Brystet!

Han fatter blindt og viljeløs om hende og sætter sine Læber blødt paa den varme Hud.

— See! udbryder hun, idet hun støder ham fra sig og viser ham Stedet: — Ser Du dette blaa Mærke?

Han stirrer stift derpaa, mens hun fortsætter bitter-sødt: — Du har kysset det nu, ikkesandt? Og hendes smukke Ansigt lyser af grum Ondskab da hun fortsætter: — Men det er ikke Dig, som har *kysset dét frem!*

I det blege Lys ser hun, at han bliver mørk i Ansigtet.

Saa rejser han sig for at gaa; flygte. Men hun følger ham; maalbevidst.

— —

Uopfordret ledsager han hende i Dagningen til hendes Gadedør. De er tavse. — Siden hans Bekendelse hiin Aften under Regensens Lind er der sket saa meget, at denne Nat blev hende en Skuffelse.

End ikke som hos Herbert — med en vemodig Atmosfære af ublandet Godhed for hinandens Sanser og Sind.

Han rækker hende Haanden, med et tungt Blik.

— Tak for alt, siger hun tonløst. — Og for ingenting.

Han beholder Haanden et Øjeblik, ryster hjælpeløst paa Hovedet og vender sig bort.

Hun tøver et Minut idet hun ser efter ham. Hun synes at han gaar som en gammel Mand.

Judith sidder om Aftenen i Herberts Gyngestol i høj Søgang og med alt sit Fut oppe. Hun er vældigt i Humør. Det hele har jo været skørt fra Morgenstunden.

Hvad nytter det at græde derover? Er hun ikke ung og køn?

— Hvor blev Du af iaftes? spørger han.

Hun gynger videre uden at svare. Saa siger hun: — Tosset er'et og tosset blir'et. Pokker staa i alt Gøjemøjet!

— Hvadbehager? Herbert ser op og møder et straalende Smil. — Hvad gaar der af Dig, Judith?

Alle paa Gaarden kalder hende Tulle, men Herbert aldrig. — Hvad er Du saa lykkelig over?

— Lykkelig? Lykkelig! Hun bliver pludseligt ganske alvorlig og standser sin Søgang.

— Du saa da saadan ud. Og han fortsætter lavmælt: — Er Du ikke lykkelig, Judith?

Hun vrænger Ordet: — Iøkkeli' Æv!

— Jasaa

— Jo. Det er jeg maaske. Hun siger det stille: — Hvad er det at være lykkelig?

— Det skulde en lille Pige paa nitten Somre vel ikke behøve at spørge om?

— Naa skulde hun ikke det? — Men jeg spør' nu alligevel.

— Jeg troede igrunden at Du vidste det.

— Naa. Ja. Jo. Jeg ved det maaske ogsaa.

— Men Du *er* det altsaa ikke?

— Jeg har ialtfald *været* det, siger hun alvorligt, med et dybt og tragisk og ganske dekorativt Suk.

— Saa, spil nu ikke Komedie. — Hvorfor er Du det ikke mer?

— Hvorfor!

— Ja er det ikke latterligt, at *jeg* spørger om det? Men jeg gør det nu alligevel: Hvorfor er *min* Judith ikke lykkelig?

— Jamenherregud har jeg nogen Forpligtelse til at være det? Jeg befinder mig jo meget godt.

— Ja. Det er netop lige hvad Du har i Din Alder.

— Aah Alder! Nej min Ven. Og hun gaar hen og rusker ham i Haaret: — Jeg er glad for Dig og I andre sjove Drenges her paa Gaarden. Men jeg er da ikke *lykkelig*.

— Tænk! — Men det undrer mig jo ikke om Du i Virkeligheden er bundulykkelig.

— Det var jeg saamænd nok, *hvis jeg kunde holde ud at være det*. Men Aah! Du mener saadan med Hjertesorg og æ-vig Trofasthed, som man altid »hænger paa« en »svigtet Pige« Ævv! Aah den lille trofaste, stakkels Tøs! og alt det Skvadder. Næh, hold op!

— Og hvad saa mer? Vil Du bilde mig ind, at *jeg* tager fejl, naar jeg ser Dig som den lille, forknytte Pige, Du i Virkeligheden er!

— *Noget* fejl; ikke saa helt lidt. Ja. — Næh Du, detteher med »mærket for Livet« »hun glemte ham aldrig« Gu' gør jeg ej, jeg heller men alligevel og *saa* bliver hun Sygeplejerske saadan noget, som man ikke kan være uden at der bliver sagt om hende, at hun bærer paa et knust Hjerte for at »tilfredsstille sin Trang til at gi' af sin Ømhed«, — *det* synes jeg ellers, der er Lejlighed nok til iforvejen, for I er jo lige tossede efter os allesammen! — Eller hun blir Nonne, hvis der tilfældigvis er et Kloster ved Haanden.

— Hold nu Mund!

— Saadan er de alle.

— Alt det kan selv en svigtet Kærlighed ikke holde til paa en Gang.

— Nej netop! *Min* ialtfald ikke. *Ikke* noget for mig! Det er et Nummer for fladt. Tulle her sætter sig ikke ned og vander banale Høns Resten af sine Dage. Jeg er saagu' da ikke

— Hvad er det for en Tone Du lægger Dig til?

— jeg er da ikke bleven en ren Skillingsroman endnu!

— Dertil er Du ogsaa for godt indbundet.

— Ja foreløbigt.

— Men hvad mener Du egentlig?

— At jeg tager mine Skrub.

— Og ryster dem af Dig?

— Selvfølgelig. Saa godt jeg kan.

— Og gaar paa'en igen, Judith?

— Det kan Du godt kalde det. Hvis Du tror, at *jeg* kan *det* to Gange.

— Kan Du det?

— Næh. Det *samme* blir det jo aldrig.

— Altsaa alligevel »mærket for Livet«!

— Ja, svarer hun, idet hun med sit tarveligste Smil viser ham den blaa Plet under Kjolens Udskaering: — Her er »Mærket for Livet«!

— Om otte Dage er det borte.

— Akkurat!

— Du vil jo bilde mig noget ind, Judith.

— Ja; men jeg ser, at jeg kan det ikke.

— Altsaa alligevel

— Som man ta'r det. Og jeg ta'r det, som jeg kan. Paa *min* Manér.

— Ja; man skal jo *gaa* paa Jorden, om saa

— Netop. — Forresten var der en, som kyssede Dit Mærke iafes.

— Saah? Han ser alvorligt paa hende.

— Ja. Men det faar det nu ikke til at holde længere. — Det var ellers ham, der egentlig skulde have sat det der fra først af

— Død og Pine!

— for han har gjort det saa tidt før. — Dig kan jeg vel nok sige det til

— Javel. Men de svandt bort?

— *Alle!*

— Og nu er der *intet* tilbage?

— Jo. Stedet hvor de har sat.

— Men det er maaske ogsaa temmeligt meget?

— Ja det er der da ikke saa helt lidt ved
endnu. — Det sagde Du jo selv før.

Han bøjer sig over hende: — Du synes at have *gjort op*, lille Judith?

— Ja. Jeg er færdig med *min* Del i *den* Sag.

— Er han ogsaa det?

— Vi faar vel høre det. Snart.

— Ved Du forresten, at Kristian Bloch prædiker til Dimis paa

— Ja Tak. Jeg har det fra en temmelig velunderrettet Kilde.

— Naa var det det Du sagde. Ja jeg syntes det jo nok.

Saa pjatter de videre om andre Ting.

Kristian Bloch ser bleg og forvaaget ud, da han et Par Dage efter staar i lyse Herberts Stue. Han damper nervøst paa sin Cigar idet han sætter sig i den Stol, der skydes hen til ham.

— Glædeligt Nyt at se Dig. — Er det Dimisprædiken, der saaledes har holdt Dig fangen i flere Maaneder?

— Nej. Den er det ialtfald ikke. For jeg har sletikke lavet noget af den endnu.

— Det kalder jeg en overlegen Herre. Biskoppen og de andre lærde Nisser skal først have den skriftligt og Du skal holde den paa Søndag. — Men saa er det altsaa Kæresten, Du er bleg af.

— Naah. Nej; hellerikke.

— Jaja *où est la femme* da?

— Sig mig hvad mener Du om Judith?

— Hun er jo ikke blot en dejlig Pige, men vist ogsaa et godt lille Menneske som naturligvis burde faa Lov til at blive ved med at være det

— Du synes at mene, at dette ikke lader sig gøre?

— Tjah jeg ved ikke Hvad skal jeg sige? En Nitte i Uskyldighedens Lotteri? — Men jeg synes, at nu maa Du vel ialtfald være færdig med hende. Det har da nærmest været mit Indtryk af Jer.

— Det syntes jeg ogsaa. Mellem os sagt.

— Bevares; jeg skal saamænd nok lade være med at gøre noget Attentat paa Din Præstekjole. — Men jeg forstaar saa udmærket godt, at hun kan have gjort Dig bleg. Dog selv den Guds-Mand Gubben Noah skal

engang have ført sig uanstændigt op — endog i sin Alderdom.

— Men hvad mener Du om hendes Fremtid?

— Fremtid? — Tjah, hva'? — Tror Du hun har nogen? Hvad siger ikke Din tykke Bog anlangendes et Menneske: — Dets Dage er som Græsset paa Marken og i Morgen Du veed Besked — og hører, at jeg godt kunde paatage mig at holde den Prædiken. — Kortsagt: Af Brøndstræde er hun kommen

— Og til Brøndstræde skal hun vende tilbage?

— Hvordan andet? Hun skal jo *være* her. — Skønt jeg ved, at hun vil kæmpe som en lille Løve for at *holde* det hun kalder sit »aandelige Niveau«. Og det *kan* hun maaske ogsaa — for det skal der vel ikke saa overmaade megen Pære til.

— Men alligevel i Længden? Hvem veed?

— Hvis hun ikke er saa heldig at ramle ind i et lykkeligt Ægteskab

— Mener Du med en Akademiker?

— Ellers gør hun det vist ikke. Hun siger jo selv, at hun vil ikke »synke Niveauet«!

— Sagde hun synke?

— Hun kom for Skade at sige det saadan, Ja En Gang imellem slaar Strædet jo igennem, — hvilket ikke lover allerbedst for den lykkelige Akademiker.

— En hvilken som helst Akademiker kunde staa sig ved at faa hende.

— Saagu. Det kan jeg ogsaa tillade mig at mene. Jeg gifter mig nemlig hellerikke med hende. — Men der kunde jo endelig ogsaa være den der var nærmere til det.

— Det synes Du altsaa?

Herbert trækker paa Skulderen: — Hvad veed jeg? Jeg holder altfor meget af hende. Og jeg gør det jævnlige.

— Jævnligt?

— Ja. — Og jeg nærer virkelig nogen Kærlighed til hende. Dermed alt sagt. Hendes Skæbne forekommer mig imidlertid uafvendelig.

— Du er Realist.

— Ja, altid i saadanne Sager. Det modsatte er desværre endnu mere forbryderisk. Og Realist raader jeg ogsaa Dig til at være, hvis Du nogensinde vil udrette noget — som det saa kønt hedder, — med Din Præstegerning. Sentimentalt Pladder har vi nemlig nok af iforvejen.

— Og Du anser hendes Skæbne for at være uafvendelig?

— Du maa vel selv kende lidt til, hvor velfunderet min Mening er? — Vil *Du* maaske afvende den?

— Synes Du virkelig, at at jeg nu kan

— Nej, det synes jeg ikke! For den Styrke tiltror jeg ikke Dig. Husk endelig, hvad jeg lige har sagt! Vi lever jo dog i et ordnet Samfund, tilføjer han ironisk. — Men jeg synes, at Du nu skulde give Dig til at tænke lidt paa Din Dimisprædiken. Det er maaske sletikke saa ligegyldigt som Du synes at mene, hvordan Du klarer den. Du maa huske paa at som *præ*-Candidat venter man sig noget af den og af Dig.

— Bare man ikke kommer til at vente forgæves.

— Jamen Prædikenen hænger Du dog paa?

— Det gør jeg vel. Det er ialtfald for sent at melde

Afbud vel endogsaa for sent for et anstændigt Afbud.

— Saadan maatte Du dog altsaa selv betegne det i denne Aarsagssammenhæng? — Lad nu være med at begaa Dumheder!

— Ærligt talt for at snakke om noget helt andet

— Ja, lad os det. Du ser ud til at kunne det.

— Hvad vilde Du gøre, Jurist, hvis Du kom ud for det Tilfælde, at — jeg ved ikke rigtigt, hvordan jeg skal stille det op for at kunne sammenligne Jo, Du sidder som kgl. Dommer og bliver stillet overfor en Pige, som lad os sige, at hun har f. Eks. kvalt sit Barn og lad os sige, at hun fik det med Dig og at det fra først af var Dig, der forførte hende og at Du vitterligt har elsket hende højt og stadig holder altfor meget af hende.

— Sig mig: Er Du begyndt at skrive Kriminalromaner?

— Nej. Men hvad vil Du gøre, Hr. Dommer?

— Det kan vel være Dig lige meget; for Du skal jo ikke være Kriminaldommer. Du skal overhovedet netop ikke dømme saavidt jeg forstaar Din Opgave som Præst.

— Nej Næh det har Du ogsaa Ret i! kommer det befriet. — Nej; jeg skal jo ikke dømme.

— Det maa Du pinedød huske paa Søndag!

— Jeg skal prøve paa det. Men alligevel: Hvad vilde Du gøre?

— Saadan noget sker kun i Romanerne.

— Vi sætter, at det sker i *Din* Roman. Og hvad saa?

— Ærligt talt: Jeg tror, at jeg vilde undervurdere og mistyde Beviserne. Bedre er jeg ikke.

— Du mener, at værre er Du ikke Men hvordan skal vi stille det op? — Jo, hvis Beviserne nu ikke lader sig undervurdere?

— Saa vilde jeg bøje Loven det jeg kunde.

— Og hvis Din egen Samvittighed

— *Du* ved godt, at sin Samvittighed kan man som Regel ordne paa en eller anden Maade!

— Mon? — Naa, men hvis nu Loven ikke lader sig bøje?

— Det er forbandet svært at sige.

— Vilde Du dømme hende?

— Ikke hvis jeg paa nogen Maade kunde blive fri.

— Du kan aabenbart kun blive fri, hvis Du sætter Dit kongelige Embede ind derpaa. Og saa vil en anden dømme hende i dit Sted.

— Ja saa veed jeg virkelig ikke. — Det er da ogsaa fanden til Situation at sætte mig i! Men saa havde jeg vel ikke andet at gøre end at at gaa til Kongen.

Kristian ser paa Vennen som paa et Lys, der overraskende tændes for ham: — Ja Ja naturligvis saa vil der ikke være andet at gøre Du har Ret.

De tier et Øjeblik. Saa retter Theologen sig pludseligt op og rækker ham Haanden til Afsked: — Tak. Jeg tænkte nok, at Du vidste Raad. Og mens Lyse Herbert tavs ryster paa Hovedet, gaar han — rank — ud af Døren, idet han gentager det for sig selv: — Du har Ret: Gaa til Kongen!

At en theologisk Candidat faar Udmærkelse til sin Eksamen sker ikke hver Snes Aar ved Kjøbenhavns ærværdige Universitet. Et *præ* er en saadan Begivenhed, at Kristian Blochs Dimisprædiken ganske rigtigt er imødeset med nogen Opmærksomhed. Der staar virkelig indenfor den kirkelige og theologiske Hovedstad lidt Sensation om Begivenheden. Derfor har Autoriteterne, som venter sig noget af denne pludseligt opdukkende theologiske Stjerne, ansat Kristians Dimisprædiken til at afholdes ved en Søndagsgudstjeneste, og flere Medlemmer af Fakultetet er med Biskoppen og andre fremtrædende Gejstlige mødt op for at overvære den. Ogsaa Menigheden er talrig tilstede — lige fra Brøndstræde til hinsides den fine Nørregade.

Judith kommer hastigt ind i Kirken. Hun vil ikke sidde paa Pulpituret, for hun vil ikke gerne være nødt til bogstaveligt at se ned paa ham. Hun vil helst sidde, saa hun maa se opad til Prædikestolen, for dog saaledes at gøre sit bedste for at møde med det rette Sind, — hvad naturligvis kan have sine Vanskeligheder. Hun gaar rapt op gennem Kirken og maser sig ind paa en Bænk. Først da hun sidder der, ser hun at det er lige overfor Prædikestolen og Justitsraadsfamilien. Hun bliver lidt hed i Kinderne derved. Skal hun flytte sig til en mere afsides Plads? — Nej hun vil ej. Kirken skulde jo være lige for alle. Det er den pokker hellerikke: Hun sidder i en af de lukkede og betalte Stole; men ingen har protesteret. Hun blir der. Og desuden: *Hvem* er,

bortset fra Kristian selv, Hovedpersonen ved denne Forestilling? — Tulle, om jeg maa be'!

Hun er jo tidligere jævnlgt kommen i denne Kirke. — Underligt at hun saa længe blev ved dermed. Det er hendes Mor, som har lært hende det. Jo fattigere de blev derhjemme i Strædet, alt som der kom flere Unger til, jo mere hendes Far drak og jo oftere de maatte gaa sultne i Seng, desto ivrigere blev den lille forhutlede Mor til at tage alle Børnene med i Kirke mindst hveranden Søndag.

Var det af Guds frygt? Af et Syn paa Fattigdom og Lidelse, som noget, der skyldes manglende Guds frygt, skyldes Synd? — Det skulde nok ha' noget dermed at gøre, naar man rigtigt saa efter! Skillingerne var altid saa faa derhjemme i Kælderen, spillede saa stor en Rolle, at de og Fattigdommen med al dens Nød naturligvis ikke kunde holdes ude fra en vis Forbindelse med Vorherre. Mor saa praktisk paa det; der skulde nok være noget om dét med. Det var den Tro, Judith voksede op i, uden at den dog gik videre dybt i hende udover, at hun altsaa plejede Vanen: Vorherre skulde ikke fristes til at gøre de fedtede Skillinger endnu mere fattige.

Men Judith holder af den Skik, skønt hun har svigtet i denne Sommer. Der har altid for hende været noget betagende i at falde hen i et smukt Kirkerum, hvor en fin Mand staar og taler et fint og dannet Sprog og tilmed siger, at for ham — og Vorherre — er alle lige gode, uden Rangs og Stands Anseelse. Selvom ogsaa det er Pral, er det dog en køn Tanke og lyder nydeligt.

Er dette maaske Hemmeligheden ved at Mor har vænnet dem til at komme her? Dette, at naar man bor i

en skummel Kælder i et beskidt Stræde, saa er det som en pirrende Stimulans at høre den pæne Mand sige, at vi er alle lige, allesammen. Muligvis er det Løgn i hans Hals, — det er det jo nok, — men derfor kan det dog godt være sandt i Virkeligheden hos Vorherre. Og det giver Selvfølelse til den, der ellers bare færdes i den ringe, smudsige Hverdag. Derfor var Judith ogsaa flittig, da hun »gik til Præsten«, og det er ikke tilfældigt, at hun er temmelig bibelstærk.

Hun maa smile derved. Aldrig før har hun raisonneret over dette, der for hende nærmest har været en Slags Forlystelse som hun tog med, fordi den var gratis og var Hvile og Balsam. Hvordan, det havde hun aldrig tænkt over. Men det er kønt at høre Folk synge og at den rare Mand snakker pænt om alt det, som man naturligvis ogsaa selv tror paa. — Og senere, i det sidste Par Aar, har hun jo altid, naar hun saa Præsten staa deroppe, tænkt sig, at det er Kristian som staar der, og saa maatte hun naturligvis høre efter. For en Præstekone maa da kunne tale med sin velærværdige Mand om hvad han har sagt, naar de bagefter sidder sammen ved Middagsbordet derhjemme i Præstegaarden. Det var vist allermest Grunden til, at hun i disse Aar kom mere i Kirken end Kristian selv. Altsaa hendes Fars Snaps om igen! — Nu har hun ikke været der siden Kristian forlod hende i Foraaret. Det er første Gang hun har svigtet i længere Tid, — og i Dag er det virkelig ham, der staar paa Prædikestolen dér.

Men det er ikke hende, der skal drøfte Prædikenen med ham ved Middagsbordet bagefter.

Hun har sletikke fulgt Messe og Menighedssang og hun vaagner først op ved hans Røst fra Prædikestolen.

Det slaar hende, saa graat og træt og slapt hans Ansigt er, saa ligefrem hærgtet han ser ud, trods sine unge Aar.

Det er hans Bøn før Prædikenen, der vækker hende. Den skærer gennem Kirken.

Hvordan er det denne Fløjs tiltaler Gud? Som en Ligemand? Eller hvordan? Hvor vil han hen? — Der gaar en Bevægelse gennem Menigheden ved hans Ord:

Du, Herre, gør med mig, hvad *Du* vil, — som *Du* gør det med os alle. *Du* er saa klog og saa god, at *Du* har Raad til at lade være med at vise os det; og saa mægtig, siger de, at *Du* ogsaa kan tillade *Dig* at holde det skjult for vore Øjne. Og det gør *Du* jo ogsaa. — Eller har *Du* lagt os under Livets haarde Lov? Hvor er da Dit Hjerter? Hvad vil *Du* med os? — Vi som er stedt i saa megen Forbandelse om os og i os, vi begærer et Svar: *Er Du* overhovedet til? — Det er vor ydmyge Bøn, at *Du* vil svare os; og om *Du* er det, da skal vi sletikke spørge om mere, for saa giver Resten sig vel af *Dig* selv. I den Ydmyghed, som Livets Forbandelse lærer os: — Vor Bøn er et Krav! Saa meget maa vel være vor Ret, naar vi skal stedes i alt dette? Vi, som ikke bad *Dig* om at lade os føde vi spørger sletikke om, hvordan *Du* vil forsvare det. Vi tror at *Du* kan det, hvis *Du* er til. Vor Bøn er kun at *se Dig*. — Aah Nej, blot faa Lov at *ane Dig*! Men det kræver vi ogsaa med Lidelsen Ret, Forbandelsens Ret, som vi er under! For hvordan skal vi ellers kunne holde til alt dette?

Dette er vel den besynderligste Bøn, som er hørt i denne Kirke. Og de lærde og gejstlige Herrer ser paa hinanden: Er dette *præ*-Candidatens Optakt, — hvorledes vil dette da ende?

Men Kristian Blochs Ansigt er nu ikke længere slapt.

Saa læser han Evangeliet: Fortællingen om Farisæeren og Tolderen, Tolderen der slaar sig for sit Bryst og siger: Herre, vær mig Synder naadig. Kun de faa Ord.

Og Kristian taler: — Vi er enige om, at Tolderen er Dig og mig! Ikke saa meget fordi han var Tolder, som fordi han har saa udmærket gode himmelske Udsigter. Vi siger alle som han, og saa er dét klaret. I Ydmyghed! — Naturligvis. For Farisæeren vil ingen af os være! Og brandskatter vi ikke hinanden? Lever vi ikke hver især af Told, af sjæleligt og legemligt Rov fra hinanden? Vi tager, uden at give Kredit. Livet igennem snylter vi paa hinanden. Jo — Tolderens Forudsætninger er rigeligt tilstede

— Men hvis nu Farisæeren havde gjort som Tolderen? Hvad saa? Det melder Historien intet om. Hvilket er beklageligt, for saadan er det jo i Virkeligheden fat med os selv: — at vi dog næsten alle inderst inde først og fremmest er Farisæer og altsaa ikke trænger til at retfærdiggøres. Vi er hver især en Farisæer, der lever som en Tolder for saa tilsidst at slaa os dekorativt for vort Farisæerbryst og lyrisk sige Tolderordet, men med Farisæerens Røst. Farisæeren i Fortællingen — for slet ikke at tale om Tolderen, — er dog tusind Gange mere værd end denne Bastard af Tolderliv og Farisæersind som Du og jeg. Enten vi er saa eller saa, enten vi kommer fra Lille Brøndstræde eller bor paa Nørregade. — For disse to troede dog selv paa det de sagde.

Menigheden faar et formeligt Chok ved hans Ord og mange Blikke søger Biskoppen — fra Nørregade —

der sidder nær Prædikestolen. Men Kristian Bloch fortsætter uanfægtet: — Lad os blot ikke skabe os. Det nytter ikke det mindste, at I gaar i Kirke. Det er ikke her, men ude i Livet det foregaar.

— Det er indefra det skal komme, siger man jo. — Men hvad godt har vi faaet helt indefra? Dér er vi Rovdyr, i bedste Fald uskadelige Egoister, om ellers overhovedet nogen kan være uskadelig; hvilket er sjældent. — Næh, vi skal ha' det udefra. Med Pysken. Slavenaturer som vi er, fra den pjaltede Tigger lige op til Kransekagens Top.

— Og dog vi har da vor frie Villie! — Ja i Dogmatiken. Dér er den jo. Men vi er saa forbistret lidt tilbøjelige til at slaa op i Dogmatiken, naar vi har mest Brug for den. Den er ligesom ikke rigtigt i Lommeformat.

Theologerne ser paa hinanden og spidser Øren. Han slænger det haanligt gennem Kirken: — Det faar da ogsaa være detsamme! For vi har alligevel kun *een* Chance: Pysken! Hvorfor skulde Livet og vi selv ellers bruge den saa drabeligt? Og dén er velsignet ens overfor alle, om vi blot kan se det. — Den er en mærkelig Pysk, Vorherres, naar han lader den svinge med vor egen Haand. Saa rammer dens Slags os selv og andre iflæng. Men som Regel dog mest de andre. *Og dette er da vor eneste Chance:* at vi ser og *selv føler*, føler til Marven af vore Knogler de blodige Striber vi egenhændigt lagde paa Næstens Ryg. — Dem der falder paa vor egen, har vi ikke Lov at tælle med. Kun dem de andre fik af os. For det kan være galt nok at forsynde sig mod Gud, men — og dette er Dødsens Alvor! — *det er hundredfold værre at forsynde sig imod Mennesker!*

Han kan nu alligevel ligesom bedre taale det. Han har Raad til det. Derfor kan han ogsaa være saa *large* at sige, at »hvad I gøre mod en af disse mine Mindste, gøre I mod mig.« — Nej, ikke i Dogmatiken, men i vore Piskestribers Skrift paa Næstens Ryg er det, vi kan have Haab om engang ad Aare at læse os frem til at faa vor frie Villie naar vi har stavet saa længe paa dem, at det gør ondt nok paa os selv. Den Skrift er en Regning, for hvilken der ikke gives Kredit fra det Øjeblik den rigtigt er gaaet op for os; og jeg tror, at det *sker* en Gang. Her eller hinsides. Dette er da vort eneste Haab: Ser du den Skrift og tager Konsekvensen deraf i Din Gerning — enten den faar Dig til at gøre det, vi nu kalder godt eller det, vi flot kalder Synd — og som sletikke derfor behøver at være det, — saa har Du omsider den eneste Mulighed for at kunne slaa Dig paa Dit Bryst og sige som Tolderen, — hvis Du kan slippe til det *uden* at Du selv veed af at Du gør det. For det er Hemmeligheden ved Tolderens Ord og ved denne Fortælling, at han stod ikke *vedsiden af sig selv* og saa paa det. Han gjorde det hele ubevidst. Hans Jeg var med i det, men han fortalte ikke sig selv — som mit eget Jeg nu gør det! — at det var med deri; vidste det næppe. Det er netop det næsten uopnaaelige, som kun kan naas af det rette Toldersind og af Barnet: »Uden I blive som Børn . . .« . . . derfor og kun derfor gik han retfærdiggjort hjem. — Men saa længe vi selv veed deraf, er vi fortabte. Hvad dét saa ellers vil sige.

— Og alligevel: Piskens Striber paa vor egen Ryg er os vel nærmest? Men i *den* Skrift er ingen Hjælp for os selv, omend dog maaske en Anelse om en Mulighed for Forløsning engang ved Lejlighed

..... af Naade. Men læser vi selv dette deraf *og bliver os det bevidst*, — som jeg selv nu gør det! — da er vi fortabt saalænge. Da er vi som den kinesiske Æske: Indeni Farisæeren er der en ny Farisæer, og inde i ham endnu en ny, og saaledes videre. Og hvor finder vi da os selv?

Det er rigtigt nok, som Du siger det, tænker Lyse Herbert; — men Du holder nok hellerikke til det

— Saadan sejler vi fra Vuggen til Graven mellem Scylla og Charybdis i vort Livs spinkle Baad; denne ynkelige Plimsoller! Gennem det Hav af Synder, som maa gøre et Menneske eensomt. — Og nu skildrer Kristian denne Livets Sejlads og os, som sejler; gør det i jævne og haarde og hensynsløse Ord. Rundt om i Kirken ser man desorienteret paa hinanden: Hvor vil den Mand hen med alt dette? Justitsraaden er stram i Ansigtet; Justitsraadinden forstaar aabenbart ikke et Muk af det hele og er synligt skuffet. Astrid sidder med lukkede Øjne og Hjertebanken — hun tør sletikke se paa ham, — og søger forgæves at samle alt dette til en Helhed. Men Judiths Blik hænger ved hans Mund og blege, stærke Ansigt deroppe paa Prædikestolen. Han har jo set hende og føler stærkt, at hun »er med«. Og hun er det, skønt hellerikke hun rigtigt har Samling paa detteher. Det er dog af hendes Tungemaal; dette synes hun, at hun ligesom kender lidt til. — Men saadan har hun aldrig set ham. Han, hendes mørkøjede Dreng med det lyse Blik, staar han ikke dér hvid i Ansigtet, hærget og syg ser han ud, men levende, spændt og vaagen. Kæmpende slaar han ud til højre og venstre, til »høj« som til »lav«, forglemmende sig selv, huggende sig frem til noget et eller andet, som hun føler ogsaa angaar hende.

Han bliver ved. — Hvor har han det fra? spørger de lærde Herrer. Af Evangeliets Kraft og Livsens Nød? Disse to, som ikke kan undvære hinanden? Hvor ialverden har hans Ungdom al denne ny, forfærdelige og uimodsigelige Livsvisdom fra, som dér fra Prædikestolen slaar som en Bølge ud i Rummet? Uden Blidhed, uden Skaansel overfor sit eget; frækt og kaotisk skælvende af Smerte.

Judith veed lidt om, hvorfra han har det. Hun forstaar, at dette har han kæmpet sig til i de allersidste Dage og — det ses jo paa ham, — vaagne Nætter. Hun ser det i hans Blik, som ofte møder hendes: Nu er det roligt og stærkt. Men uhyggeligt lysvaagent, saa hun maa briste i Graad derved; en lydløs Hulken.

Han taler videre; forunderligt enfoldigt. Men det er en enfoldig Rædsel, der er i hans Ord, da han skildrer, hvorledes vi Mennesker er mod hinanden og os selv, fordi Livet er om os og i os som det er. Derfor er Menneskene som de er, — og han frikender dem alle, alle undtagen sig selv, idet han siger, at dette, at han bevidst sætter sig selv udenfor, dømmes han selv paa. For han er maaske blot en Poseur? Han spørger selv derom, — for hvorledes skal man selv kunne afgøre det?

De gejstlige Herrer ser paany forundret paa hinanden, da han fortsætter: — Men hvor kan jeg da staa og vidne for Jer? Her skulde jo staa en Guds-Mand med et sagtmødt Sind og ikke en rød Oprører i en Syn dens Carmagnole. Det var ikke dét, her er sagt, I kom for at høre? — Nej, men vi vil alle faa meget at høre, som vi aldrig kom for. Jeg faar maaske aldrig andet at sige paa den Prædikestol, hvor jeg skal staa, om jeg ellers skal staa paa nogen. For hvem skal her vidnes af,

om ikke af en, der gør det bevidst ud af Synden selv i dens eget Tungemaal. — Ellers har *jeg* ikke Brug for nogen Præstekjole. For den dybe Forstaaelse af og Respekt — jeg siger jo ikke Agtelse, men Respekt — for Synden, dens Væsen og Virkninger udenfor og i os selv det er den Synd, vi gør imod andre! alt det er det, der skal frelse os. Dette er et praktisk Spørgsmaal.

— Forargeligt at skulle frelses ved Synd? Skriften siger vel netop det modsatte! — Naa gør den det? Saa tag den Bog bort! Saa kan vi lige saa godt undvære den, for saa forstaar vi dog ikke at læse den og har altsaa ingen Brug for den. — *Men hvor Fjenden er, maa vi vel ogsaa vente at finde Forsvaret.* Tag I blot alt om Synd ud af Skriften og se saa, hvad der bliver tilbage! Nogen Frelse bliver det ikke til. Blot noget som hverken er varmt eller koldt.

Og han taler videre om Vegheden og den store, foragtelige Ligegyldighed, som end ikke har Karakter nok til at synde. Og omsider vender han tilbage til den Bøn han gik ud fra, idet han spørger: *Hvor* er Gud i alt dette? Vis dig for os, at vi kan se Dig, at vi og vore Kære Nej ikke vi, men vore Kære og *vore Nærmeste*, — *det er* alle dem, vi syndede med og mod! — at vi ikke skal gaa tilgrunde i alle disse Naturmagter, der raser i os og om os, i al denne Nød! — — Han slynger det ud: *Er* der overhovedet en Gud, naar alt dette er muligt?

Og han fortsætter ganske stiltfærdigt: — Svaret kan kun være Ja eller Nej.

Man aner et Opgør, og venter i aandeløs Stilhed. To unge Piger sidder med Livet i Hænderne. Astrid er bleg,

men Strædets tarvelige Smil bryder pludseligt triumferende frem paa Judiths Mund.

Saa fortsætter han stille og fast: — Svaret er Ja. Gud *er* der. Thi den Tanke, at denne Indsats af Lidelse og Synd, al denne forfærdelige Nød, at alt dette skulde være hensigtsløst, uden Mening, den er ikke blot fornærmelig for Livet, men den er i sig selv taabelig. Dette beviser jo sig selv — uden Hensyn til, hvad vi iøvrigt kunde finde rimeligt eller ønske. Det er Svar nok; et gammelt og selvfølgeligt Bevis. Ikke noget nyt og originalt Svar, men afgørende, dette: — at altsaa maa Gud være der. Midt i det altsammen. — Saa jammerlig den lille Del af Verden er, der er indrettet af vor svage Menneskeforstand, er der dog hist og her en vis Logik, en vis god Mening deri, selvom det kan være smaat nok. Der ses alligevel alvorlige Forsøg paa at faa den til at være der, skønt det ofte mislykkes. Men saa er den Tanke da ogsaa taabelig, at den store Verden, som Livet selv — det ubønhørligt mægtige, det vældige, — har indrettet med sin uhyre og strengt gennemførte Logik og Konsekvens at den skulde være ufornuftigt gjort. Alt dette uden Mening, til Grin, og vi saaledes lide hensigtsløst deri? — Saa veed vi altsaa ogsaa, at Gud *er* der, — hvordan han saa ellers er. Mere bør vi nu ikke forlange at forstaa. Det maa være os nok. Saa er vi *dog* ikke helt alene. — Og kan vi lukke vore Øjne op, saa møder vi ham maaske, saa ser vi Den Evige baade her og der bag det altsammen. Hyppigt i Synden. — Maaske endog undertiden i Kirken

Han siger meget udenfor sit Manuskript!

— Saa skal vi nok holde ud. Saa kan vi ialtfald prøve paa at holde ud efter Evne. Med Synd og Nød og

det hele. Saa veed vi tilstrækkeligt til at faa Mod til at tage vor Tørn, enten vi nu gør det saa eller saa. Dette maa vi foreløbigt nøjes med; men det burde ogsaa være nok. For nu bliver meget smaat, som før var stort, og meget Smaat bliver stort.

— Jeg ved ikke, om jeg faar Lov at vidne mer. Gud skal jo afgøre det. Hvad vil Du med mig, Gud? — Her er saa mange i Kirken idag; I kom for at høre den store Eksamen tale. Saadan en kan føre til saa meget, om man forstaar at bruge den. Især til et Præsteembede. Men jeg beder Dig, Herre, at Du vil forskaane mig derfor. — Du skal afgøre det og vil maaske give mig det; men jeg beder Dig ikke derom. For jeg har sagt Tolde-rens Ord *bevidst*. Saa lad da Din Finger vise mig det: Døm mig nu derfor efter Din Vilje.

Han lægger sin Skæbne i en højeres Haand: Nu gaar han »til Kongen« Gud maa styre deres Visdom, som skal afgøre det. Han slænger det ud over Biskop og Fakultet: — Lad Du hellere være med at hænge den Præstekjole paa mig! Jeg beder Dig, Herre, om at *forskaane* mig derfor!

Et Øjeblik tier han under Uro i Kirken. Saa siger han træt: — Men jeg kan vel have Lov til at bede sammen med Jer.

— Vigtigper! tænker en og anden af de lærde Her-
rer.

Han beder Fadervor som ingen har hørt det før. Lav-
mælt gaar hans Ord som Is gennem Kirken, saa man
føler Haaret rejse sig paa sit Hoved.

— —

De lærde Herrer staar og taler sammen, mens Kir-
ken langsomt tømmes for den forbløffede Menighed. —

Man er baade skuffet og forarget. Der er nu for Alvor Sensation i Luften. En forkastet Dimisprædiken? Aldeles enestaaende! Aldrig før set! Naada!

De høje Herrer finder næsten alle, at Candidat Bloch ikke bør faa Dimission. Den Mand turde maaske endog være Kierkegaard'sk anløben og bør virkelig ikke faa Lov til at blive Præst, for en saadan Jargon kan man ikke forsvare at bringe nogen Menighed paa Halsen. Desuden kan vel ingen Biskop ordinere ham, siden han jo bryder sig fejl om Biskopper og Dogmatik. Og hans Prædiken, hvis man overhovedet kan tale om en saadan, var da ligefrem ukristelig

Regensens gamle Viceprovst er en af de faa, som er af en anden Mening. — Den er, brummer han, sgu den første ordentlige Prædiken jeg har hørt Høh, af en Præst.

Biskoppen svarer med et fint Smil. Saa gaar han Kristian imøde og griber hans Haand: — Tillykke, siger han kort og meget alvorligt, men ret hjerteligt og saa højt, at de omstaaende kan høre det. Og han tilføjer lavmælt: — Men megen *Trøst* var der jo ikke deri?

— Jeg indrømmer, svarer Kristian, at mit Formaals her var et andet. Det forekommer mig nemlig ikke saa meget at være *Trøst* som *Frelse*, det kommer an paa. Og alligevel mon der dog ikke

— Nej, maaske har De Ret. Der var dog nok et vist, nyt Grundlag i det, mener De?

— Det haaber jeg. Saa meget var ialtfald Meningen.

— De mener, at man bygger bedst paa ryddet Grund? Paa en *tabula rasa*? Og saa synes De, at man skal begynde med at brække ned fra oven? Derfor gik De lige løs paa Toppen?

— Naa-h Toppen; det er dog vist lidt for meget sagt.

— Bevares! Misforstaa mig ikke, unge Ven! svarer Biskoppen stødt. — *Jeg* har nemlig ikke Storhedsvanvid. Men Højærværdigheden klapper ham dog paa Skulderen: — Naa. Jaja. Altsaa Tillykke! Saa gaar han og dermed er Sagen afgjort.

Astrid har Hovedpine, da de følges fra Kirken. Men det kan jo være fordi hendes Hjerne ikke slaar til her. Det vigtigste er, at Situationen er reddet.

— Og Præstegaarden med, siger Judith til Lyse Herbert, der fortæller hende om Forargelsen mellem de gejstlige Herrer.

— Og han selv jeg mener: — hans Sjæl tilføjer han genert. — Hvis man ellers kan tro paa ham og paa noget af det.

— Ja, og hans Sjæl. Ens egen Sjæl skal jo være det vigtigste af det hele. — Ubegribeligt forresten. Men saadan skal det vel altsaa være.

— Naah, vist ikke efter hans egen Mening, saa vidt *jeg* forstaar ham. Jeg tror næsten, at han interesserer sig mere for de andres, — hvis det da ikke ogsaa er Indbildning hos ham med; for det er jo ikke til at finde ud af paa denneher Uskyldighedens Maskerade, hvor vi alle gaar rundt og agerer mere eller mindre for os selv og andre.

De gaar paa Volden. Judith har Fridag, for Madamen er paa Landet med »Familien nedenunder«.

Hun gaar ung og rank ved hans Side, trippende med smaa Dansetrin henad Stien. Hun er ligefrem lidt glad, for hun synes idag, at hun er næsten li'som et rigtigt Menneske — og har en lille Smule Lov til at være det.

Solen skinner paa hende. Og nu er hun sletikke Spor af forarget paa Kristian. Nu tror hun selv, at han vil blive en storaret Præst — paa sin egen Manér. En højst usædvanligt udmærket Præst. Og hun er nær ved at synes, at hun selv har været lidt med til at gøre ham til det.

Herbert har den samme, troskyldige Tanke: — Du faar maaske endog Ære af ham, siger han, halvt alvorligt, halvt ironisk.

Hun sporer det, — og kniber Læberne sammen med et bittert Drag. Saa nynner hun en Strofe af den sidste Skillingsvis.

— Hvad er nu det for noget Skvadder, Judith! siger Herbert affejende. — I saadan en sort og modbydelig Novembernat er der da ialtfald ingen Fare for at nogen ser os!

— Jamen Du maa ikke! Du skal ikke smides ud af Regensen, fordi Du følger mig ud af Vinduet. Jeg *glider* alene li'saa stille.

— Jeg vil ikke ha', at Du gaar alene i det Vejr! Det stormer jo saadan, at Du risikerer at faa en Tagsten i Hovedet.

— Naa, hvad saa? Det har jeg s'mænd faaet før og Du kan dog ikke gribe den i det Mørke vi lever i.

— Hvor *er* du dybsindig! siger han ironisk. Saa tager han hendes Haand og stryger den blidt med sin: — Lille Judith hvordan ser der igunden ud inde i Dig?

Hun kysser ham, forunderligt stille og længe. Saa »glider« hun: — Farvel med Dig. Du har mig her igen i Overmorgen Aften.

— Vent lidt. Jeg *vil* følge Dig ud paa Gangen og hjælpe Dig ud af Vinduet og længere med!

— Ikkenikkenej! Ellers *blir* jeg her til hen paa Dagen, — og saa siger Madamen mig op; for jeg *skal* være i Arbejde Klokken halvsyv. Hovedrengøring forstaar Du. — Nu slukker jeg Lyset og forsvinder. Ingen Panik for min Skyld! Du blir hvor Du er saa godt Du ligger dér for det veed jeg, at Du gør, smiler hun og puster Lyset ud. Og idet hun i Mørket blidt puffer ham tilbage i Sengen, siger hun: — Godnat Din væmmeligt dejlige Dreng!

Og væk er Tulle.

Før han paany faar rettet sig op og famlet sig frem til sit Tøj, er hun ude af Døren, saa det er forsent for ham at følge efter. — Hun skynder sig med listende Trin henad den mørke Gang. Der er hun ved at løbe lige i Armene paa Poul Sønderbye, som i Slobrok og med lang Pibe i Haanden braser ind fra Gaarden. Et Vindstød smækker Døren i efter ham med et Brag og faar Lyset i hans Stue til at blafre. Gennem Døren fra Værelset danser Skæret uroligt hen over Gangens Væg. Judith maa holde sig tilbage for ikke at blive set, saa hun smyger sig lydløst om bag den aabne Dør. Han har ikke set hende, men gaar lige ind i Værelsets Tobakstaage, uden at lukke Døren, og synker træt ned paa Stolen, hvorfra han sender nogle drastiske Røgskyer op mod Loftet. Saa begynder han halvhøjt at høre sig selv i Skriftsteder, paa Græsk. Det gaar som Kæp i Hjul. Her læses jo til Eksamen, — som det ogsaa frem-

gaar af den mægtige Plakat udenpaa Døren, der i haarrejsende, gammeltestamentlige Vendinger truer enhver Fredsforstyrrer. Judith staar netop og gør et forgæves Forsøg paa at tyde den i det svage Lys. Saa meget kan hun da se af de store Bogstaver og pudsigt afskrækkende Billeder, som efter Regensianernes Skik er malet derpaa, at hun maa kluklé derved — hvad han dog ikke hører i sin bibelske Iver.

Utaalmodigt — og lidt uærbødigt — kyler han det ny Testamente fra sig og blader i den græske Bibel. Og af og til læser han højt for sig selv i det fremmede Maal, der snart keder Judith usigeligt. Hun staar blot og venter paa at han skal lukke Døren, saa hun kan komme uset forbi og hen til det frelsende Vindu. Men Ilden buldrer voldsomt i den gamle Etageovn; der slaar en saadan Hede og Tobaksrøg ud af Døren, at han ganske naturligt ikke kan føle Trang til at lukke den, og han bliver ved med at læse. Saa læner han sig tilbage i Stolen og strækker sig søvnigt.

— Det morer mig snart ikke længer! tænker han. Men fortsætter med sammenbidt Energi: — Lad mig nu alligevel faa Has paa det. Herfra er det jo ikke kedeligt! Og han gaar videre, denne Gang paa Dansk, idet han halvvejs hører sig selv og halvvejs læser det op med Oversætterens Langsomhed, der giver Ordene Tid til at æde sig ind i ham. Det er Judiths Bog af Apokryfen: — Og Judith, Merari Datter hun hørte dette i de Dage

Judith fra Brøndstræde spidser Øren, hvor hun staar i sit snævre Fængsel bag den aabne Dør: — Og hendes Mand var død i Byghøstens Tid, der en glødende Vind ramte hans Hoved og Judith sad i Betulua som

ung Enke; derfor gik hun med Sæk om sin Lænd. Og hun var skøn af Udvortes og meget dejlig af Udseende.

Poul Sønderbye tygger paa Pibespidsen, idet hans Fantasi arbejder intensivt: meget dejlig af Udseende Ja. Ja. *Ja!* forpokker! — Og hvad saa? — Og Assyrrernes mægtige Guds, Assurs Konge, Nabuchodonosers vældige Hærfører Holofernes har taget Vandbrøndene og ligger for Staden med sin talløse Hær. Og Judith kalder Betulus Ældste til sig for at fortælle dem, hvor daarlige deres Raad er, sigende: — I kunne ikke udfinde et Menneskes Hjertes Dybhed og ej begribe hans Tankes Ord, og nu ville I udforske den almægtige Herre; men I skulle intet faa at vide i al Evighed

Poul stryger træet en Haand over Panden og hans Tanker gentager det ved sig selv, dvælende: — Og hun var skøn af Udvortes og meget dejlig og jeg jeg? Ogsaa jeg vil udforske den almægtige Herre. Ja, for det er jo *det*, jeg slider for! — Skal da hellerikke jeg faa noget at vide i al Evighed?

Han læser videre Enken Judiths Ord om Guds Gerning mod Israel; mod hine, som han førte gennem Ilden til deres Hjerters Prøvelse. Enken Judith trøster dem: Herren skal sende Regn til at fylde vore Vandgruber og vi skulle ikke forsmægte yderligere

— Naa saa det skulle vi ikke? Han rejser sig hurtigt og gaar utaalmodigt op og ned ad Gulvet i hidsige Tanker: — *Det kunde vel ogsaa snart være paa Tide!* Saa slænger han Bogen fra sig thi hun var skøn af Udvortes og meget dejlig og han ser hende for sit indre Blik, denne straalende Jødinde. Yndig og besnærende af Kvindeliste staar hun for de Gamle af Is-

rael, de Graa af Dage og Haar og Skæg, hvis mørke Ansigtters Hud nu ogsaa er graa og tør som Pergament af den brændende Haabløshed og Tørst. *Aah til Helvede med al denne Tørst!* som kan falde over et skrøbeligt Menneske i en eensom Nattetime, selv over en ærligt og redeligt eksamenslæsende theologisk Student *Aah til Helvede* med Nabochodonoser og Holofernes og hele det Slæng af fjendtlige Tanker og Følelser, som trænges om ham til alle Sider! — *Aah til Helvede* med denne dejlige Judith, som Gud sendte dem, der bad ham om Hjælp den ganske Nat, fordi deres unge Karle bleve matte af Tørst og faldt om paa Gaderne og i Portene og der var ikke Kraft mere i dem

Han vender dog tilbage til Bogen, til Judiths Bøn, saa træt han er af sin Læsning og saa slagen med Tørst han brænder efter Kvinden blot en Kvinde *Aah en Kvinde, Kvinde!* — Han føler at han kunde blive Voldtægtsforbryder i dette Øjeblik! Skildringen af Enken Judith drager ham uimodstaaeligt og hun blotter den Sæk, hun har lagt om sin hvide Lænd og raaber til Herren med høj Røst: *Alle Dine Veje ere beredte og Din Dom beror paa Din Forudvidenhed!* Saa giv da i min, Enkens Haand, den Kraft, som jeg har tænkt paa, thi Du er de Ringes Gud og de Smaas Hjælper og de Skrøbeliges Forsvar, de Fortvivledes Beskytter og deres Frelse, som ikke have Haab. — Og hun aflægger den Sæk, hun har lagt om sig, og affører sig sine Enkeklæder

Men hvor er Tulle?

Skælvende af Bevægelse staar Judith fra Strædet med brændende Kinder og Hjertebanken, med tilbageholdt Aandedræt bag hans aabne Dør og ser, — med en sælsomt lidenskabelig Angst over de forunderligt stærke Ord, —

at hun selv er en ung og dejlig Enke. Thi blev ikke hendes Mand slagen af den hede Vind i Byghøstens Tid? Hun staar her og hører alt dette og at hans Stemme skælver af Ophidselse. Al Træthed og al Mæthed er nu som strøget bort af hendes vaagne Sanser.

Men Judith i Betulua bader sit Legeme og salver sig med kostelig Olie og skiller Haaret paa sit Hoved Aah Gud hjælpe mig elendige Theolog som Lokkerne ruller i tunge, sorte Bølger om hendes dejlige Nøgenhed thi hun pynter sig saare for at daare de Mænds Øjne, som se hende; og de forundrer sig over Judiths dejlige Dejlighed. Og efter hendes Begæring fører de hende til Holofernes og han siger: Du kommer til Din Frelse og Du skal leve denne Nat og derefter! Thi der er ikke saadan en Kvinde fra den ene Ende af Jorden til den anden med saa skønt et Ansigt og saa forstandig Tale. Og Fjenden vil føre hende midt igennem Judæa til den hellige Stad Haahaa-aa! og jeg vil sætte Dit Sæde midt i Jerusalem og Du skal drive dem som Faar, der ikke have Hyrde Og Holofernes blev lystig for hendes Skyld og drak saare megen Vin, saa megen, som han ikke havde drukket nogen Tid paa een Dag, siden han blev født!

Og Herren slog ham med en Kvindes Haand.

Og Israel faldt over al Assurs store Magt og plyndrede dem og blev meget rige. Og Ypperstepræsten og Raadet kom fra Jerusalem til Betulua for at se Judith og tale venligen med hende. Thi see: Assur kom for at give Israels Jomfruer til Rov, hans Hæres Mangfoldighed standse Strømmene og hans Ryttere skjulte Højene, thi Fjenden vilde afbrænde mine Grænses, og see nu: Holofernes ligger paa Jorden og hans Hoved er ikke paa ham, thi

Judith, Merari Datter, lammede ham ved sit Ansigts Dejlighed, som fangede hans Sjæl: Sværdet gik gennem hans Hals. — Perser gyste over hendes Dristighed og Meder forfærdedes saare over hendes Mod. *Men vee hver som sætter sig op mod Judiths Slægt:* Den almægtige Herre skal sende Ild og Orme i deres Kød og de skulle hyle i Følelsen deraf evindeligen *Aah til Helvede* — skrigger det inde i ham, — hvor er det sandt! som alt dette brænder i Sulet! — Men hver Kvinde i Israel løb til for at se hende, og de velsignede hende og opførte mellem sig en Dans for hende. Og straks der Folket var rensset, ofrede de Brændoffere, og hun gik frem foran alt Folket og hun anførte alle Kvinderne i Dans. Og hun var æret al sin Tid i hele Landet og der var ingen mere, som forfærdede Israel i hendes Dage.

Da stak Judith fra Brøndstræde Hovedet frem i Døren og sagde »Kuk-Kuk«.

Det er hen paa Formiddagen, før Judith kommer afsted fra Regensen. Paa Vejen møder hun Herbert i Porten. Han kommer netop fra Høkerkælderen paa den anden Side af Gaden, med begge Hænder fulde af Mad-Pakkelikker.

— Judith! Du allerede her igen!

Hun ser sky paa ham og svarer bittert: — Nej min Ven. Nu *gaar* jeg først.

Som hun gaar henad Gaden, gør hun sig det hele klart: Kristian var kun den første, saa Herbert og nu Poul. »Alle gode Gange er tre«; er det ikke saadan man siger? Men kan hun nu bremse op med dette? Og hvordan gik dette

overhovedet til? For hun veed da, at hun kom til hans Dør uden saadanne Tanker! Men saa kom alt det med den neher Bibelens Judith og hun mærkede jo, hvor han længtes, hvorledes hele hans sammenbidte Eksamensflid syntes saa sprængladt forstyrret af noget, som han ikke selv var mægtig. Og saa var det, at hun blev lysvaagen og stod der og pludseligt fik Lyst til ham, fordi fordi han var *ny* for hende? — Ja; og saa fordi han er saadan en pæn Dreng, saa stilfærdig og saa uskyldig. *Det* var med, at han var saa uskyldig; det fristede hende, dette uberørte, som hun før har lagt Mærke til hos ham. At hun ikke selv er det, gjorde ham ligesom mere attraaværdig; og saa det, at han længtes saa bristefærdigt og nok vilde være glad for det, ligesom trængte til det, og at hun kunde hjælpe ham derved. Sagde han ikke selv for ti Minutter siden, at han i lang Tid havde haft saa svært ved at holde Tankerne samlede om sin Læsning? — Hun saa jo godt, at han først forsøgte at knibe udenom Fristelsen, og da var hun selv ved at trække sig tilbage. Men saa var det, at han blev helt vild og greb fat i hende og hun blev bange for hans brændende Blik. Og hun havde virkelig gjort, hvad hun kunde for at blive fri af ham. Jo hun havde! Men naar Manden desperat truer med at knibe hende saadan i Laaret, at hun skal hvine op, saa hun vækker hele Gaarden hvor skulde hun saa kunne slippe for det, skønt hun nu næsten var bleven ude af sig selv af Rædsel for det han vilde og skønt hun sagde ham, at dette kom til at koste hende hendes Plads. Men da var det, at det atter kom som et Vejr over hende selv. Og saa hjalp det ikke, at nu blev *han* ængstelig og roligere og vilde knibe udenom paany. For naar *Vejret* kommer over Judith, er det som en Cyklon, der fejer al Modstand tilside, river

alt op med Rode, opsluger alt paa sin Vej. Det er især siden hun mistede Kristian.

Men Poul var jo da ogsaa rolig, da hun gik, rolig og taknemmelig. Og alligevel var der et Glimt som af en bunden Fortvivlelse dybt i hans Blik. — Gudgive at jeg maa have gavnet ham og ikke gjort ham Fortrød! For det var aldrig mit Ønske.

»Alle gode Gange er tre« siger man? — Men hvordan lyder Fortsættelsen af det gamle Ord? »— paa den fjerde skal det ske!« — Saadan, ikkesandt?

Hvad er det da, der saa skal ske? — Hun gentager ikke Spørgsmaalet, men har blot en ubestemt Følelse af, at det, der saa sker, betyder uafvendelig Skæbne.

Ja. Alle gode Gange er tre. Og dette var dog vist en god Gang for ham, — som han havde det, da hun kom til ham. Alle gode Gange er tre: Og nu siger Madamen hende jo nok op.

— —

Det gør hun ganske rigtigt, og Judith kan ikke se noget egentligt uretfærdigt deri.

— Eet er, siger Madam Smith, at Du saa smaat var begyndt at sløje af paa Dit Arbejde det sidste halve Aar og især i den sidste Maanedstid; det kunde der vel endda blive Raad for, — et andet at Du altid render og følger ude til langt hen paa Natten, saa jeg snart aldrig ved, hvor Du er. Det kunde maaske ogsaa være en Sag for sig, for det har Du jo længe gjort, — og jeg har s'mænd selv været ung engang. Men naar Du nu kommer drivende Klokken elleve om Formiddagen paa en Dag, hvor vi skulde ha' begyndt Hovedrengøring for fire Timer siden, — saa kan det være nok, for saa er der vist inte noget

at stille op. Saa maa du hellere gaa med detsamme, min Pige.

Og det gør Judith saa. — Hun gaar til Regensen; konsekvent; med alt sit beskedne Habengut under Armen. Meget har hun ikke. For Judith har det af rimelige Aarsager været af Vigtighed altid at være pæn i Tøjet, selvom hun kun havde lidt af det. Dertil gik altid de Penge, hun brugte paa sig selv. — Fattig er hun, men ogsaa altid dufteende ren og net, diskret klædt og uden Pral. Og saadan gaar hun nu ind gennem Regensens Port.

I Gaarden møder hun igen Herbert: — Judith! Her endnu? Og paa denne Tid? Jeg troede, Du gik for en Time siden?

— Ja jeg med; men vi troede fejl. For nu *kommer* jeg først.

— Nu kommer Du først? Og med en stor Pakke under Armen?

Hun ser forknytt paa ham. Saa slaar hun flot ud med Haanden, med et mislykket Smil: — Alt mit Kluns, Ja! — Og hvad andet kan jeg gøre? Til Brøndstræde gaar jeg ikke for saa er jeg færdig.

— Stakkels Judith! Du er altsaa virkelig smidt ud! — Men Du kan da sagtens faa en anden Plads.

— Tror Du? I disse Tider. Uden nogen Anbefaling. Og født Brøndstræde? — Nej min Ven; saa let gaar det ikke.

— Hvorfor fik Du dog ingen Anbefaling? Hun har jo været godt tilfreds med Dig!

— Aah jeg veed ikke. Vi fik pludseligt lidt travlt begge to. Og man ber vel ikke om Anbefaling, naar man blir smidt ud?

Saa vender hun sig pludseligt fra ham og gaar ind til stud. theol. Poul Sønderbye. Han ligger i Sengen endnu;

han snorker saa den ryster. Hun vækker ham. Han er *meget* forbauset. — Jeg troede, det blot var en Drøm! siger han, da han omsider sidder op i Sengen og gnider sine Øjne.

— Ja det vilde jo ogsaa ha' været det nemmeste. — Næh det var ingen Drøm; det er den skinbarlige Virkelighed. Og nu staar jeg midt i den: Jeg er smidt ud af min gode Plads, fordi jeg blev hos Dig. Og saadan havde jeg jo ogsaa sagt Dig, at det vilde gaa. Men Du tvang mig til at blive!

— Det gjorde jeg. Men vil Du nægte, at Du ogsaa selv gerne vilde det?

— Jeg nægter jo ikke noget! — Men hvad vil Du nu, at jeg skal gøre?

— Det veed jeg virkelig ikke, Tulle. Jeg veed blot, at hos mig kan Du ikke være. Det maa Du vel kunne se?

— Ja. Nu ser jeg det tydeligt.

— Jeg bliver smidt ud af min Eksamen og Universitetet og Regensen og det hele, hvis Du blir her.

— Ja, det har jeg et levende Indtryk af. Men jeg *er* smidt ud.

— Jeg skal jo være Præst, Tulle.

— Javel; og hvorfor ikke jeg Præstinde? siger hun bittert. — Men jeg forstaar, at *I* dog altsaa ogsaa kun er en Slags Mennesker.

— Jamen Tulle

— *Præstinde* Tulle, om jeg maa be'!

— Det i Nat maa aldrig gentage sig, hører Du!

— Du mener: ikke for Dig? — Nej, Du har Ret: Det er grimt at tage en Kvinde med Vold.

— Du tog jo mig med List. Du har en frygtelig Magt over Mænd!

Hun spærrer Øjnene vidt op: — *Har jeg?* — Du siger noget!

— Det maa aldrig ske mer; aldrig!

— Nej aldrig. Lad os se dét, svarer hun, og gaar. Men da hun næsten har lukket Døren bag sig, aabner hun den igen og stikker Hovedet — et sødt og impertinent Ansigt — indenfor paany: — Kuk-kuk! Aldrig mer!

Han sætter sig op i Sengen og hun ser, at hans Blik igen bliver underligt af Begær.

— Aldrig! siger hun haardt, og tilføjer blidt og drilende: — Aldrig mer, lille Præstestudent!

Saa braser hun lige ind paa Herberts Værelse paa den samme Gang.

Poul er staaet ud af Sengen. Paa Bordet ligger den græske Bibel endnu opslaaet paa Enken Judiths Bog; den slænger han hen i en Krog paa Gulvet. Saa kaster han sig paany paa sin Seng — og brister i Graad.

Præstinden Tulle har for Alvor holdt sit Indtog paa Christian den Fjerdes gamle Regens.

Da Herbert en Time senere træder ind paa sit Værelse, finder han Judith sovende i Gyngestolen. Han bliver næsten bevæget ved den Tryghed, hvormed hun drager sin Aande i den rolige Søvn paa dette Sted, — og han lader hende sove, mens han begynder at dække til Frokost for to. Saa vækker han hende med et: — Der er serveret!

Judith spiser i Tavshed, mens han snakker vidt og bredt, men sletikke om det, der er sket. Saa siger hun pludseligt: — Poul vil ikke lade mig bo hos sig.

— Naa! — — Poul Sønderbye? — Næh men han

er jo ogsaa Theolog, saa det gaar da ikke. — Naa saa Du var altsaa hos ham? Stakkels Fyr. Der har Du rigtig nok givet ham noget at spekulere paa midt i Eksamenslæsningen!

— *Det* var ialtfald ikke Formaalet.

— Naa; Nej det tror jeg gerne. — Men lad os hellere la' vær' med at tale om Formaal i dette Stykke, lille Judith. — Bare han klarer *den*.

— Han vaagnede med lidt Tømmermand. Men de tog nok hurtigt Fyraften. — Forresten truede han mig nærmest til det.

— Saa meget desto værre for ham selv. Han er egentlig en god Dreng.

— Derfor syntes jeg ogsaa, at han skulde ha' Ro til at tage sin Eksamen.

— Og det tror Du at have givet ham med dette?

— Jeg veed det ikke. Jeg haaber det lidt nu bagefter, svarer hun stille.

— — —

Herbert gaar hen paa Aftenen ind til Poul Sønderbye og finder ham dybt begravet i sine Bøger.

— Hvordan gaar det?

— Jo Tak; helt godt.

— Er Du virkelig oplagt til det dér?

— Ja; jeg læser idag saa godt som aldrig før.

— Naa; det er sgu godt gjort. — Jeg troede ellers Du havde moralske Tømmere.

— Naa. Du veed det altsaa? — Jeg *har* ogsaa haft dem. Men da jeg indsaa, at sket er sket og derfor ikke nødvendigtvis behøver at være et akut Problem saa faldt jeg til Ro dermed. — *Revisionen* faar saa kom-

me senere. For der *er* jo noget, som jeg maa have *klaret* før eller senere

— Ja Velbekomme. Du taler som en Lærebog i Logik.

— Er dét mon et godt Symptom hos en Mand, der læser til theologisk Embedseksamen? — Hvorlænge er der til Du skal op?

— Fire Dage.

— De fire sidste Dage er undertiden afgørende.

— Det haaber jeg. For ellers falder jeg igennem.

— Tror Du det gaar?

— Nu tror jeg det kan være muligt. Før troede jeg det ikke. Men jeg nu er jeg saa rolig, at jeg tænker, jeg kan arbejde støt i de faa Dage, der er tilbage.

— Naa; saa Tillykke med det. — Jeg kom forresten blot for at sige Dig, at Du ikke skal plage Dig med Bekymringer for Præstinden, for hun bliver foreløbigt hos mig. I Stilhed, forstaar Du! — Saa hun *er* altsaa »under Tag«; unter uns gesagt.

Herbert ønsker at Judith skal befinde sig godt hos ham. — Han føler sig paa en Maade medskyldig.

Rengøringskonerne kommer altid sent til hans Værelse, for Jurister læser sent — eller sletter sent, — og staar altsaa sent op. Judith selv forholder sig yderst forsigtigt. Hende finder de derfor aldrig paa hans Værelse, for hen paa Formiddagen smutter hun stilfærdigt ud af Porten, — ud for at søge Plads. Og træt og modfalden kommer hun hen mod Aften tilbage til denne Stue, hvor al hendes Haabløshed tier saa snart hun er indenfor Døren. Hun gaar der ganske stille og kommer til at holde mer og mer

af Herbert, der altid er god imod hende paa en Maade, som lægger han selv sletikke Mærke til det. Men Pladsen gaar det smaat med, for hun har ikke rigtigt Mod derpaa. Hun er desuden bleven forvænt hos Madamen, hvor der var megen Fritid og ringe Kontrol med dens Anvendelse. De faa Pladser, der kan synes at staa hende aaben, finder hun ikke er noget for hende. Er der ikke andet ivejen dermed, er de »ude af Niveau«, saa de i hendes Øjne kommer til at staa som et afskrækkende Tilbageskridt. Men iøvrigt gaar Tiden storartet paa Regensen, i en Rus for hende og Herbert. I al Stilfærdighed. For ham er det ikke blot en Rus i hende: Han beruses ogsaa af sit Arbejde. Han læser som aldrig før, og han gaar ikke »i Byen«, for her er saa godt hjemme. Og dog træffer Vennerne ham sjældent dér: Indenfor den laasede Dør har han det hyggeligt med Judith. Hun lapper hans Tøj og stopper hans Hoser og hans Stue er saa pænt og pillent ordentlig, at det gaar langt over Rengøringskonernes Forstand.

Herbert mistede allerede som Barn sine Forældre og staar derfor ret ene i Verden. Han har ikke i mange Aar haft noget egentligt Hjem, — men nu har han det næsten: Han er pludseligt kommet til at leve et ligefrem eksemplarisk Hjemmeliv, ogsaa sammen med sine Bøger. Og naar han i den sene Aften har arbejdet sig træt, venter Thebordet ham med den blanke Maskine, dækket med Omhu — Ja Judith er sommetider nær ved at tro, at det maaske kan være med virkelig Kærlighed — af hendes betænksomme Hænder. Og naar de i Nøjsomhed har delt hans fattige Skorper, venter ham hendes altid aabne Favn.

Saadan gaar en lille Maanedstid, til efter Jul, — den hyggeligste Jul han har haft siden han var Barn, — og

ind i det nye Aar. Paa den Tid er den røde Gaard kende-
 ligt affolket; mange Alumner er rejst hjem paa lang Jule-
 ferie, saa et kvindeligt Væsen indenfor Murene bemærkes
 lettere. Længe er der hvisket om det Mand og Mand imel-
 lem og mange er forarget. Og længe har Rengøringsko-
 nerne fniset paa Gangene og syntes, at denneher Lyse Her-
 bert er dog en pokkers dygtig Dreng, at han saadan lige-
 frem gifter sig paa Gaarden lige for Næsen af Regens-
 provsten. De finder at det er saa godt præsteret, at de
 holder forbausende godt tæt med det, og det samme gæl-
 der Portner og Gaardskarle. De er slet og ret imponeret
 — og spændt paa, hvorlænge dette kan gaa. Men forøvrigt
 er det ogsaa vanskeligt at paastaa noget bestemt, for
 Præstinden Tulle har jo haft sin Gang her næsten dagligt
 igennem lange Tider. Hun er en pæn Pige at se paa og lig-
 ner aldeles ikke nogen Flane. — Og Poul Sønderbye,
 som er den eneste, der rigtigt ved Besked, er tavs som
 Graven.

Han har ogsaa nok at gøre med »Revisionen«, med at
 søge at finde ud af Vorherres Mening med paa en saa
 ejendommelig Maade at redde hans Eksamen ved over-
 hovedet og i alle Fag kun at lade ham komme op i det,
 han læste i Løbet af de fire sidste Dage, da han lærte
 mange Gange saa hurtigt som hidtil. Ja de to Karakterer,
 der blev afgørende for hans statelige *laud*, tog han endog
 i Spørgsmaal, som han først var naaet frem til og havde
 lært i Løbet af den sidste Dags Eftermiddag og Aften.
 Der er altsaa ingen Tvivl mulig: Det var paa en aldeles
 afgørende Maade ved Præstinden og skyldtes udelukkende
 hende, at han blev inspireret til at naa at redde Situa-
 tionen, som da hun kom til ham havde set meget sort ud,

— saa meget mere som hans Regenstid nu var udløbet og hans økonomiske Hjælpekilder med, saa han var aldeles paa Bunden.

Men nu bagefter falder det hele jo over ham: — Hvad var Vorherres Mening med at lade det udvikle sig saadan? Var det fordi Poul altid havde været saa spredt i sit Arbejde, saa ujævn, saa altfor hengiven til at snakke Filosofi med Kammeraterne i Stedet for at læse det, han skulde? Var det for alt dette, han nu skulde straffes med at reddes ved et Fald? Eller hvad er Meningen? Han forstaar det ikke, kan ikke finde ud af, hvordan dette er gaaet til, hvis det ikke var Vorherre selv, der sendte ham Judith i den kritiske Time. Dette gør mærkeligt nok ikke hans Synd mindre i hans egne Øjne, — men betyder det da, at han virkelig er i den Grad udpeget til at skulle være Præst, at dette Formaal er saa meget større end hans Synd, at denne bogstaveligt blev ham paatvunget fra Himelen? for at han skal faa Lov til at gøre en Himmelens Gerning paa Jorden? Var dette da i *den* Grad Guds Vilje, at han hellere maatte synde, end at dette skulde mislykkes? Var det virkelig Gud saa meget om at gøre at faa ham, denne Poul Sønderbye i sin Tjeneste? — *Er* det saaledes, var det jo nok værd at vide, om det virkelig er muligt at gaa ud og fange Sjæle paa Grundlag af en saadan Synd? Gøre det ligefrem netop i Kraft af den? — For saa havde Kristian Bloch jo Ret, da han i sin Dimisprædiken sagde de opsigtsvækkende Ord om at frelses ved Synd. Og saa ligger det hele jo ganske anderledes end han hidtil har lært af Theologerne ved Universitetet. — Han har mødt sit Livs store Problem.

For Poul er det, som Forpligtelsen vokser enormt med dette. Først nu gaar Forkynderens og Sjælesørgerens

store og uhyre vanskelige Opgave op for ham i dens fulde Omfang: Har Gud maattet føre ham ud i Synden for at faa ham frem efter sin Vilje, saa er Pligten saa meget større og tungere. Tungere? Ja, for har Præstinden Tulle haft en særlig Opgave overfor ham dér, hvor han trængte til hende, saa maa Konsekvensen vel være den, at ogsaa han har en særlig Opgave overfor hende dér, hvor *hun* er i Nød?

Men hvilken, hvilken?

Poul lukker Øjnene og ser, *ser* hendes af Fortvivlelse haarde Ansigt, som hun stod der foran ham, da han nægtede at give hende Husly — efter at hun var smidt paa Gaden, fordi hun blev hos ham.

Poul »reviderer« hjælpeløst: Han kan ikke finde ud af, om det ogsaa — eller først og fremmest — er hende, han skal søge at hjælpe, om det var *dét*, Gud vilde? — Lidet gavner al hans Spekuleringen og Græmmelse ham. Men han begynder dog at forstaa, at ogsaa Tulle maa han have klaret sit Forhold til til »*Præstinden* Tulle om jeg maa be'!« — Hvor sagde hun det bittert!

I en sen Time, efter at de er gaaet forholdsvis tidligt til Ro og forlængst har slukket Lyset, bankes der diskret paa Herberts Dør. Han kender denne Banken: Det er Viceprovsten.

Det banker igen, lidt haardere. — Jeg kommer til at lukke op, hvisker han. — Du maa gøre Dig saa lille, Du kan.

Judith svinder hen under Dynen. Han faar Slobroken paa og tænder Lys. Den gamle Viceprovst kommer ind; i

Slobrok, Slæber og lang Pibe slaar han sig ned paa en Stol.

— Høh! Naa jeg forstyrrer maaske? — Ja undskyld; jeg vidste inte, at her skulde være saa strengt af-laaset ellers havde jeg nok holdt mig tilbage og respekteret Hans uskyldige Søvn. — Men jeg, Høh, drømte atte-e Saa rejser han sig og gaar op og ned ad Gulvet uden at se sig om i Værelset. — Høh, ser Han, min Gode: Jeg havde egentlig drømt, at jeg skulde træffe Provsten her. Det var derfor jeg kom. Ellers havde jeg inte *dristet* mig til at forstyrre Ham. Men saa kommer han maaske senere. — Det gaar *nemlig* for *vidt*; at Han veed det. Høh! Naa; gaa Han saa blot til Ro igen og vrid sig paa sit kydske Eneleje, Høh og vær sgu glad for *det*! Denne Gang, Høh!

Og dermed glider den Gamle som en Skygge ud af Døren.

— Gujj hvor *er* han *sød*! udbryder Judith velment, da han er gaaet. — Men hvad skal jeg nu gøre?

— Porten er forlængst laaset og om et Øjeblik har vi vel selveste Provsten her, hvis jeg ellers forstaar den Gamle ret! — Den er gal, Judith. For han gaar nok i Detailler. Du maa altsaa ud af Lemmen saalænge!

Hun tænker sig om et Øjeblik; saa spørger hun: — Tror Du Gangen er fri?

Han lister ud og konstaterer at den er det endnu. Men han hører Trin over Gaarden. Provsten? — Saa skynder han sig tilbage og naar netop at lukke sin Dør, før Gaard-døren gaar; han naar at se sig om i Kammeret og med tilfreds Forundring konstatere, at Judith ikke ses noget Sted, — før han hurtigt puster Lyset ud, smider Slobroken og er i Seng. Med ny Forundring konstaterer han, at han

ogsaa dér er alene. Hvor er Tulle? — Fanden til Pige-barn! Som blæst væk!

Saa bankes der diskret paa Døren og den gaar op uden at Svaret afventes. Der staar Regensprovsten, Professoren i egen høje Person, med et søgende Lys i Haanden. — Søvndrukken og forundret kravler Herbert ud af Fjerene, idet han slaar Sengen vidt aaben, saa det ses, at han har absolut intet at skjule

— Aah! De var gaaet til Ro. Hm. Ja saa maa De undskyldte.

— Bevares Hr. Professor. — Hvormed til Tjeneste?

— Aah jeg vilde blot have talt lidt med Dem, siger Provsten og ser sig om. Men saa maa det hellere vente til i Morgen. — Jeg tænkte De sad og læste endnu.

Hans Blik falder paa en Haandfuld Haarnaale paa Bordet: — Saa *De* gaar med saadan noget? siger han interesseret, idet han holder en af dem op i Lyset. — Naa, Ja han ser paa Herbert: — De trænger jo unægtelig ogsaa til at blive *klippet* Hm. Saa det slipper vi vel ikke for.

— Det det er nogle

— Ja jeg ser, der er ikke saa faa.

— nogle, som er glemt her

— Ja det kan jeg tænke; det var næppe Meningen, at jeg skulde finde dem her. — Hm. Det er dog forfærdeligt! — Ja saa tales vi altsaa nærmere ved i Morgen. Vil De komme til mig Klokken ti, Højstærede!

Og han er atter ude af Døren.

— — —

Judith har hurtigt og ubemærket bragt sig i Salveten: Lydløst er hun i det sidste, frelsende Øjeblik smuttet ind paa Poul Sønderbyes Værelse. Et Sted maa hun jo gemme

sig. Lydløst lukker hun Døren og famler sig frem til hans Seng, hvor hun hører hans trygge og regelmæssige Aanddrag. Ganske stille sætter hun sig paa Sengekanten og lytter. Her kan hun vel være sikker? — Men derude paa den anden Side af Gangen er noget ved at ske; noget frygteligt, som gør hende haabløs og fortvivlet: Man er ved at smide hende ud af hendes egen Regens. Hun, som hører til her. — Hører jeg ikke til her? Skal *jeg* lade mig smide ud? Ud i Strædet? — Jeg som har sejret her og tabt her og sejret her paa ny, som ingen anden har gjort det! Skal jeg lade mig smide ud herfra? — Jeg som »har en frygtelig Magt over Mænd«!

Har jeg da ingen Magt mer? — Naa ikke! Det faar vi vel at se!

Hun ser det hele ved at bryde sammen om sig og føler derved en grænseløs Trang til den Stimulans, det vilde være nu at *vise* sin Magt, *bruge* den, saa det kendes, at hun endnu har den, ubeskaaret.

Her ligger nu cand. theol. Poul: — færdig til at gaa ud af Regensen, nybagt med *laud* og Gruelse over sin Synd, og saaledes veludrustet til den Præstegerning, der vil beskytte ham imod ny Synd.

Hvordan var det han sagde forleden? »Aldrig mer!«

Naa ikke! — Aah nu ramler jo dog det hele! Den Smule, som er det hele!

Hun bøjer sig over den sovende unge Mand og lægger sin af Fortvivlelsen brændende Kind ind til hans og hvisker: — Poul Poul; aldrig, aldrig mer

En Haand søger om hendes Nakke. Hun stryger sin Chemise ned i den ene Side og trækker hans Hoved ind til sit Bryst: — aldrig mer, Poul

Han famler om hendes unge Skikkelse: — Præstinde

..... Judith, Judith Hvor er Du hvor er Tulle?

— *Her* er Tulle!

— — —

Da Judith atter staar ude paa Gangen, falder Fortvivlelsen paany over hende. — Hvad er hendes Magt vel værd, naar det kommer til Stykket? Hvad skal hun med den? Hvor skal hun gøre af sig selv? *Den* kan jo ikke bruges til noget! Imorgen ryger hun og Herbert ud af Lemmen. Saa staar de dér, paa bar Bund. *Han* har ingen Penge og hun hellerikke. De har ikke tilsammen det Par Daler, de kan leje sig et Tagkammer for. Hvad Værdi har hendes Magt saa? i Daler? — *Ingen!*

Værdi? — Vi faar vel se dét med!

Hun famler hjælpeløst rundt paa den mørke Gang. Hun er kommet forbi Herberts Dør; hendes Hjerne staar stille. Og den giver sig til at fortælle hende latterlige Ligegyldigheder: Dér bor Matematikeren Niels Vang — hvad rager det hende! — og dér Medicineren Ejnar Lund — den Pigejæger! — og den Dør dér er Theologen Johannes Jensens hvor er det alt ligegyldigt. Hun finder tilbage til Herberts Dør og veed, at nu ligger han vaagen derinde, tomhændet og vaagen og veed ikke sine levende Raad for hende og sig selv.

Og hvad bedre Raad har hun at bringe ham? Hvor skal hun gøre af sig selv? Hun er angst for at komme ind til ham og se hans Fortvivlelse nu og dog maa hun det jo før eller senere, — selvom hendes Hjerne er tom som den Haand, hvormed hun nu famler sig frem i den bælgmørke Gang.

— — —

Da Judith hen paa Natten lister ind paa Herberts

Værelse, ligger han endnu vaagen og spekulerer over Situationen.

— Du var længe borte, siger han. — Jeg har været ude og ledt efter Dig paa Gange og Trapper!

— Ja jeg gemte mig oppe paa Loftet.

— Men hvorfor saa længe? Over en hel Time! Provsten gik jo straks igen, saa det var der da ingen Grund til. Du maa være gal! Saadan i bar Chemise midt om Vinteren! Du maa jo ha' frosset skrækkeligt deroppe i den Paaklædning!

— Det har jeg ogsaa det var en værre Tur, — men jeg turde ikke gaa ned før nu. Jeg var saa forskrækket jeg er saa angst, saa meget angst!

Tænderklapprende gemmer hun sig ind til ham!

— Herregudda lille Pige som Du fryser! — Du maa for alt i Verden ikke blive syg!

— Ikke? siger hun og ser op paa ham med et klart og forundret Blik i Mørket. Og mens hun sover ind gentager hun for sig selv, bittert, haabløst og fortvivlet: — Alle gode Gange var tre. Paa den fjerde

— — —

Næste Formiddag kommer Herbert tilbage fra sin lille Konference med Regensprovsten. Den blev meget kort.

— Det gik som ventet, siger han mørkt. Og jeg skal endda være ude af Gaarden den Dag i Morgen Klokken tolv. — Et lidt længere Respit kunde han dog nok have undt mig! Og mit Kommunitetsstipendium er naturligvis ogsaa taget fra mig, — selv den Portion, som jeg skulde hæve i Dag! Det er næsten det værste. — — Hvad skal der blive af os Judith? Og hvad skal der blive af Dig?

— Aah Skidt med mig men

— Han sagde »Jeg ved ganskevist ikke, hvem Damen er og hvordan hun ser ud; men jeg vil ikke taale, at hun oftere viser sig her paa Gaarden!«

— Naaja det bliver dog vist endelig mig, der kommer til at bestemme *det*, siger hun. — Men saa *gaar* jeg altsaa. Foreløbigt. Og hold bare op med at ængste Dig, min dejlige Dreng! Hun knuger hans Hoved ind til sig og kysser hans vaade Øjne tørre: — For nu skal det alligevel nok vise sig, hvad Præstinden Tulle duer til!

— Hvor vil Du gaa hen? spørger han forknytt.

— Hvor vil *Du* gaa hen?

— Hvad veed jeg! Vi gaar vel sammen. Men jeg har ikke saa meget som en Daler. — Man kunde da ogsaa gerne have ladet mig faa Lov til at hæve Kommunitetet endnu denne Gang! Han stryger fortvivlet Haanden over Panden: — Jo Gomaa'ren! Det er ad Helvede til. Lige til Ladegaarden eller Brøndstræde! Nu følges vi ad. Men nok til et Par Nætter under Tag i »Pjalteklubben« maa jeg vel kunne rejse selvom det saa blot bliver hængende med et Tov under Armene. — Tror Du ikke nok, at Du kan sove i den Stilling? spørger han med et fandenivoldsk Smil.

Der gaar et Gys gennem hende, men hun svarer kækt: — Sludder! Ikke noget med Logishuse her! Og jeg skal ikke bo i Brøndstrædet en eneste Nat! Bare op med Øjet! Vi ska' sgu nok klare *den* udenom Brøndstræde og Ladegaard. — Jeg kan betro Dig, at jeg har fire Rigsdaler fra min Plads. Dem kan vi foreløbigt leje os et Værelse for. Saa er vi da under

Tag. Og saa finder vi ogsaa nok noget Arbejde. Du *kan* da give Undervisning veed jeg!

— Det har jeg jo gjort før.

— Saa se Du at faa nogle Elever at læse med. — Nu *glider* jeg, og i Morgen Formiddag ses vi igen her paa Skansen. For saa kommer jeg og fortæller Dig, hvor vi skal bo. Og Du er nu saa nær ved Din Eksamen, at Du Fanden ta' mig ogsaa nok skal faa den! — Ja netop *Fanden ta' mig!*

— Judith Du er forfærdelig sød og tapper, og det kan være meget godt, — men

— Ikke noget »Men«. Bare ikke nervøs! Vi er ikke gift og Du skal ikke være bange for at jeg drømmer om saadan noget. Aldeles ikke. Stol paa det min Ven!

Med Graaden i Halsen gaar hun ud i Vinterregnen. — Hun vil udenom Brøndstrædet, men synes dog allerede, at hun vader i Skidt til Knæene.

Hun har gjort Springet. Nu veed hun dog, hvad hun vil: Hun vil, at Herberts Læsning ikke maa afbrydes, og allermindst ved hendes Skyld. — Og dog: Skyld og Uskyld Aah Herregud! Jagu' skal han gøre sig færdig. — Færdig!

Da hun næste Formiddag vender tilbage til ham, er han endnu ganske lammet, men hun kan glædestraalende fortælle, at hun har lejet et lille Hummer paa et Loft i Pilestræde — at betale pr. Uge, — og har Udsigt til en Plads paa Sukkerraffinaderiet; ganske vist alt-saa »under Niveauet«, og Natarbejde, men til Gengæld vistnok en temmelig sikker Plads. Og hvad naar den nu er *saadan* lige op over, — saa tager man jo alligevel det første, man kan faa!

De fortsætter deres hyggelige Hjemliv i den lille Hybel oppe under Taget i Pilestræde. Han læser Dag og Nat og Judith staar for det økonomiske. Hver Aften gaar hun tidligt ud og kommer først hjem igen tidligt paa Morgenstunden; saa ordner hun »Huset« og de spiser sammen. Det er den rene Idyl. Og bagefter gaar hun til Ro for at samle Kræfter til Nattens Slid paa Fabriken, mens han fortsætter sin Læsning. Hun nyder alt dette saa intensivt som i Bevidstheden om, at det altfor snart kan faa Ende. Hun taler ogsaa aabent derom: Naar han til Sommer har faaet sin Eksamen, siger hun, skal han flytte fra hende, — desværre! — for saa faar han jo Raad til at bo fornemt og saa faar han ogsaa en borgerlig Position at tage Hensyn til. Men saalænge hun har ham her, er hun lykkelig derfor, og hun smiler fint og glad hver Gang hun dækker Bord for ham. For her er det jo hende selv, der bærer »Hjemmet«. Det er ganske vist ingen stor Løn hun faar paa Sukkerraffinaderiet, men den strækker dog til for dem begge, — for Grød og bart Brød er da ogsaa Føde, — saa han alligevel ikke behøver de Elever, som det da ogsaa har vist sig at være helt umuligt at faa fat i for Tiden. Han vil flere Gange forny sine Forsøg derpaa, men hun ser jo, at dette *gaar* og kan holde de faa Maaneder, det drejer sig om, og derfor modsætter hun sig, at han paa nogen Maade lader sig forstyrre i sit Arbejde. Nu har han bare at holde Kæft og læse og heller ikke interessere sig for nationalliberal Politik og Martsmini-

sterium eller Kongens Grundlovsløfter og den gryende Folkefrihed, ikke for noget andet i Verden end netop sin Læsning — og saa naturligvis helst en Smule for hende med

Hun har saa indlysende Ret, at han ikke kan modsætte sig det Factum, at det er hende, der forsørger ham. Det piner ham, men han forstaar at dette er jo ikke blot hans, men ogsaa hendes sidste Chance. Han tager den i Haabet om, at han senere vil kunne betale hende lidt tilbage af hendes Offer for ham. Blot lidt; for han ser meget vel, at han aldrig vil blive i Stand til at kunne gøre det fuldt ud; aldrig. Og det venter hun heller ikke. Tværtimod benytter hun enhver Lejlighed til at understrege Forholdets midlertidige Karakter og at det slet ikke maa betyde noget bindende for ham, hverken paa den ene eller anden Maade. Hun afbetaler jo blot lidt af sin Gæld til ham, fordi han tog hende til sig paa Regensen og ofrede sin Plads der paa deres Forholds Alter. Det glemmer hun ham aldrig. Derfor er hun smilende, naar hun siger Farvel og gaar fra ham til sit Arbejde, — altid net og ordentligt klædt, for, siger hun, jeg kan da ikke holde ud at gaa paa Gaden i de jammerlige Arbejdslaser, saadan som de andre paa Rafinaderiet gør det paa Vejen til og fra Arbejdet; saa vil jeg heller klæde mig om derhenne. Og hun er smilende, naar hun kommer hjem om Morgenens og vækker ham af Søvnens. Saa blæser de Alverdens Regensprovster en lang Marsch. Og for alt dette kan hun finde sig i, at hendes anstrengende Arbejde tager paa hende, maaske mere end han ser, skønt han meget vel lægger Mærke til at hun bliver lidt bleg om Næbbet. Hun ser med Tilfredshed, at han selv bliver det ogsaa; en lille

Smule mager og bleg; ikke af Mangel paa Mad, for det sørger hun altid rigeligt for, men af den ustandselige Læsning og af Mangel paa Bevægelse i fri Luft. Det faar saa være en Tid. Han holder nok saa længe, og siden kan han tage Revanche, naar han er fri af sin Eksamen — og dermed af hende.

Han ser og forstaar, og det hjælper ham til at slide som et Bæst. Han ser ogsaa meget godt, at hun spænder sig højt for at klare det hele, og var det ikke fordi kun dette ene ogsaa er det eneste, der har Mulighed for at blive godt for hende selv, tillod han det ikke. Men det er jo rigtigt, at *han* maa ikke gaa rabundus, — for, siger hun, saa har jeg jo hellerikke senere nogen at holde mig blot en lillebitte Smule til, hvis jeg nogensinde ad Aare skulde komme i Vanskeligheder. Ogsaa derfor maa han lidt for hendes som for sin egen Skyld lade dette ske og saaledes kun tænke paa at fortsætte sin Uddannelse til Maalet er naaet, — for at hun dog kan have en eneste Ven, bare een i hele den vide, onde Verden, der har nogen Mulighed for at kunne støtte hende lidt, hvor hun maatte komme til at trænge dertil. — For jeg maa jo nok ha' Lov til en meget, meget sjælden Gang at komme bare og *snakke* lidt med Dig og faa et Raad og blot et venligt Ord? Selvom Du ogsaa er bleven en fin Prokurator? beder hun tillidsfuldt.

Det rører ham og han lader sig ikke mærke videre med at han ser, at hun efterhaanden er ved at slide sig op paa den Fabrik og at det i Virkeligheden er altfor svært for hende at holde ud dér i saa haardt Arbejde og — trods Oprindelsen fra Strædet — i et Niveau, som ikke har været hendes i flere Aar. Han ser ogsaa, at hun trods alle sine Smil vistnok ofte er bedrøvet, som

var dette endnu værre for hende, end han tænker sig, og som om hun selv kunde være bange for ikke at kunne holde længe nok dertil. Han aner det blot deraf, at hun undertiden klynker lidt i Søvnne og synes at have uhyggelige Drømme; hun kaster sig da paa Lejet, næsten som om hun brødes med nogen. Og en Dag rives han ud af sin Læsning ved at hun halvt grædende i Søvnne forsikrer, at hun skal nok være rolig, skal nok gøre det, skal nok være sød Men denne er ikke den haarde Graad, han saa ofte har set hos hende.

Han lukker sit Sind til for alt dette; gør det fordi han veed, at det jo netop er hvad hun forlanger som Indsats af ham, at han ikke maa lade sig forstyrre af noget i Verden, men blot holde ud, for saa bliver alt godt. Og han tilføjer selv: ogsaa for hende. — Og de taler om, at saa vil han give hende et langvarigt Landophold i Ro, saa hun kan komme til Kræfter, og han vil ogsaa selv være der sammen med hende en Tid, og senere vil han se at skaffe hende noget bedre og for hende mere passende Arbejde gennem de formaalende Forbindelser, som han jo ikke godt kan undgaa at faa, naar han kommer i Vejret. — Og hun hører derpaa og smiler et paa een Gang ungt og træt og usigeligt ømt og haabløst Smil, som han synes, han saa inderligt forstaar.

Saadan gaar der næsten fem Maaneder, — de mest bevægede i dansk Historie gennem fyrretyve Aar — med politiske Frihedsbølger over Kjøbenhavn, Oprør i Rendsborg og Krig i Slesvig. Men det altsammen ved-

kommer ikke Herbert, som bare læser og læser og læser. Og den Dag han har sin juridiske Eksamen med et stort *laud*, har han ogsaa allerede en Time efter en god Plads som Fuldmægtig hos en af Byens mest ansete Prokuratorer. — Judith græder af Glæde, da han kommer hjem og vækker hende med disse to gode Nyheder.

Hun græder som pisket. Hun kan sletikke holde op, men gemmer sig ind til ham og bliver ved med at græde. Indtil alle hendes Taarer er udtømte; da hulker hun endnu, haardt og længe.

Den Aften vil han ud og »slaa en Skæv«. — Er der noget at sige til, at han efter et halvt Aars Indespærring følger Trang til at buldre lidt? Men han vil have Judith med; han vil i »Frejas Hal« og paa Alléenberg med hende. Han vil more sig, le og danse, sige Vittigheder og klappe af Syngepigernes vovede Viser og han vil ha' Lov til engang igen at svinge et Bæger, — for ikke ligefrem at sige: drikke sig ærligt fuld. Nu skal de begge ud og muntre sig!

Judith smiler et lille, vemodigt Smil og synes, at det vilde være endnu morsommere at tage sammen til Dyrehaven; hun har nok Raad til Kapervognen.

— Ja den er go'; saa gaar vi paa Dyrehavsbakken!

— Aah der er saa mange Mennesker hele det Kjøbenhavn som morer sig raser jo derude for tiden — med saa megen Larm og Uro! Jeg synes at vi allermest trænger til at faa Lov til at være sammen ude i Naturen i Fred og Ro; allerhelst bare vi to alene Der er en Anelse af Graad i Stemmen.

— Næh veed Du nu hvad, Judith! Panik skal der til! — Synes Du ikke, at vi begge to har fortjent det?

— Jovist har vi saa! svarer hun, idet hun forstaar, at der intet er at stille op imod hans Ønske her. Saa slaar hun det hen: — Men hvad nytter det hele, for jeg kan saamænd ikke tage fri fra Arbejdet; der er saa travlt paa Fabriken. For Tiden er to af os syge og de blev straks afløst af nye, saa den gaar vist ikke. — Ja der *er* ganske simpelthen ikke noget at snakke om, for Arbejdet *skal* jo gøres. Hvis jeg bliver borte iaften, risikerer jeg, at en anden har taget min Plads imorgen.

— Skidt med den! Du skal jo dog opgive den, naar vi tager paa Landet, for den Ferie *skal* Du ha'!

— Ja Tak, min Ven! Men Pladsen holder jeg alligevel paa endnu. Der gaar dog en lille Tid, før Du faar tjent nogle Stakater sammen. Du maa huske paa, at Du selv skal ogsaa bruge Penge. Du maa først og fremmest have noget nyt Tøj. Som Du ser ud, kan Du ikke gaa rundt, naar Du er en fin Fuldmægtig hos en stor Prokurator. — Nej, lad Du mig gaa paa min Fabrik ogsaa iaften. Jeg er jo dog lykkelig ved at det nu er overstaaet! Og gaa Du saa ud og slaa den Skæv, som Du rigtignok maa trænge slemt til, saadan som Du har slidt i det. Saa glæder jeg mig til at komme hjem til Dig imorgen tidligt; da er det Søndag og vi kan tage langt bort i Skoven alene sammen og rigtigt ha' det yndigt. — Hvor vil Du saa gaa hen og svinge iaften?

Det passer ham ikke, men han maa bøje sig for hendes Snusfornuft. Det er jo dog, naar det kommer til Stykket, *hendes* Plads det drejer sig om, og endnu har han jo selv intet tjent. Altsaa gaar hun til sit Arbejde. — Med et lyst Smil til ham gaar hun ud af Døren.

Saa bedrøvet som nu har hun ikke været længe, saa ked hun er af, at hun ikke kan gaa med ham der, hvor han vil hen

Herbert resignerer, og da han ikke kan faa hende med, falder det ham ikke vanskeligt. Han indskrænker sig til at købe en Flaske Vin og gaa hen paa Regensen for i al Stilfærdighed at slaa en Sludder af med Kammeraterne der, hvor han jo ikke har vist sig siden han blev sat paa Gaden. Han føler ogsaa en naturlig Trang til triumferende at præsentere sin smukke Eksamen paa den gamle Gaard, og han kommer derfor i straalende Humør brasende ind paa Medicineren Ejnar Lunds Værelse paa sin egen, gamle Gang. Ejnar modtager ham med aabne Arme; snart staar Punchebollen paa Bordet og de to Kammerater har det hyggeligt i Røg og Damp. — Kort efter kommer Viceprovsten til; han har set Herbert komme og vil gerne hilse paa ham og lykønske til det gode Eksamensresultat, der allerede er rygtedes. Den gamle Herre er idel Elskværdighed og — Høh! — tydeligt glad over, at Herbert trods alt er naaet saa vidt.

— Nu begynder vi snart at faa Has paa Deres Aargang, siger han, Høh! Og I synes jo at klare Jer pænt.

— Aahja, svarer Herbert. — Men Kristian Bloch bliver dog nok ene om sit *præ*. — Hvordan mon han forresten har det derovre i sit Vesterhavssogn?

— Jeg talte, siger Viceprovsten, forleden med hans

Provst, som var her i Byen. Vi er gamle Regenskammerater, Høh, og havde en hyggelig Aften sammen hos mig. Han fortalte jo et og andet om, hvad man paa de Kanter siger om den ny Præst. — Himmelen maa vide, hvordan han bærer sig ad, sagde Provsten, som inte gennem fyrretyve Aar har kunnet komme de Folk derovre nærmere ind paa Livet; og saa fortælles der om Bloch, som dog er Sjællænder, at han er gaaet lige ind i dem med Træsko paa. De skal ellers være det mest mistroiske Folkefærd. Enten aandsformørket verdensforagtende eller de drikker som Svampe, siger Provsten, og han har aldrig kunnet se, at der er noget somhelst at stille op med dem. Det er, som om de bliver desperate af den haarde Natur og Eensomheden, de lever i; Heden og denne evigt haabløse Strid med Havet. De lever under Forbandelsen deraf, skønt de inte for alt i Verden vil undvære nogen af Delene. Mærkelige Folk, som altid færdes mellem Liv og Død; og de er jo saa fattige, at det er en Gru. — Da min gamle Ven, Høh, satte Bloch lidt ind i Situationen, saadan for med det samme at gøre ham klart hvilken haabløs Gerning han var gaaet ind til, erklærede han, at han vilde arbejde paa at slutte Fred mellem disse Folk og deres elskede og forbandede, livsopholdende Dødsfjende Havet. Og ligesaadan med dem inde i Heden; dem vilde Bloch søge at gøre til sikkert bevidste Venner af Eensomheden, saa den aldrig mere skulde faa Lov til at knuge dem i Knæ. Og han vilde gøre dem gode Venner med deres Fattigdom. Og factisk er det, at der allerede til Provstegaarden er naaet de sælsomste Rygter om denne Mand, der guhjælpemig kan finde paa at gaa med Fiskerne tilsøs, naar det tegner værst, og som vælger det ondeste Vinter-

vejr til at gøre Sognebesøg i. Provsten er da ogsaa svært spændt paa sit første Tjenestebesøg i Blochs Sogne og Præstegaard. Han troede jo inte paa, at det kan nytte at ville lære saadan en Race noget. Det havde han da ogsaa sagt til Bloch, som harmdirrende forlod Provstegaarden. Saa Atmosfæren mellem de to Embedsbrødre er vist, Høh, inte videre gunstig

Viceprovsten tømmer sit Glas og rejser sig: — Naa, Godnat unge Mennesker! — Jeg glæder mig til at se Dem som, Høh, Justitiarius i Højesteret, Lyse Herbert! — Saa vil vi to, ligesom de gamle romerske Augurer naar de mødtes paa Gaden, knibe Øjnene sammen til hinanden og dermed mindes dengang De gik med, Høh, Haarnaale etcetera og inte fik fjernet *corpus delicti* før Retten blev sat. Skønt jeg, Høh, sgu havde gjort mit bedste for at varsko Dem i Tide. — Naa Tillykke min Dreng. Jeg er Pokkers glad, Høh, for, at netop Du alligevel klarede Dig saa godt! — Godnat Godnat I Svende! — Høh!

Saa passiarer de to Kammerater videre om saa meget af det, Herbert har været udenfor i den lange Tid, og det bliver henad de smaa Timer. Da udbryder Ejnar pludseligt: — Hør Død og Pine hvor Præstinden er kommen ovenpaa!

— Præstinden?

— Ja for Pokker! Tulle! Hende har vi rent glemt at snakke om! Du ser hende vel jævnligt? — Men hun er jo snart ikke til at købe for Penge. Hun har altid saadan et Kissejaw med at naa hen i »Frejas Hal« eller ud paa Alléenberget eller ind i »Tunnelen« derhenne under Volden før der lukkes. Kommer hun blot lige indenfor et af Stederne, er det samlede Publikum jo som

tosset efter hende. Og det er akkurat ligesaadan, saa snart hun viser sig paa Dyrehavsbakken. Der bliver ligefrem Opløb om hende, saadan elektricerer hun alle.

Herbert har spændt og lammet hørt efter; han føler det som et Slag for Brystet. Saa buser det ud af ham: — Jamen hvad *er* det dog Du fortæller, Mand! Jeg ved ikke andet end at hun slider og slæber paa Sukker-raffinaderiet!

— Er Du splittergal, Mand! Hvor i Alverden har Du dog det fra? Tulle slide og slæbe! Tulle Fabrikspige? Herrejemi! Hun er den flotteste og dyreste Pi'e i hele Kongens Kjøbenhavn! — Hvor vil Du hen! — — Hør Du bli'r li'som saa bleg? — Du maa rigtignok ha' levet *meget* udenfor denne syndige Verden, naar Du ikke veed det!

— Nej jeg ved intet Og hvid af Ophidselse raaber han: — Fortæl for Fanden!

Ejnar ser forundret paa ham og fortsætter: — Det var dog besynderligt. Du skulde vel ellers være temmelig nær til at vide Besked, vilde jeg mene. — Men der er iøvrigt ikke stort mere at sige. Saadan *er* det altsaa. Og det kan vel ikke undre Dig som kender hende.

— Jo det undrer mig netop fordi jeg kender hende! Punchen kvalmer ham og han rejser sig: — Det er *Løgn* alt hvad Du der siger!

— Naa det er det! Vi gaar sammen paa Tourné imorgen Aften! For nu er det nok for sent at finde hende ude paa Revieret. Saa skal vi nok hitte hende et af Stederne. Og saa skal Du høre hvor det hvisler gennem Salen naar hun viser sig. De er lige gale efter hende allesammen. — Det værste er, at jeg selv ogsaa stadig er det. Sommetider.

— Hun kommer altsaa endnu her paa Gaarden?

— Om hun kommer? Unter uns gesagt Ja. Skønt vi ikke maa tale om det til nogen overhovedet. Hun har omtrent taget os i Ed paa det. Hos mig kommer hun en lille Visit en Gang om Ugen. Jeg har nemlig et gammelt Abonnement. Saa længe det nu varer.

— Hvorlænge har Du »abonneret«?

— Kære! Det er da en gammel Historie! — Lige fra I to flyttede herfra.

— Hvordan er det gaaet til?

— Har hun virkelig ikke fortalt Dig, at hun var indenfor hos mig den Nat, da Provsten aflagde sit berømte Besøg hos Jer? Sikken lille Røverske, at hun har tiet stille med det! — Saa er det sgu osse nok galt, at jeg nu fortæller Dig det. Og saa kan jeg bedre forstaa, at hun saa energisk svor mig ind i selve det hede Helvede, hvis jeg ikke holdt Kæft med det.

— Fortæl!

— Ja overfor Dig er der vel ingen Grund til at gøre nogen Hemmelighed ud af det. Men jeg troede ærligt talt Du var den, der vidste bedst Besked. — Det var første Gang jeg havde Fornøjelsen af hendes Besøg. Jeg sad sent og læste Anatomi. Du veed saadan med gamle Menneskeknogler paa Bordet foran mig. Det var selvfølgelig en smadderkedelig Maade at tilbringe Natten paa. Men saa gaar Døren jo ogsaa pludseligt op og hun stikker Hovedet ind af den. Og med eet staar hun midt i Stuen, pinedød i den bare Særk! Smilende — bogstaveligt! — over hele Overkroppen peger hun paa Bordet og — hun sagde det sgu bedaarende skælsk og yndelfuldt: At Du gider sidde og lege med det dér! Er det nu noget at rode med saadanne døde Ben og alskens

Urenhed, naar jeg er her og kommer i levendes Kød og Blod for at bede Dig hjælpe mig? — Saa fortalte hun jo, hviskende, at Du havde Besøg af Provsten og at der altsaa var Brok i den, saa hun regnede med at nu blev Du nok smidt ud af Bulen og saa stod hun ogsaa paa Gaden uden Tag over Hovedet. Hun skulde bruge fire Rigsdaler, sagde hun. Er Du tosset! siger jeg. Det er jo næsten al min Formue som jeg skal leve af en hel Maaned. Saa lo hun skam ikke længer. — Fire Rigsdaler! sagde hun haardt. Hér paa Bordet! Men lidt i en Fart! inden Provsten kommer, for han gaar maaske og snuser!

Saa lagde jeg naturligvis Armen lidt venligt om hende, men hun rev sig løs og spurgte ophidset, *om* jeg vilde hjælpe hende eller ej. — Ja Fy Fan, sa' jeg; for hvem kunde staa for det? — Pengene paa Bordet! kommanderede hun. Kredit gives ikke! Og først da de laa der, sagde hun, at jeg ikke skulde have gjort det for ingenting og jeg skal osse nok komme igen en anden Gang for den Hjælp, Du her gi'r mig! sagde hun. — Naah gi'r og gi'r, sa' jeg, men saa begyndte hun min-sandten at græde saa hysterisk, at jeg blev li'som helt underlig ved det. Saa slukkede hun pludseligt Lyset — den Strik! — og dermed var jeg naturligvis færdig. Det var jo skinbarlig Pengeafpresning. Men saa var hun skam hellerikke ked af det længer førend da hun gik. Da var hun *mærkelig*. Jeg er nær ved at tro, at hun taler sandt, naar hun paastaar, at det var første Gang hun fik Penge.

— Kommer hun til andre her paa Gaarden?

— Jo-o, vi er nogle Stykker; saadan et snævert »Aktieselskab — med begrænset Ansvar«. Men hun færdes jo meget diskret her, belært af Affairen med Dig. Hun

vil morderligt nødtigt, at Provsten skal opdage hende. Det vil jo være Synd for os andre, siger hun. — Men nu betragter hun det vist nærmest som Filantropi, naar hun kommer her.

— Det *er* sgu Løgn! siger Herbert indædt. — *Hun* skulde være bleven hele Regensens Pi'e?

— Naah Nej ikke saadan ligefrem den hele

— Det *er* sgu forbandet Løgn altsammen!

— Alright. Saa gaar vi ud og *hitter* hende.

— Næ Tak.

— Ska' vi gaa op og hilse paa hende i hendes Butik nu med det samme? Dér kan vi godt være saa heldige at træffe hende paa denne Tid.

— Hvor bor hun?

— I Grønnegade 8, anden; det er ikke langt om ad Brøndstræde. Og hun bor *pænt*; nydeligt vil jeg sige Dig! Hendes Stue er et ligefrem akademisk Interieur. — Tja, det er nødvendigt! siger hun. Hun har naturligvis bare lejet det hele, men hyggelig er Biksen sgu.

— Det er Løgn altsammen! gentager Herbert, og vakler. Det hele kører rundt for ham.

— Hvad *er* der med Dig, Gamle? Du er da ikke bleven fuld af den Smule Punch?

— Jo, jeg er nær ved at tro det det er saa længe siden jeg har smagt Sprut eller ogsaa er det blot Eksamenstrætheden Du forstaar Reaktionen. — Og saa er det jo ogsaa lys Morgen nu.

— — —

Hurtigt muligt forlader Herbert Regensen og gaar straks til Grønnegade. Paa første Sal standser han, idet

han hører en lavmælt, hidsig Samtale paa Trappeafsatsen ovenover: En Mandsstemme protesterer mod at skulle gaa nu. — Klokken er jo ikke mere end halvseks, og det er Søndag Morgen hvad bilder Du Dig ind Tulle, at smide saadan en god, fast Kunde ud paa dén Manér? Husk paa at Du kan meget nemt komme i den Situation, at Du faar Brug for at staa Dig godt med Politiet!

— Jeg skal jo hjem, siger jeg Dem! — Herbert genkender Stemmen, men den har faaet en skærende haard Undertone, som han ikke kender. Saa hører han, at hun vil slaa Døren i og forstaar, at Manden sætter Foden imellem. I samme Nu er han deroppe og ordner Sagen — resolut og i Tavshed — med en kraftig Næsestyver. Den elegante Fremmede sunder sig lidt og tørrer Blodet af Ansigtet: — Naa saa Du er hendes Alfons! Det er vist bedst at vi faar Dig lidt frem i Lyset! Mere naar han ikke at faa sagt. Da han bandende samler sig selv sammen paa Trappeafsatsen nedenfor, staar Herbert i Judiths Stue.

De tier et Øjeblik, ubevægelige. Saa rækker hun roligt Haanden ud efter sin Dagligkjole og begynder at tage den paa. Hun er ganske behersket, men hvid i Ansigtet som han selv.

— Jeg vidste jo at det maatte komme, siger hun saa. — Men jeg haabede, at vi dog maatte faa Lov til at faa en kort Tid i Ro, — i lykkeligt uvidende Fred med hinanden

— Kom! Han rækker Haanden ud imod hende. — Vi gaar hjem.

Hun hvisker det: — hjem?

— Ja, vi gaar til vort Hjem.

Det svimler for Judith: — Hjem? Vort?

— Ja, Judith. Kom saa.

— Kom saa? Komseda! Hun smiler idiotisk og simpelt.

— Forstaar Du mig ikke? Fra nu af følges vi ad.

Da giver hun sig til at græde; taareløst. Saa slaar hun med Nakken: — Nej min Ven. Og hun kysser ham, dvælende: — Tak for at Du vil det. Men nu er vi jo ved Vejs Ende, og dermed er det forbi for denne Gang men Aah som jeg har glædet mig til at vi skulde ha' hinanden helt og alene en lille Tid paa Landet . . . før Du begynder paa Din ny Vej!

— Men det vil vi jo ogsaa, Judith.

— Nej, nu kan vi ikke. Og jeg kan hellerikke gaa med Dig hjem. Hjem? Aah Du: — *hjem!*

— Jeg forlanger at Du gør det. Du hører mig til.

— Nej Herbert. Nu har ingen af os noget at forlange af hinanden. Jeg ikke af Dig og Du ikke af mig. — Jeg vil gerne komme til Dig nu og da. Det vil jeg meget nødtigt undvære

— Forstaar Du da ikke, at jeg vil ha', Du skal blive hos mig altid?

— Altid? hvisker hun, — altid

— Du skal være min Hustru for Gud og Mennesker!

— Nej. Det skal jeg ikke. Du tror jo ikke selv paa den Alliance, og det har heller aldrig været Din Tanke før. Ellers misforstaar Du da helt Ægteskabets Opgave tilføjer hun alvorligt — og med blodig Ironi. Og hun fortsætter: — Jeg taler ikke af Ædelmodighed, men af praktisk Sans. Det er blot fordi Du er saadan en god Dreng og nu er overvældet af detteher. I Morgen vil Du

finde at jeg har Ret. — Vi to har jo holdt af hinanden paa vor egen Manér. Ingen af os har gjort det forgæves. Nu er Maalet naaet. Nu ødelægger vi ikke tankeløst det, som er vundet. Jeg er for langt nede nu. Sagde jeg ikke dengang — Aah Du *sa'* jeg ikke: Fanden ta' mig! Og nu har han Du vil ikke i Længden kunne blive lykkelig med mig. — Ikke efter dette. For Din Karrière vil paa Forhaand være ødelagt.

— Jeg bryder mig Fanden om min Karrière!

— Saa bliver jeg først rigtigt bedrøvet. Saadan maa Du ikke sige. For det er jo den, vi har stridt for. — Men Præstinden Tulle er allerede for godt kendt af hele det glade Kjøbenhavn. — Nej nu maa Du ikke protestere. Og Nej Du er sletikke utaknemmelig. Men Du maa kunne se, at jeg har Ret.

Hun gemmer sit Ansigt i hans Hænder. Saa retter hun sig op med et forunderligt, et Brøndstræde-Smil: — Ingen Panik for min Skyld, siger hun roligt og fast. — Forstaa mig ret: Jeg *vil ikke* gifte mig med Dig. Jeg har ikke *Lyst* til det. Og nu maa Du gaa. For Du kan end ikke vide, om der ellers kommer en anden og smider *Dig* ned ad Trappen, som Du selv gjorde det før. — Farvel Herbert Tak for det. Og glem mig saa. Men ikke mere end at Du kan huske mig, naar jeg engang kommer til at trænge til blot en lille Venlighed af Dig. Saa melder jeg mig hos Dig. Men ingen skal se det. Det skal jeg nok sørge for. Du skal altid vide, hvor Du har mig. Og Du maa kun tænke venligt paa mig og prøve paa at regne mig for at være næsten lige saa god som andre. Det veed jeg at Du vil. — Farvel min dejlige Dreng og Gud være med Dig for nu evner *jeg* det ikke længer

Hendes hviskende Stemme knækker over. Hun har lempeligt skudt ham ud af Døren. Og han lader hende gøre det som hun vil. Han siger ikke noget, men tager blot begge hendes Hænder og kysser dem længe og inderligt. — Og hun ser at det hulker i ham over, at hun jo har Ret i alt dette.

Da smiler Præstinden Tulle; og idet hun lukker Døren til siger hun mildt og med indtrængende Overbevisning: — Lev vel Herbert. Og Tak for at jeg veed, at i vi tos Forhold mellem Dig og mig vil vi aldrig kunne blive nødt til at synke Niveauet.

III

Judith har etableret sig efter alle Kunstens Regler; hun har »nedsat sig« — og hun synes selv paa næsten spidsborgerlig Vis, — som Næringsdrivende i Kongens Kjøbenhavn, omend dog langt udenfor alt spidsborgerligt. Det er da hellerikke fortrinsvis saadanne Kredses Udskejelser hun varetager. Hendes Klientel er væsentligt af mere særpræget Art: Hun er som Regel ingenlunde blot en slet og ret Nødtørftsveninde, skønt ogsaa det jo ofte hænder. Hun er oftest noget mere, har en særlig Evne til at blive andet og mere for dem, der har Held med at begære hende. Hun besejrer dem først ved sin altindtagende Lystighed og ydre Charme. Og bagefter fastholder hun dem ikke blot med sine legemlige Ynders veloverlagt raffinerede Brug, men endnu mere med en Sindets stilfærdige og forunderligt naturlige Varme. Den gør Samværet med hende saa sødmefyldt af nænsom Venlighed, at den, der en Gang har været under hendes Indflydelse, vanskeligt kan lade være med at vende tilbage dertil. Og de gør det med en sælsom og uimodstaaelig, rolig Glæde, der for de flestes Vedkommende er langt udenfor den overstadige Munterhed, hvormed de gør deres Entré i hendes elegante Salon i Grønnegade.

Blandt dem som har deres Gang dér er Navne af

god Adel, af Pengearistokratiets Levemænd og Bourgeoisiets Løver. Men mest er det Akademikere og mange fra Kunstens Verden. Mange af Byens lettere — og netop derfor tungere — anlagte Candidater og Kunstnere af alle Kategorier; mange Aandens rodløse Arbejdere søger hende med eller mod deres Vilje, suges med i den Sanselighedens Malstrøm, der staar om hende, saa snart hun viser sig paa et offentligt Forlystelsessted eller i en Knejspe. Hele dette Gny af henrivende Lystighed, der hurtigt forstummer, naar de er indenfor hendes egne Vægge og dér kun spores som en munter og uskyldigt vittig Livsironi. Hun afvæbner dem med sit overlegne og diskret nænsomme Smil, sin altid moderlige og dog saa tilbageholdne Interesse og Medfølelse, hvor der er Brug for saadant. Ofte er der større Selskab i Præstinden Tullers Lejlighed. Ikke sjældent holder hun saadan »Salon« og gør det paa disse sine næsten udefinérbare Egenskaber. For spørger den intellektuelle Gæst sig selv om hvad det er, der gør alt dette, om det fortrinsvis er i Kraft af hendes Intelligens at dette er muligt, saa maa han svare Nej. For Tulle synes nok ofte ret velbegavet, men hun *lyser* paa ingen Maade af Intelligens. Trods det overfladisk kvikke i hendes Tankegang griber han sig undertiden i at finde, at hun meget vel kan være krukke. Men Resultatet er dog det samme. Hun er et forunderligt Pigebarn, Præstinden Tulle.

Det er da hendes Væsens særegne Indstilling og Modtagelighed som gør det. Den er som et særligt Talent hun har, der intet har at gøre med god eller daarlig Forstand, men blot med Følelse og kun naar hun selv vil det. For vil hun ikke være saadan, kan hun saa udmærket lade være, og da bliver hun let tarvelig. — Det

er alt af Brøndstræde; Strædets Modsætninger i hende. Hun har baade sine bedste og daarligste Egenskaber derfra.

Hun synes jo nok selv, at hun paa en Maade staar over de fleste af hendes »Race«. Fordi hun har sit »Niveau« at holde paa. Men dermed mener hun dog aldeles ikke, at hun er bedre end de. Tværtimod ser hun meget vel, at hun er modtagelig for Tilegnelsen af alle de personlige Karakterfejl, som blomstrer med Næringsvejen. Tulle er ganskevist ikke særlig tilbøjelig til at blive plat, men hun kan dog undertiden raisonnere uhyggeligt smagløst og navnlig kan hun være hensynsløs i Udøvelsen af Geschäften. Men det sker mest overfor Bøfler og i Konkurrence med andre Glædespiger, som hun ofte lader føle sin Overlegenhed. Det kan ogsaa en og anden lille Figurantinde ved Teatrene tale med om. Hun plejer dog at være en god Kammerat. Men som alle andre Forretningsfolk taaler hun ikke, at nogen anden kaster sine Øjne paa det Rov, som hun har udvalgt sig i Forventning om en god Fortjeneste. Hun er ganske uden Sentimentalitet hvor Talen blot er om Geschäft. Hun giver af sit gavmilde Skød rigeligt og genereust til »Vennerne«, — Kunstnere, Studenter og andre frie Akademikere, — men saa kræver hun ogsaa med brutal Egoisme for sig selv den pengestærke Filister, som skal betale hendes økonomiske Standard. Ham blokker hun uden Blusel til Fordel for sit »Niveau«, som ikke er nogen billig Luksus, for hun giver mange Penge ud. Saadan er Tulle; og alt dette er noget som hendes Kammerater i Faget har Respekt for. — Hun giver ofte andet og mere end de andre, fordi Levebrødet for hende ikke bare er et Levebrød, selvom det jo tidt er det og da uden at det

generer hende det mindste. Da er hun Dusingen som de andre. Alt af Brøndstrædet.

En forunderlig Tilværelse, Tulles. Et ejendommeligt, mangfoldigt Galeri af Mennesker, som hun færdes imellem og lever af. Og hun er selv mangfoldig, forskellig overfor dem alle, dem, hun overhovedet regner med udover det økonomiske. Der er mange Tuller, men de er næsten alle afholdt. Hun har en mærkelig Sans for, hvorledes den enkelte Mand skal tages og fastholdes. Og det volder hende ingen aandelig Anstrengelse. Rent instinktivt gaar hun lige ind i dem, skønt de kommer fra de mest forskellige Kredse og med vidt forskellige Forudsætninger.

Særligt høje Meninger nærer hun ikke om sine Ofre:

— Aah I Mandfolk, siger hun overbærende. — Skabningens Herrer. Og hvor *er* I som trukket ud af Næsen paa hinanden allesammen!

Hermed mener Tulle ikke, at hun dybt i sit Hjerte foragter Mandfolkene. Hun giver hver enkelt netop det, som han allerhelst vil have, og hun tager dem kun for hvad de er, men bebrejder dem ikke, at de er det. For dels er det kun den daarlige Fugl, der besudler sit eget, dels har hun jo en særlig Evne til alligevel at faa fat i det individuelle, der dog findes hos nogle Mænd og som hun har set en Del af hos Herbert. Og naturligvis undgaar hun ikke at møde dette jævnlige netop i den intellektuelle Kreds, hvori hun saa tidt færdes. — Hun gaar da ogsaa ligefrem og udsøger Individualiteterne om sig. Det interesserer hende rent sportsmæssigt, — undertiden ogsaa at se, hvor langt hun kan trække dem ned. Og da faar hun dem altid længere ned end de selv vil; men sjældent finder hun, at de var bedre værd.

Svagheden for det særprægede — paa godt eller ondt, — er en af Grundene til, at det stadig er hende kært at komme paa Regensen, hvor hun endnu ofte viser sig og har mange Venner, ogsaa nogle som hun aldrig har været i intimere Berøring med. Hun interesserer dem som en fremmed Fugl, et sfinxagtigt Væsen, hvormod staar en vis Nimbus, en mystisk Atmosfære, hvis Gaade fastholder dem, selv naar de har løst den. Og denne Interesse smigrer hende. Dog omgaas hun almindeligt Regensianere med en vis Forsigtighed, for hun vil nødtigt gøre disse pæne unge Mennesker Fortrød. Hun er nemlig bleven klar over, at der virkelig er sarte Naturer iblandt dem.

Det var ved Poul Sønderbye dette gik op for hende, idet hun en Aften mødte ham og hans store Problem paa Kjøbmagergade, da hun netop skulde hen til et af sine Forlystelsessteder. Han var kommen en Tur til Hovedstaden fra sit Arbejde som personel Kapellan hos en gammel Præst etsteds ude i Sjælland, og han saa træt og sløj ud. Han var egentligt kommen til Byen for at opsøge Judith, og da han saa hende, blev han overrasket over sit Held og standsede straks, idet han fortalte, at han længe havde ønsket en Samtale med hende. Forgæves har han søgt Oplysninger om hendes Bopæl hos et Par gamle Theologkammerater herinde, — Nej, i de Kredse kommer jeg ikke saa gerne! indskyder hun, — og nu er han glad ved at træffe hende. Han foreslaar en Tur paa Volden, hvis hun da tror at det kan gaa an? — Jo, det tror hun nok, at hendes Rygte kan bære! — Og han siger »De« til hende.

— Hvad var det saa Du vilde sige mig? spørger hun, da de gaar hen ad Kirsebærgangen.

— Jeg synes, at jeg maaske skylder Dem Dig

— Sig kun »Du«. Siden det er Dig. — Ellers plejer jeg ikke at finde mig i det.

— Tak, kvitterer han, forbløffet og lidt smigret, — jeg synes at jeg skylder Dig noget, Judith.

— Det gør du maaske.

— Synes Du ogsaa? — Ja det var jo netop det, jeg gerne vilde vide, hvordan Du ser paa det det der skete mellem os den Nat paa Regensen, lige før jeg tog min Eksamen.

— Jeg ser sletikke paa det, kan jeg forsikre Dig.

— Naa ikke? — Men jeg nu har jeg jo haft god Ro derude paa Landet til at tænke grundigt over det. Og jeg kan ikke rigtigt klare det. Jeg har faaet Tid til at foretage den om jeg saa maa sige Revision, som jeg ikke — af Hensyn til min Eksamlæsning, — kunde foretage straks efter Begivenheden. Det var jo en voldsomt omvæltende Begivenhed for mig

— For mig med. Selvom der vel nok var Forskel.

— Hvordan mener Du?

Hun ser op paa ham. Han gaar der lige saa uskyldig og uvidende som hiin Nat, da hun kom til ham i Judiths Bog »den tredje Gang« for hende. Alle gode Gange er jo tre. Rigtigt. Dette var den tredje, den sidste »gode«. Og saa skete det, som det nok skulde — »paa den fjerde«.

— Aahjo. Helt ens stod vi vel nok ikke overfor den »Begivenhed«. For det var dog mig, der fristede Dig, siger hun. — Jeg og Bibelens Ord. For dem var det for-

resten ogsaa som fristede mig! — Den er sommetider en temmelig farlig Bog, Jeres Bibel.

— Noget er der om det. Men at det hele netop kom paa den Maade, har ikke gjort det lettere at finde Meningen dermed.

— Meningen? spørger hun, idet hun spærrer Øjnene vidt op og fortsætter: — Bilder Du Dig virkelig ind, at der er nogen Mening med saadan noget?

— Aahja. Maaske. Jeg veed snart ikke Men der er ialtfald noget, jeg maa have *klaret* med Dig. — For dette, at Den hellige Skrift var med i det, ligesom forpligter mig

— Naa-aah det er ikke andet, der forpligter Dig. — Nej naturligvis. Men saa kan det da ikke være saa vanskeligt at »klare det«!

Stakkels Dreng, tænker hun dog med et Smil, — at han saadan har maattet gaa og rode alt det sammen! Saa siger hun: — Jeg synes forresten, at Du ved samme Lejlighed snakkede noget om, at Judiths Bog alligevel ikke rigtigt hører med til til det »hellige«? Og man skulde jo næsten hellerikke synes det, vel?

— Du sigter til, at den kun er en af de apokryfe Bøger? Det er meget rigtigt, at saa kunde man nok i nogen Grad anse den for at være profan. Men alligevel det Raisonnement holder nu ikke. Og saa er der jo noget andet, som nok var det værste. Det, at jeg factisk *tvang* Dig.

— Naah Ja det gjorde Du maaske nok. Det havde jeg forresten rent glemt. — Saa jeg har nok ikke været vanskelig at tvinge.

— Maaske. Men det løser ikke Problemet og det forandrer ikke Factum. Han siger det stille, men for-

pint; saa haabløst alvorligt, at det uvilkaarligt griber hende. Hun forstaar med eet, at hun ser ned i en Afgrund. Han har virkelig gaaet noget igennem med dette.

— Og saa var der især det, at jeg viste Dig Døren, da Du bagefter kom til mig og stod uden Tag over Hovedet, — skønt dette i Virkeligheden var min Skyld.

— Aah, jeg skulde jo selv have sørget for at passe mit Arbejde.

— Maaske. Men det ene med det andet. Og saa veed jeg jo heller sletikke, *hvor* Du egentligt stod, da det skete.

— Du vil vel ikke finde det særligt sandsynligt, at jeg overhovedet »stod«? Jeg var skam »faldet« for længe siden! Jeg kan forsikre Dig, at »uskyldig« var jeg aldeles ikke! siger hun overbevisende, for dog at faa ham bort fra disse for ham saa pinlige og for hende selv saa unyttige Tanker.

— Hvad er Uskyld? spørger han, til hendes Forundring. — Stort set jo blot et Ord. Dét har jeg da forlængst forstaaet af min Smule Præstegerning.

— Sommetider. Men Du kan være ganske rolig her. Og hun overdriver mildt: — Der havde været *mange* før Dig. Saa der var sikkert en ganske betydelig Forskel.

— Det er netop Spørgsmaalet, om dét alligevel betyder ret meget. — Jo nok i Verdens Øjne. Men hvad ser dén? — For mig, der jo er Præst, er det skete mere og mere blevet uopretteligt.

— Det er jo godt, svarer hun tørt. — Det er rart for Dig. For saa har Du større Chance end de fleste for at blive en virkelig god Præst. — Det har jeg endog Erfaring for.

— Jeg har i Dage og Nætter spurgt mig selv, hvad jeg skylder Dig at gøre. Jeg maa have klaret det. Og jeg ser ingen anden Udvej end at tage Konsekvensen fuldt ud.

Nu er *han* ogsaa gal! tænker Judith. Nu frier *han* gu'hjælpemig osse! Det maa da for Himmелens Skyld afværges! Og hun snurrer hurtigt rundt paa sine høje Hæle, idet hun vender sig mod ham og siger det fast og raat: — Jo, Du har Ret! Du skylder mig ikke saa helt lidt. Du skylder mig nemlig otte Rigsdaler! Efter Dagens Notering — eller skal vi sige Nattens! Havde Du betalt kontant dengang, var Du sluppet med det halve; men nu er min Kurs paa Markedet steget saa det skæpper noget. Renterne eftergiver jeg Dig. Men altsaa otte Rigsdaler op af Lommen! Med det samme! Hun rækker Haanden frem: — Jeg giver ellers aldrig paa Klods.

Han staar bleg foran hende: — Judith! Hvad er det Du siger! Er det saadan nu?

— Du hører det jo! Men dengang var jeg billigere.

— Allerede dengang?

— Ja vær endelig ikke saa indbildsk at tro, at Du var noget Systemskifte! Otte Rigsdaler. *Hit* med dem. *Kredit gives ikke!* — Og nu faar Du tilmed Fred i Sjælen, saa det turde være billigt endda.

Hun ser op i et hvidt Ansigt.

— Saa forstaar jeg sletikke noget af det. — For sket er dog sket. Og saa kan jeg jo alligevel intet gøre

Han tror mig! jubler det triumferende inde i hende. Og hun har Hjertebanken da hun svarer: — Jo, Du kan gi' mig mine otte Rigsdaler! Det er mange Penge!

— Judith, det maa *Du* virkelig ikke forlange af mig.

Dertil er dette for alvorligt. — Men jeg maa jo have klaret det

— Det maa jeg med! Tror Du ikke at *jeg* ogsaa har Brug for dem? siger hun og tilføjer onskabsfuldt: — Men saadan er I!

— Jo, jo, naturligvis! Det er da ikke for Pengenes Skyld kan Du vel begribe!

— Godt. Det kan Du kun bevise ved at gi' mig dem; *nu!*

Hun stamper hidsigt i Jorden. Han ryster fortvivlet paa Hovedet og betaler. — Idiot! tænker hun. Han tror virkelig alligevel, at saadant »klares« saa let! Højt siger hun, med en Anelse af Ironi: — Der ser Du! Det gik jo meget nemt! Og idet hun med en stor Armbevægelse slænger Pengene ud i Voldgraven tilføjer hun: — Ikke sandt? Saa er *dén klaret!*

Og borte er hun. Men paa sin Vej til »Tunnelen« tænker hun: — Dog endelig en Gang et Mandfolk — tilmed en Præst — der var lige ved ikke at være som de andre!

Men her tager Judith fejl: Poul Sønderbye gaar dybt grundende — og dybt rystet — Volden rundt. Han forstaar ikke et Ord af det hele. Og nogen Fred føler han ikke i sin Sjæl.

Dagen efter faar han opspurgt Lyse Herberts Adresse. — Sig mig spørger han, sælger Judith — »Præstinden« — virkelig sig selv?

— Nej, svarer Herbert, — ikke virkeligt. Men hun gør forgæves Forsøg paa det.

— Er det sandt, at hun er »offentlig Pige« nu?

— Omtrent. Desværre.

— Var hun det ogsaa, da hun i sin Tid flyttede ind til Dig paa Regensen!

— Absolut slet ikke!

— Hun var end ikke paa Vej dertil?

— Paa Vej og paa Vej vi er vel allesammen lidt paa Vej. Men *for saa vidt* var hun ialtfald ganske uskyldig dengang — og flere Uger efter.

— Tak. Saa ved jeg tilstrækkeligt.

Der bliver en Pause mellem de to Venner. Saa spørger Herbert: — Til hvad?

— Aah det maa jeg tænke nærmere over. — Men hvad mener Du om Krigen? Har Du hørt, at »Najaden« har sejret i Flensborg Fjord?

— Ja det er en forbandet Historie. Men naar den Krig nu endelig er der, skal vi vel raabe Hurra hver Gang der falder flest af de andre.

Poul Sønderbye smiler lidt stramt: — Det er ellers ikke i den Tone, man plejer at omtale vore Sejre.

— Nej; men jeg er heller ikke »man«. Og al Krig støder nu engang min juridiske Sans.

— Men det kan jo være, at Krigen alligevel kan klare et og andet Problem

— Maaske. — Man faar vel lige saa godt springe som krybe i den, før flere Familiefædre udkommanderes. Saa kan vi andre jo ikke godt holde os tilbage.

— Saadan har jeg selv tænkt.

— Som Feltpræst?

Han svarer smilende: — Hold Mund! Skal Du maa-ske med kun som Auditør? — Nej; som Præst ligger der ikke længer nogen Opgave for mig ikke foreløbigt

Fjorten Dage senere bliver de begge som Frivillige i

Linien stukket ind i et nyt Kompagni og afgaar til Jylland. Der træffer de Medicineren Ejnar Lund, som gør Tjeneste under Lægekorpsen, og Kristian Bloch — med Orlov fra sit Sogn, — som Feltpræst.

— Sgu en sjov Præst, siger 42, der ligesom Bloch har været med fra først af. — Han ligger altid og rækker om ude i forreste Linie! Hans Præstekjole ka' bli'e køn, før vi er færdig.

Kun undtagelsesvis sker det at Judith helt af sig selv øver Vold mod nogen i den røde Gaard, og da kun naar hun paa en eller anden Maade ægges til rent sportsmæssigt at vise sin Magt over det stærke Køn. Der skal meget til at noget saadant indtræffer. Men enkelte Gange hænder det at man viser hende aabenlys Foragt, og saa sætter hun sig for, at hun vil have Revanche. Da er hun vant til at gaa derfra med Sejr. Og hun betænker sig ikke paa brutalt at nyde sin Triumf og paa det blodigste at aarelade den arme Students slunkne Pengepung, naar han saadan forud under en eller anden Form har dristet sig at prale af sin indbildte Overlegenhed. Det gør han aldrig to Gange. — Kun to saadanne dumdristige kommer hende alvorligt paatværs ved at klare sig saa godt, at hun bliver den lille. Den ene er Matematikeren Niels Vang, der trods sin stringente Matematik er en stor Drømmer — paa sin egen Vis. Han kommer sjældent til Forelæsningerne og har altfor lidt med sine Professorer at gøre, men han er almindeligt anerkendt som Regensens Geni, ikke alene i Kraft af sine matematiske Evner, men ogsaa fordi han

i det hele taget er levende og glimrende alsidigt begavet. Der er saaledes ikke hos ham Tale om nogen faglig Eensidighed, omend han har langt sin største Force i Matematiken, skønt han netop der er Drømmeren. Til almindelig Forbauselse for alle hans Fagkammerater, der er nøgterne Hjerner, som sig Matematikere hør og bør. Niels Vang kalder det ialtfald selv at han drømmer, naar han sidder med sin lange Pibe og uden Papir eller Tællen paa Fingrene paa Stedet opfinder og forklarer en eller anden storslaaet matematisk Sandhed. Og vist er det, at han gør det næsten som ubevidst og med en legende Lethed, der ikke lader ane, at Resultatet er det samme som i sin Tid for at blive opdaget krævede ingen ringere end en Pythagoras' eller Descartes' Genialitet. Naar han saa kommer til en ældre Kollega dermed, fastslaas dette da ogsaa til hans Hæder, men uheldigvis maa Fagfællen altid tillige bedrøve ham med, at desværre *har* Descartes eller Pythagoras virkelig ogsaa forlængst, omend sikkert under meget Hjernebrud, fundet det samme ud, — hvad jo imidlertid ikke gør Opdagelsen mindre genial i sig selv. Hvilket Niels Vang alt sammen vilde være vidende om, hvis han havde læst sig til det i sine Bøger i Stedet for blot at trainere sine Evner ved selv at finde ud af det. Ingen er i Tvivl om, at den Dag da han er naaet igennem Faget og selv staar der, hvor dets hidtidige Pionerer har sat dets Grænsepæle, da vil han flytte disse vidt ud i Videnskabens jomfruelige Jord, da vil hans Tanke gaa dér, hvor endnu ingen Tanke er tænkt, da vil der ske store Ting og han vil blive et Verdensnavn. — Men det kniber jo med at komme Bøgerne igennem, fordi han ikke føler den attraaede videnskabelige Forskerglæde ved bevidst at

trave i de andres udtraadte Fodspor. For hans udpræget selvstændige Naturbegavelse passer det langt bedre at finde Vejen selv, — hvilket er upraktisk naar Vejen er lang og de allerede skrevne Bøger er tykke.

Overfor Judith er Niels Vang overlegen naar de mødes i Kammeraternes Kreds. Men hun interesserer ham rent fagligt, siger han, som det matematiske Paradox hun er; et Slags Perpetuum mobile. Han ser da ogsaa udelukkende matematisk paa hende og paastaar, at han har underkastet hende alle mulige matematiske Behandlinger, har trukket fra og lagt til, uddraget hendes Kvadratrod og opløst hende i Integraler for at finde hendes numeriske Værdi. Og han anerkender, at en saadan *er* der, men lægger ikke Skjul paa at den maa være negativ. Iøvrigt er han Kvindeforagter og interesserer sig ikke for gold Erotik, da der — under en matematisk Synsvinkel — ikke bliver noget tilbage af den. Derfor er han konsekvent overlegen og undertiden ret taktløst haanende overfor Judith, noget som ellers sjældent sker, fordi Kammeraterne i Almindelighed ikke taaler, at man saarer hende. Netop fordi han er saa begavet føler hun sig ægget til at vise, at ogsaa ham kan hun vikle om sin Lillefinger. Men alle hendes Forsøg paa at snigløbe de skjulte Sanser, som dog formentligt maa findes hos et saa levende Hanvæsen, slaar ganske fejl. Judith udfolder al sin kvindelige Snedighed for at besejre ham og gør det ud fra en raffineret Samvittighedsløshed, men lige lidt hjælper det. Det ender altid med at han koster hende ud af sit Værelse uden at have gjort noget somhelst Knæfald, skønt hun dog faar baade Tryk og Klap af ham. Det afgørende farlige, første Kys, som for hende altid betyder at hun har vundet Spillet,

kommer det aldrig til. Og dette irriterer hende ubeskriveligt. En hel Uge ofrer hun næsten udelukkende paa denne Sport. Saa bliver det ham for meget og han jager hende fra sig paa en saa utvetydig Maade, at der intet er at stille op. Det er et Nederlag, der ligefrem tager paa hende, og hun er længe efter ganske syg af Skam og Skuffelse — over sin Magtesløshed.

Noget lignende gaar det hende med Litteraturstudenten Nybert, som ogsaa er et af Gaardens lyseste Hoveder og for hvem alt opløser sig i levende, interessant og farverig Psykologi. Han har Perspektiv i sit Syn paa Kvinden og paa Judith, som han har det overfor Litteratur- og Kulturhistorien, hvor han udelukkende interesserer sig for de erotiske Momenter. Han læser alt i Verdenslitteraturen som har Berøring med Hunkøn og han bryder sig ikke om andet. Kun heri ønsker han at tage sin Magisterkonferens og det er derfor ganske naturligt, at han ligefrem systematisk studerer Judiths psykiske Habitus. Han er tilmed ikke upaavirkelig af kvindelig Ynde, men der »sker« aldrig noget med ham, for han er altid *en garde*. Han har nu engang sat sig i Hovedet, at alt Ondt skyldes Kvinden, og han beviser det let og gerne ud fra sin Litteratur. — Overfor ham udfolder Judith sig om muligt endnu mere end overfor Vang. For Nybert har hun virkelig en Faible for. Hendes Øjne gnistrer af sportslig Iver og erotisk Underfundighed, naar han overlegent erklærer, at Erotik kun interesserer ham rent theoretisk, eftersom hele den Del af Verdenslitteraturen, som betyder noget, viser at den og dermed Kvinden kun er *bluff*. Hun kan faa ham til at sidde og snakke interesseret med sig til langt ud paa Natten; men hun kan ikke faa ham til saa meget som

al røre ved sig, og hendes veltilrettelagte ligefremme Voldtægtsforsøg afviser han med en Kynisme, der ikke giver hendes egen noget efter. — Dette, at hun ikke kan faa Bugt med ham, Ja end ikke kan komme i Kast med ham, hensætter hende i en komplet hysterisk Tilstand, saa meget mere som hun jo veed at han, som hun selv udtrykker det, »sluger alle de liderligste Bøger han blot kan komme i Nærheden af«! Var det med Niels Vang et Nederlag, er Skuffelsen med Nybert nær ved at være en Katastrofe for hendes Selvsikkerhed. Den ødelægger hendes Humør i hele fjorten Dage, før hun definitivt opgiver ham — i den usigeligt bitre Erkendelse af sin egen Begrænsning trods Udfoldelsen af alle hendes nederdrægtigste Tricks og mest indtagende Egenskaber.

Disse to Studenter er og bliver hende en Gaade, næsten Abnormiteter i deres uhyre Modstandskraft. — Men hendes Forhold til dem og Reaktion overfor dette er noget ganske enestaaende i hendes Stilling til Regensen, hvor hun ellers er den paa en Gang gavmilde og hensynsfulde; nænsomt undvigende overfor den, som hun ikke tiltror den fornødne sjælelige Robusthed og som derfor muligt kan tage Skade, saaledes som hun saa det med Poul Sønderbye.

Saaledes tager Judith sig som »Regensens Pi'e« med særlig Omhu og — som Ejnar Lund ganske rigtigt har antydnet det, — med nogen Filantropi af de unge Studenter i Christian den Fjerdes gamle Gaard. Og hun gør det af flere Grunde. Dels fordi hun nu engang føler sig knyttet til Milieuet der, — og der er jo ellers ikke meget, hun føler sig knyttet til her i Livet, — dels fordi hun nu mere end nogensinde har Brug for denne

Atmosfære, dette Kulturniveau. Nemlig til Bevarelse af hendes eget.

Men hvor hun end færdes trænges man om hende.

— De er, siger Digteren Langberg en Nat, da de sidder og taler sammen, — De er, Præstinde, en underlig Pige

— De mener Pi'e, afbryder hun ham.

— Nej, jeg mener netop ikke Pi'e. De er i Godt og Ondt en mærkelig *Kvinde*.

— Det er pænt af Dem at anerkende mig saadan. Det er jeg ikke sikker paa, at Jeres Gennemsnitskvinde vil sætte Pris paa.

— Det er mig ganske ligegyldigt.

— Tjaa for paa Bunden er vi Hunner — ligesom I Hanner — jo som snydt ud af Næsen paa hverandre. Det er blot Tilpasningen, som kan være forskellig

— De mener, at der inderst inde stikker en Demimonde i enhver Kvinde. Det er sagt før, saa det er ikke netop nyt. Men det er flot. — Forøvrigt tror jeg selv De har Ret.

— Aah Nej, saa skarpt ønsker jeg nu hellerikke at sige det. Men nok at Muligheden ubevidst er tilstede i enhver af dem. Den udvikler sig dog kun under dertil egnede Forhold. Mangen Gang kan den vel endog kun tvinges frem. Men det lader sig altid gøre. — Dette være forøvrigt ikke sagt til Forskel fra Mændene, for I er saamænd ikke bedre. Hvis I aabent kunde drive min Næringsvej, var der sikkert en Mængde af Jer, som gjorde det! Nemlig de af Jer, der intet gider bestille for Føden. — For os er det vel især.

— Hvor er De igunden en helt igennem storsnudet

Natur, Præstinde! — Men det er jo rigtigt, hvad De dér siger. Og De selv er tilmed en nyttig Dame, skønt De er overlegen nok til at De ikke gider arbejde som andre hæderlige Kvinder. For hvormange Mænd modnes ikke til et godt og fornuftigt Ægteskab ved forud at blive dygtiggjorte og rase ud hos Dem? Og hvor mangan uskyldig Pige beskytter De ikke imod hendes Forlovede? — Veed De hvad: Jeg kunde have Lyst til at skrive en Roman om Dem.

— Det bliver i saa Fald kun en Bog om *kun* om Hor, svarer Judith kynisk.

— Det er netop Spørgsmaalet. — Naturligvis kan man ikke skrive f. Eks. Fædrelandshistorie uden at komme ind paa Kongerækken eller nævne det Ord Krig. Men den bliver ialtfald ikke *kun* derom!

— Maaske ikke for Deres eget Vedkommende. Men de kan jo ikke alle bilde mig ind, at de har en syg Kone, der ikke kan taale det ægteskabelige Samliv. — Og jeg forlanger som bekendt ikke Lægeattest af Ægtemænd. Ja end ikke Træthedsattest for deres Koner.

— De taler dog altfor beskedent om min eventuelle Bog. Om jeg blot evnede det, skulde den skrives saadan, at det blev et Helvede at læse den. Den blev ikke *kun* om det, De paastaar. — Noget som man forøvrigt ikke skal sige »kun« om.

— Nej saamænd; for det er jo dog derom det hele drejer sig.

— Javel; De har i det væsentlige Ret. Med eller mod vor ærede Villie.

— Der er ganskevist ogsaa dem der siger, at man kan betvinge det

— Der *er* adskillige, som virkelig kan det. — Man

kan jo endog kvæle en Kat. Det lader sig faktisk gøre, skønt ogsaa den har syv Liv. Men dermed er det dog ikke det normale for Katte at blive kvalt. — Og hvad er saa dét, dette *kun*? Der ligger andet og mere bag. Og De er desuden ogsaa anderledes end de andre.

— Sludder! Det siger De blot til Ære for Dem selv, fordi De selv søger mig. De føler, at i denne Situation trænger De til at smigre Dem selv. — Men skriv endelig den Bog; den kan blive en glimrende Reklame for Forretningen!

Hvad det er, der ligger bagved hos Judith, faar Lyse Herbert en Fornemmelse af, da han den følgende Vinter træffer hende igen og faar talt ud med hende.

Der er sluttet Vaabenstilstand; Felttoget er standset og Arméerne gaaet i Hi for Vinteren. Kristian Bloch er midlertidigt vendt tilbage til sit Sogn, Poul Sønderbye har tiltraadt et Vikariat som Lærer ved en Latinskole i Provinsen, hvor han stadig — og forgæves — søger at »klare« sit Problem. Herbert har igen overtaget sin Stilling som Fuldmægtig hos den store Prokurator og Ejnar Lund gør denne Vinter sit Studium færdigt. Alt er midlertidigt, for til Foraaret, naar Krigsoperationerne formentligt begynder paany, vender de alle tilbage til Fronten.

Den Dag Herbert og Ejnar er kommen til Byen, har de to Venner aftalt at mødes og omsider igen spise rigtig Menneskemad sammen paa en god Café, — haardt tiltrængt efter al den Hundeæde, de har maattet nøjes med i Felten. Ejnar foreslaar straks at de skal tilbringe

Aftenen hos Judith og de sender hende en Billet derom. — Det er første Gang hun hører fra Herbert siden deres Afsked hiin Morgen paa hendes Trappegang i Grønne-gade. Hun glæder sig til at se dem og modtager dem som de kære, gamle Venner de er for hende. Alt Letsind har hun strøget af sig — og hun aander som befriet op derved — da de sidder hyggeligt i hendes Salon; og Ejnars Oprømthed forsvinder hurtigt. Det er ikke Præstinden Tulle, de besøger; her er det Judith, som er den stilfærdige og stilfulde Værtinde. Hendes Øjne er store og dejlige, og deres Blik er roligt. Nu er hun sig selv, og end ikke rigeligt med Champagne formaar her at gøre Ejnar overstadig, skønt Guderne skal vide at han trænger til at sparke ud efter Felttoget.

— Hvordan kan dét nu være — spørger han — at jeg ikke griber efter Dig i Aften?

— Fordi Du ser, at jeg ønsker det ikke, svarer hun kort og selvfølgeligt.

— Ja, jeg forstaar ganske at det alene er Din Skyld. Og jeg komplimenterer Dig derfor. Men kan Du *forklare* mig det? Jeg er jo en raa Mediciner, uimodtagelig for nogen dydsiret Paavirkning, især da fra Dig. Jeg kommer ude fra Mændenes Krig — og saa Jamen kan Du forklare mig det, Judith? Her sidder vi og drikker Champus og jeg trænger gudsjammerligt til at slaa mig løs med Kvinder jeg kommer lige nu fra en splendid Middag, og til den kom jeg fra afskaarne Arme og Ben, jeg har vadet i Blod og frygtelig Alvor til Knæene, — og saa virker Du dog ikke engang en Smule æggende paa mig. Og Du selv: Gaar Du ikke dér i Din bedaarende Ungdom og ser ud som den Dydens Moder, Du jo i Virkeligheden er? Decent og lige-

frem takkelig trods Din Nedringethed — Ja jomfruelig i en enkel og skøn Kjole, — saa dejlig, som jeg aldrig har set Dig. Og saa alligevel Hvordan Fanden gaar det til, at *Du* er bleven saadan en Tre-Skridt-fra-Livet-Jomfru selv for mig?

Saa holder han inde, idet han forstaar at han har blameret stg, — hvad han sikkert aldrig havde ventet at kunne overfor hende. Men han tilføjer dog, skønt saa flov som en Skoledreng: — Er det Krigens Alvor, som er kommen over Dig med? Saa er Du saagu ogsaa den eneste her i Kongens Kjøbenhavn! — Men *Du* har jo ikke været i Krig, veed jeg da!

Judith har hidtil ladet, som om hun ikke hører ham; nu svarer hun dog med en Anelse af Bitterhed i Stemmen: — Aah jeg har maaske Krig nok her til daglig. — Men lad mig nu høre lidt om Jeres Bedrifter. Fortæl om Mændenes store Krig!

Og de fortæller om Livet i Felten og alt, hvad der-til knytter sig. Judith sidder ganske stille og hører paa dem. — Det har saamænd ikke været saa gevaldigt med den Krig. Herbert har næsten intet oplevet, for saa vidt som han jo ikke har været i Ilden en eneste Gang og der overhovedet næsten ikke har vist sig Ild i den Tid han har været ved Arméen. Han er derfor ogsaa meget lidt imponeret og har svært ved at dele den almindelige Begejstring over de danske Helte. Og dog har ogsaa han i den feltmæssige Uvirksomhed følt Længselen efter at faa Lov at tage fat, saa der kunde komme en Ende paa det. — Noget anderledes med Ejnar Lund. Han var fra Begyndelsen af med paa Lasaretterne lige bag Linien. Men dette har jo navnligt givet ham levende Indtryk af det, som der ingen Grund er

til at raabe Hurra for: Han fortæller om Toget af Saa-rede efter Kampene ved Bov, ved Slesvig og paa Dybbøl. — Judith tænker, at Ejnar lige saa godt kunde være en Snedker til hvem man bragte Stole med itubrækkede Ben og Arme og Rygge, som det kunde være levende Mennesker med de samme Skader. Hun sidder der og synes han taler derom med en næsten demonstrativt oprørende Følelsesløshed, — ganske som da han fik at vide, at han var den første, der gav hende Penge.

Saa afbryder han pludseligt sin Beretning, idet han siger: — Men jeg vil ikke tale mere derom. For det var ubeskriveligt forfærdeligt at gaa i. Det var i Virkeligheden sletikke til at holde ud for os, som stod der og oftest var ganske ude af Stand til at hjælpe. — Da smiler Judith, for saadan tror hun han er; saadan har hun længtes efter at se ham bag det altsammen, bag hans evindelige raa og ubehøvlede Tone. Men Ejnar ser hendes Smil og misforstaar det; han farer pludseligt hidsig op derved: — Ja saadan er det! I herinde kan kun lé af det hele med eller uden Jeres forbandede Hurraraab! Det har I let ved. Men her *er* sgu ikke nogetsomhelst at grine af. I skulde selv prøve det derude. I skulde være en af dem der er Bud efter I skulde selv være med, — saa lærte I vist noget andet! Saa skraalede I Godtfolk nok lidt mindre Hurra!

Han er ved Døren og vil gaa. — *Jeg* hører, som nok-som bekendt, *ikke* med til »Godtfolk«! siger Judith stolt. — Og jeg vil gerne selv være med dér.

— Naa, Ja det skulde Du saa gøre! svarer han skarpt, idet han forlader Stuen og med sit Overtøj paa

Armen er nede ad Trappen, før hun kan naa at standse ham.

— Saadan er han, siger hun til Herbert. — I Grunden en god Dreng, saa stor en Laban han er. — Og tænk saa pludseligt det kom!

— Saadan er vi alle, naar vi kommer derude fra, Judith, de der virkelig har været med eller blot tænkt over det de gaar i; smækhysteriske. Og med god Grund, naar man som han har staaet midt i det. Og vi andre, som var der for at komme med og ikke kom det vi er ligesaadan mere eller mindre naturligvis af Mangel paa Ja blandt andet paa *Jer*, lille Judith. Han griber hendes Haand og svøber den stille ind i hede Kys. — Og nu er jeg hos Dig igen.

De sidder i Morgenstunden og taler sammen: Paa hans Spørgsmaal fortæller hun lidt om *sin* Krig, om sin Livsførelse. Hun fortæller om Episoden med Poul Sønderbye og at den har faaet hende til at vise en vis Nænsomhed overfor Regensianere i det hele taget.

— Theologer undgaar jeg principielt, hvilket jo hellerikke er saa vanskeligt. Jeg har faaet nok af dem. Død og Pine hvis jeg pludseligt skaffede Landet et Kuld *rigtige* Præster paa Halsen! Det blev altfor meget for den pæne ældre Generation. Og altfor meget for Menigheden!

Af hvad hun har at sige om sin Færden paa Regensen skønner Herbert, hvad hun betyder for Kredsen der. Det er ham ubeskriveligt imod at tænke paa alt dette. Og dog *vil* han at hun skal fortælle derom. —

Mens de sidder dér ser han det for sig: Judith, der diskret lader dem lyse sin Gavnildhed imøde og gør det ganske *en passant*, som ikke kan sige Nej til en ung og bleg Student med trætte Øjne; Præstinden Tulle, der gerne byder sig til for at give ham Kulør paa Kinderne. Han kender dem saa godt, disse unge Mennesker og dem, der aldrig faar Kulør. Han husker det meget vel, at nu og da gled saadan en ganske stille ud af Porten, ud til Livet udenfor — for aldrig mere at vende tilbage til Alma Mater, — beundringsværdigt uskyldig og ren, men uden nogensinde ud af sin sensuelle Indelukkethed at finde frem til sin Eksamen.

Hun fortæller om sit Døgnflueliv med saa mange andre. Og ser, at det, han her hører, kun gør ham ondt.

— Hvorfor sidder vi nu ogsaa og taler om dette? spørger hun. — Lad os lade være dermed. Og hun smiler: — Naar Du er her, skulde jeg jo ha' Ferie

— Nej, svarer han. — Lad os nu een Gang for alle tale derom.

Hun forstaar af hans forpinte Udtryk, at her er en Kalk, som han maa tømme tilbunds. Saa søger hun at afdæmpe hist og udsmykke her — for at det ikke skal virke altfor grelt paa ham. Men han ser og forstaar det altsammen, ogsaa naar hun lægger til og trækker fra. Saa beretter hun da ærligt, omend saa diskret hun nu kan. *Han* er jo dog udenfor alt dette, og hun siger det, at det er saa velgørende at kunne tale derom med en som er udenfor det hele.

Det svarer han ikke paa. — Hvorfor bedrøve hende med det nærliggende Svar, at jo netop han maa være med midt i det altsammen?

— Disse Fyre taler ofte aabent til mig om deres

eget, siger hun. — Det kommer ligesom af sig selv. Og jeg ved godt, at bagefter ærgrer de sig gudsjammerligt over at de har givet en som mig deres private Fortrolighed. Men — og nu smiler hun simpelt triumferende, — de vender dog Gang paa Gang tilbage til mig og gør den samme Dumhed om igen. Og jeg kan godt forstaa det, for det drejer sig gerne om Mænd, der føler sig ene — selvom de er gift. Hvilken Mand, som der er noget ved, føler sig ikke ene? Saa meget har jeg da opdaget. Og hvad er I store Mandfolk saa værd i det Øjeblik? Saa kommer selv de bedste af Jer jo hen og lægger En Hovedet i Skødet som en god Hund, blot man klapper Jer lidt.

Det hun siger og det han ser bag hendes Ord former et tydeligt Billede for Herbert: Han forstaa, at hun paa en eller anden forunderlig Maade finder frem til noget menneskeligt i dem, som de selv maa føle ligger en Værdi — langt udenfor Moral og Borgerskab. Hun maa finde frem til det, om det er der. Det er en Hunger hos hende. Hun maa finde det, — for at kunne holde dette ud?

— Du skal ikke være saa ked af det hele, siger hun med et stille og varmt Smil. For jeg har det saamænd ikke saa slemt. Og der skal jo da ogsaa nogen til det værste. — *Det* er vel nok, at jeg næppe selv bliver bedre af det.

— Nej, det bliver man jo sjældent af at blive mishandlet.

— Men bortset derfra staar det ikke saa galt til. Jeg er vist alligevel kommen paa min rette Hylde. Det morer mig jo tidt. — Og ærligt talt: Hvad andet Godt havde jeg at vente efter at Kristian forlod mig? Da

var det dog forbi. Resten kunde strengt taget være saa ligegyldigt.

— Det er jo ikke *Liv*, det Du her lever!

— Liv? — Nej saamænd. Men hvad er dét? Skal jeg sige Dig det? — Liv, det vilde kun et Barn være. Men det taabelige Ønske deler jeg jo blot med alle andre ugifte Kvinder i Skels Aar og Alder.

Han ser op, overrasket: — Jasaa. Men saa behøver da ikke alt at være tabt? Det kunde vi da

— Jo, det bli'r der nok ikke noget af. Og det er bedst saadan. For vi taler jo ikke Spøg her, vel? — Naa, saa snakker vi altsaa ikke mer om *det*! — Men det er for saa vidt sandt nok, at dette er ikke Liv. Det er naturligvis kun en Ørkenvandring, og stort mere forlanger jeg da heller ikke. Men ser Du: Jeg forsøger at gaa op i det Surrogat for Liv, som nu engang er mit. Gaar op i det saa godt jeg kan, og det er maaske nok noget anderledes end de fleste andre af os. Det siger vel ikke meget, men dog nok til at jeg ikke lever blot for Brødets Skyld, men ogsaa for selv at faa og give hvad jeg endnu evner. Helst i saa kort et Liv som muligt, men netop derfor vil jeg ogsaa have, at det skal være med Ild — saalænge jeg kan *brænde*. Jeg vil ikke leve saa død som en Sild, før jeg er pisket til det. Har jeg ikke meget at leve for og skal jeg dø langsomt, saa vil jeg ialtfald ikke dø af helt ingenting. Og *skal* jeg ogsaa engang leve videre som død saa vil jeg dog først dø levende. Det har jeg jo fra Begyndelsen af været godt paa Vej til. Og der holder jeg ud saa godt jeg kan. Derfor giver jeg nok lidt mere end de andre. Derfor modtager jeg vel ogsaa mere, — skønt det er fattigt nok med begge Dele for

Mændene giver mig jo dog ikke gerne andet end det, man kalder simpelt i dem. Resten maa jeg selv tiltinge mig. Men det gør jeg ogsaa. — De taler saa tidt om det: Underlige Tulle, siger de. De snakker til mig om at jeg er forskellig fra de andre. — Javel, det er jeg ogsaa. Misforstaa mig ikke: Jeg siger det nok med Selvfølelse, men tro ikke at jeg regner mig for bedre end de andre af os. — Det hænder endog en meget sjælden Gang, at jeg kan hitte paa at be' Himmelen maa vide til hvem! — En gammel, bornert Vane, som dog beroliger mig. Og det skal nok gøre mig lille. — Jeg er mig ikke bevidst at have gjort megen Synd af det som jeg selv regner for Synd og dog løber man jo ikke fra det. Men overfor Mennesker føler jeg saa sandelig ikke megen Trang til at gøre mig lille, for vi er da noget slemt Rak allesammen naar vi blot faar tilpas Lejlighed til at være det. Jeg er kun lille overfor Vorherre, — for om ham veed man da, at han er større end En selv, — ligesom ogsaa overfor Livet Livet paa Godt og Ondt Aah Du! Alt det Ruskomnusk, som Vorherre selv skal være med midt i efter hvad Kristian sagde i sin Prædiken. — Livet, Du; Tilværelsen, ikke bare min egen, men i det hele alt det hvori jeg nu ogsaa synes, eller gør Forsøg paa at synes, at jeg har en lille Opgave Og af og til mærker jeg dog, at en og anden føler, at noget som i sig selv er godt og smukt ikke altid behøver at blive grimt, fordi man køber det for Penge

Der bliver en Pause. Saa siger han: — Er vi noget Rak allesammen?

— Ja det er vi.

— Da veed jeg een Gang *Du* ikke var det.

— Aah Du vi har alle vore lyse Øjeblikke. Men det er rent tilfældigt. — Det var blot fordi der var en nem Lejlighed til det modsatte. Den har man ikke til daglig. Alt gaar kun efter tilfældig Lejlighed. Derfor er vi alle noget Rak til daglig. — Og Du var jo god imod mig dengang. Du og jeg holder vores Niveau som før. Og det betyder stadig saa meget for mig. Men lad os blot ikke forfalde til at klappe os selv paa Kinden for det. Husk paa hvad Præsten sagde i sin Dimisprædiken. Og En kan heller aldrig vide hvorlænge det holder. — Jeg hører forresten paa Regensen, at Kristian skal være kommen paa sin rette Hylde?

Saa taler de om Kristian Bloch. Herbert fortæller, at han har truffet ham og hvad han har hørt i Felten. — Det lader saaledes virkelig til at Du faar Ære af ham, Judith.

— Saa meget bedre, for han faar det jo ikke af mig. — Men hvem tør vel forlange det bedre her?

Herbert begynder at forstaa, hvor Tulle er. Hans Billede af Judith er ved at blive fast præget: Han ser at Hemmeligheden ved hende er, at hun rent umiddelbart har *Baggrund* for sin Tilværelse, og at det trods alt ikke er Historien med Kristian Bloch, der nu danner det mest betydningsfulde i denne Baggrund. Hun er sig det ikke bevidst og evner ikke at samle det til et Hele, men Herbert gør det: Han forstaa, at det der er sket hende med ham selv danner en afgørende og positiv Baggrund for hendes Tilværelse og overraskende Livslyst. Deres gensidige Indsats, det gode de hver især har gjort hinanden, er det der paa en gaadefuld Maade virker frem paa hendes Nutid og fastholder hende i det højere Plan, hvori det bedste i hende trods alt befinder

sig. Dette er det, der løfter hende karaktermæssigt og aandeligt. Vel ligger det dybt i hende at man ikke løber fra det onde, men lige saa dybt, skønt lidet bevidst, at man hellerikke helt kan løbe fra det virkelig gode man har gjort.

Men, tænker han, hun har saavist aldrig klappet sig selv paa Kinden fordi hun var god imod Lyse Herbert. Lige saa lidt er hun indstillet paa at føle sig som en Synderinde overfor Tilværelsens Form eller lille overfor Menneskene. Ydmyg er hun kun overfor Livet selv. Og hvorfor skulde hun være det overfor andet?

Saaledes, maa Herbert sige til sig selv, er hendes Forhold til Livets Surrogat. Dette er Forklaringen paa Gaaden, Perpetuum mobilet, Paradoxet i hende. Det som er hændt hende, er det der uvilkaarligt kan gøre hendes afstumpede Følelsesliv hensynsfuldt. Samtidigt med at det har splittet det saaledes, at selv han vel efter gængse, borgerlige Begreber sletikke kan anerkende noget Følelsesliv dér. Og maaske er dette rigtigt. Der er bristet noget, det er sandt, og det som gør, at de der nu søger hende synes de faar noget, — mere end hendes Lige ellers formaar at give, — det er vel saa blot Splinterne af den knuste Herlighed, men bevaret gennem det, der skete mellem hende og Herbert selv. Saadan er det, at i det alt er et lille Gran af noget der engang var helt og værdifuldt overfor Kristian. Noget som til en vis Grad og under en anden Form blev bevaret, gjort rigt og levende og blomstrende — ikke goldt, men saaledes at det paa en forunderlig Maade satte Frugt, — igennem Forholdet til Herbert skønt dette Noget forlængst er slaaet i Skaar. Og nu er det blot tilstede som en Suurdejg. — Saaledes forstaar Herbert det hele. Saaledes dæmrrer det for ham, mens han ser

hende som hun nu sidder tavs og træt der og blot kigger paa ham med et venligt og mærkeligt uskyldigt Blik, stille og glad ved at faa talt ud og uden at ane, at han ikke blot forstaar hende, som hendes aabne Ansigt siger ham at hun gerne vil han skal det, — men ogsaa forstaar alt det som hun ikke selv veed af. Han ser det altsammen: Tullen med den tilsyneladende intelligente Blanding af raffineret Sensualisme og naiv Varmhertethed, tilsyneladende Forstaaelse og naturlig Medfølelse — Ja næsten Moderfølelse, — som ingen kan staa for. Saaledes gaar hun om iblandt dem, aflastende de mange fremmede Mænd — og derved deres Kvinder?

Var det dette Ejnar Lund mente, da han profant kaldte hende en »Dydens Moder«?

Og hvor skulde *hun* da iøvrigt kunne være en Helgen? — Nej, det er hun ikke. Hun er selvfølgelig iøvrigt hvad hun nødvendigvis maa være og ikke et Haar bedre: Tøjten, aandelig afstumpet og forsumpet; engang med Tiden lad og simpel, den frække Rendestenens Tøs — i fine Klæder. Hvilken slet Egenskab har hun ikke professionelt Krav paa at være i Besiddelse af? Og hun tager det hele med! Herbert ser det meget vel, at hun naturligvis maa gaa nedad. For dette er jo Skæbne.

Derfor er det sandt, at her kan han ikke mere gøre fra eller til. Hun er og bliver af Brøndstræde, — Tullen med de spæde, spinkle men stærke Skuldre.

Der er kommet mange Soldater til Hovedstaden efter at Vaabenstilstanden er indtraadt. Og Judith er ikke upaavirket af Ejnar Lunds voldsomme Reaktion over-

for hendes fuldkomment uskyldige Smil. Den har — sammen med den Hunger som hiin Aften brød frem hos Herbert, — gjort et stærkt Indtryk paa hende. Nu interesserer hun sig kun for Soldaterne derude fra. Hun giver gratis og med begge Hænder. Og ser hun en Invalid, en af dem der har blødt derude, med kun een Arm og derfor kun en halv Favn, saa er det hende saa rørstrømsk bevidst, at *hendes* til Gengæld er hel, og da er den mere aaben for ham end for nogen anden. — Fra hendes Side er det ren Filantropi og hun sparer ikke sig selv. I et Par Uger er hun udelukkende Soldaternes Pige.

En Aften — da hun føler sig meget træt, — afbryder hun tidligt sit Ophold i »Hallen« for at gaa alene hjem. Paa Vejen møder hun Ejnar Lund. — Hør Tulle, siger han, iaften skal Du ikke undgaa Din Skæbne! Iaften slipper jeg Dig ikke! Nu er jeg nemlig akklimatiseret igen, tilføjer han med et Smil, som skal erindre om hans drastiske Reaktion hos hende forleden. Og han griber hendes Haand.

— Aahnej, svarer hun bønligt. — Ikke iaften. Jeg trænger saadan til at komme hjem og sove, sove, sove! Jeg er saa udbrændt. — Ikke i Aften!

— Der er nok kommet tapre Landssoldater tilbys, hva'? — Du skulde virkelig selv ta' med i Felten, naar vi begynder igen! Jeg tror at man heller end gerne adopterer Dig som Regimentets Datter!

— Ja det kan ogsaa godt være at jeg gør det. Men altsaa iaften faar jeg Lov til at være i Ro? Saa jeg faar hvilet lidt ud?

— Jaja Tulle. Gaa saa med Fred. Du kan saamænd ha' fortjent det og mere til. — Men tænk ved Lejlighed

lidt over det. Der ligger en smuk Opgave for Dig, for de Drengene trænger pinedød til lidt Pjank i Sengehalmen.

— Jo Tak, det har jeg nok mærket.

Nu er det ikke længer Soldaterne, hun holder sig til; for de er jo gerne fattige. Nu vælger hun det rigeste Rov hun kan faa, skraber gridsk de flest mulige Penge til sig. For der skal Stakater til for at kunne etablere et Marketenderi i Felten.

IV

Hvad skal 67 ha'?

For to Skilling Tobak, Jomfru.

— Ja navnlig Jomfru! Judith stikker ham en Pakke: — Værs'go' 67; den koster fire.

— Jeg har kuns to, Jomfru.

— Skidt saa ta' den for de to! — Og 42, hvad skal Han ha'?

— En stor Luns Flæsk til fire Skilling. Det er Sørems' hele min Formue!

— En ka' kuns gi', hvad En har. Du skal faa den for dét. Det eneste I ikke faar er Kredit. — Skær ham nogle Tommer af den Side dér, Malle! siger hun til sin Pige, der troligt er fulgt med hende til Arméen. Amalie skærer af og vil lægge paa Vægten. — La' vær' med det! afbryder Judith hende. — Du er ogsaa altid saa højtidelig! Regn Prisen i Tommer, det er hurtigere og vi har smaatravlt. Vi risikerer at skulle bryde op hvert Øjeblik og Du ser jo at Folkene er sultne.

Pigen tøver: — Der er mindst for otte Skilling, Jomfru.

— Saa stik ham det for hans fire. — Og hvad vil 31?

Malle adlyder med en Hovedrysten: — De gaar snart fallit, Jomfru.

— Det har jeg gjort saa tidt.

— Jamen De skulde dog gerne tjene lidt paa det, indvender hun.

— Hvorfor det? — Det er da ikke det vigtigste for mig hér.

— Næ vee' De nu hvad, Jomfru! De skulde da gerne *leve* veed jeg.

— Det indser jeg ikke Nødvendigheden af, — og Judith sætter Kniven i nye Tommer Flæskeside. Hun er rigtigt i sit Es. Dette er en Atmosfære for hende: Forbi hendes Butik, der er arrangeret paa to Vogne, trækker Kompagni efter Kompagni med opplantede Bajonetter og flotte Officerer i Spidsen. Saa ruller et Feltbatteri larmende gennem Vejens Pløre, sprøjtende til alle Sider. Det stænker helt op paa hendes Varer. — Skal I svine mit gode Sul til! raaber hun efter dem og truer leende med den store Kniv. Kanonmandskabet vinker henrykt tilbage. En Eskadron Dragoner kommer i Trav: Hundrede Fingerkys slænges imod hende. — Kysser Du ikke igen, Tulle? brøles der gennem Latteren. Da smider hun baade Kniv og Flæsk og kysser igen med alle ti Fingre.

Der kommer ogsaa andre Vogne. — Judith ser til den anden Side saa længe hun kan faa sig selv til det. Men saa bliver det hende for meget; der kommer jo flere og flere. Og med Forfærdelse ser Malle hende slænge en Brændevinsdunk op i hver Vogn, idet den langsomt knirker forbi, og uden at hun faar noget derfor. Det er forfærdeligt som Jomfruen ruinerer hele Forretningen Men paa den bageste Vogn sidder Feltlægen Ejnar Lund. Han slaar begge Arme om Judith, haler hende op i Vognen og kysser hende drastisk: — Du *er* sgu enestaaende Tulle!

Hun smiler, og ser op paa den, som sidder ved Siden af ham — i en flosset Præstekjole: Det er Kristian Bloch. Han holder en Haardtsaarets Haand i sin. Den anden rækker han Judith med et Haandtryk, og det er fast. — Tak, siger han og smiler. Saa er Vognen forbi.

— Skulde man nu tro, siger Ejnar, at det er den mest feterede — og altsaa ogsaa den mest foragtede — Demimonde i hele Kongens Kjøbenhavn, der handler saadan? Alle de Varer hun her strør om sig med uden at tænke paa, om hun faar noget igen, har hun selv højest personligt *tjent* Pengene sammen til derinde. Hun er pinedød vor største Patriot og en Dannequinde, med *Q!* — Hør Du ser pludseligt saa bleg ud?

— Saadan har hun altid været, svarer Præsten kort.

Men Judith staar igen i sin Butik. Hendes Ansigt er haardt — for at hun ikke skal komme til at græde, — og hun har travlt med sin Handel. Hun ser det kun ganske *en passant*, da der lidt senere kommer endnu en Vogn forbi; men den drejer om ad Vejen op mod den lille Landsbykirke. Der ligger Pikkelhuer og blaa Felthuer broderligt sammen i en Bunke vedsiden af Kusken paa Agebrædtet. — Kniven standser midt i Flæsket; der drypper noget blankt ned i Skaaret, mens hun ser efter Vognen. Det trækker i Mundvigene, idet hun siger: — *Alle de dejlige Drenge* Saa skærer hun videre, to Tommer: — Værsgo' 29. Og hun tilføjer træt: — Det bliver fire Skilling.

Der kommer en lille Deling blaa Dragoner; de ser forrakkede og forredne ud, nogle med forhuggede Hjælme. Løjtnanten holder Hesten an: — Stop nu lidt, Folkens! Har Hun noget at styrke os paa, Tulle? Vi er en Smule trængendes. Stik os lidt at spise og

drikke, men i en Ruf, for vi har travlt! Og saa maa Hun straks pakke sit Kluns sammen og se at komme afsted Nord paa, for Hannoveranerne er kun en lille Mils Vej bagude.

— Saa tag I bare hele Møget! svarer hun og slaar ud med begge Hænder. — Hellere end at de andre Lømler skal faa det!

— Naa saa galt er det nu hellerikke. Hun naar vel nok at komme afvejen i Tide. Et Par af Mænnene kan spænde Hendes Krikker for. Og pisk saa godt paa dem, for vi vil pinedød ikke undvære vor Præstinde i Fredericia.

— Skal vi nu til Frederits? — Hvorfor skal I altid gaa tilbage? Jeg har endnu ikke set andet saa længe jeg har været her. Og her kom jeg dog for at sætte Fut i Jer. Hvad *er* vi dog for nogle Skvat!

— Det ska' Du ikke ta' saa højtideligt, for det er kuns et *strategisk* Tilbagetog, svarer en af Mænnene.

— Naa. Det skal maaske være finere? Men tilbage er det dog!

— Jamen det er blot fordi at saa tæver vi dem saa meget mere bagefter, forstaar sig! indskyder en anden, som staar med et Brændevinskrus i den ene og en Pølse i den anden Haand. — Forresten har vi da lige tæsket nogle Stykker godt af!

— Ja det kan jeg se, svarer Judith ironisk, idet hun stikker et Stykke Brød ind i Mulen paa den Hest, han fører ved Tømmen; en Hest uden Rytter.

Ti Minutter efter sidder hun og Amalie paa hver sin Vogn og pisker de magre Øg ad Vejen mod Nord, mens Dragonerne rider videre. Før de er ude af Hørevide, raaber en af dem tilbage: — Du finder os

nok i en Lade i Vonsild! Spørg Dig for i Kroen! Men se at naa frem før det bliver mørkt, for Du er langt bagud! Og vi længes efer lidt Spark i Løgsovsen!

— — —

Amalie er efterhaanden kommen langt forud. Hun pisker haardt paa Hesten, for hun har en vældig Respekt for den truende Fare, at Tysken kan tage det hele. Judiths Øg gaar det langsommere med. Den gamle, stivbenede Krikke strækker daarligere ud og Judith, som tager Situationen mindre højtideligt, kan ikke faa sig selv til at bruge Pisken ret meget. Tilslidst er Amalie da ogsaa ude af Syne forude.

Judiths Vogn skrumler videre. Timer gaar og omsider naar hun ud for Smaaskovene sydfor Kolding og Vonsild. En gammel Kone paa Vejen fortæller hende, at lidt nordpaa vil hun komme ud til Hovedvejen til Kolding. — Øget trasker sindigt af. Judith sidder og halvdøser, træt som hun er. Saa vaagner hun op ved at et af Hjulene gaar over en Sten paa Vejen, saa hele Køretøjet gir sig. Hun ser sig tilbage mod et Vejkryds, hun lige maa have passeret, og der, ret langt borte, kan hun mellem de levende Hegn lige skimte vel saa meget som en Eskadron fjendtlige Husarer, der aabenbart har gjort Holdt for at vælge Vej. Hun ser ogsaa at de deler sig; nogle sidder af Hesten, andre rider videre til den anden Side hen mod den store Koldingvej, for den maa jo ligge derovre bag Skovene. Saa tager hun sig sammen og driver paa Krikken.

Længere fremme er hun ved Hjørnet af Skoven. — Tulle! raaber en Stemme bag Hegnet mod Marken. Hun ser en Underkorporal med en lille Deling paa seks Mand.

— Er I skruptossede! udbryder hun. — Hvad vil I her? Der holder en Eskadron tyske Husarer derhenne! De kan hurtigt være her! Vil I se I kan humme Jer!

— Saa forfanden, er de der allerede! Det har Majoren spilleme' alligevel ikke regnet med! Ja saa haster det Kammerater, saa maa vi netop frem!

— I maa Pokker, maa I! raser Judith. I skal skruppe af, siger jeg! Ellers ta'r de Jer! — Hvad rækker I osse om her efter?

— Vi skal over i Skoven; der har vi en Kæde paa en halv Snes, som ikke har trukket sig hurtig nok tilbage. Det er dem, vi er ude for at hente. Dem maa vi ha' med!

— Husarerne derhenne har delt sig, siger hun. — En Styrke er gaaet bagom Skoven.

Saa er'et *umuligt*, indvender 42 langsomt. — Nu omringer de jo Skoven og gaar igennem den.

— De omringer den ialtfald ikke, før de har afskaaret den! kommer det fra en af de andre. — De risikerer ikke saa mange Mand, før de har været helt om den.

— De kommer snart heromad, siger Judith oppe fra Vognen, hvor hun har rejst sig for at faa Udsigt. — Nu er der nogle paa denne Vej, og de rider stærkt; om faa Minutter er de her. Men der er ikke mere end en halv Snes Stykker.

— Saa bliver Hovedstyrken nok hvor den er — indtil den faar Bud om, at de to Delinger har mødt hinanden paa Hovedvejen. Før tror jeg hellerikke de tør rasere Skoven, og saa gør de det nok uden Heste. Før den Tid maa vi væk med de andre af vore!

— Det naar vi ikke, mener en anden og trækker sig tilbage bag Hegnet.

— Vist gør I saa! udbryder Judith affejende. — Hold nu Mund og stik over Vejen, inden de ser Jer! Og saa tilbage med de andre. Der maa vel være nogle Hegn fra Skoven nordpaa, saa I kan slippe uset ud.

— Nordfor Sønderskov, oplyser Underkorporalen, mødes to Smaaskove lige i Vejen. Der var jeg i Formiddags. Kan vi naa deromad er den fin!

— Men hvad hjælper det? Der er lang Vej til! Saa har de jo forlængst fundet hinanden og afskaaret os — og saa er de over os med hele Styrken!

— Hold nu Kæft og kiil paa! brister det utaalmodigt ud af Judith. — I kan ikke lade dem istikken! Resten skal jeg nok ordne. Jeg ta'r mig af dem dér kommer. Jeg skal nok forsinke dem! Ka' I saa komme over Vejen, men lidt lavbenet, saa de ikke ser Jer! Og hum Jer! For det bli'r ellers osse snart saa mørkt, at I ikke kan se at finde de andre!

Paa alle fire kravler syv Mand hurtigt over Vejen og forsvinder i Skoven. Judith naar netop at faa Øget i maadeligt Trav, da hun hører de hannoveranske Husarers Hovslag bag sig. Hun ser ængsteligt paa dem idet de rider op paa Siden af Vognen og standser hende. Men da en flot ung Sergent tiltaler hende barskt, forvandles den forskræmte Mine i et stort og henrivende Smil. Sergenten — og flere med ham — faar et lunt Blink i Øjet

Det er netop, hvad hun vil. Nu har hun allerede vundet Spillet. — I en elskværdig Tone affordres hun Bestemmelsessted og Navn. Hun hjælper sig med de faa tyske Brokker, hun har lært under Felttoget: — Die Priesterinn Süßchen!

— Priesterinn? Die Priesterinn Süsschen! — Ah Süsschen! — Hør ved I hvad: Hun er vel nok storartet! Donnerwetter sikket Fund midt paa Landevejen!

Hun *straaler* af Humør da han trækker hende op til sig paa Hesten, som fulgt af de andre bryder ind gennem Skovbrynet. — Hendes gamle Øg trasker sindigt efter med Vognen.

— —

Judith er mere død end levende da de en Time senere slipper hende. Hun maa hjælpes op i Vognen, som er raseret for adskilligt, især af drikkeligt, — og mens Husarerne oprømte rider nord paa til den anden Deling, der utaalmodig og urolig venter dem paa Koldingvejen, slaar hun i Halvmørket ind paa den første Bivej til højre. Og nu kommer der Fart i Kriken. Piskeslagene hagler ned over det arme Dyr, der lunter af det bedste den kan.

Sent paa Aftenen passerer hun vor egen Linie og erfarer der, at alle vore forlængst er vendt tilbage i god Behold. Hendes lille Kispus med Fjenden er lykkedes fuldkomment og har reddet, hvad reddes skulde.

Da hun hen paa Natten falder ind til Dragonerne i deres Lade, sker det meget usædvanlige og højst overraskende, at hun smælder en syngende Lussing til den første, som spørger: — Hvor er Tulle? — den første, som vil røre ved hende. Og saa sover hun uforstyrret Verdens retfærdigste Søvn.

Marketenderiet, hvori Amalie slider haardt i det, — bogstaveligt Dag og Nat, — tager hendes »Herskab« sig let. Judith er den eneste Kvinde, man kan regne

med i Fredericia. Hele den civile Befolkning har rømmet Byen og er overført til Fyn.

Men er Præstinden Tulle »ene Høne i Kurven«, kender hun visselig ogsaa sine Forpligtelser derved. I de to Maaneder, Belejringen varer, er hun — aandeligt som legemligt — Mændernes Smil og Opmuntring, og her er hun »dus« med dem alle. De fylder hver Dag hendes Marketenderi, — for Du trækker os ikke op, Tulle!

— Nej tværtimod! bekræfter hun. Med Overbevisning.

Hun følger godt med i hvad der foregaar, og hun gaar op i sin lille Gerning, som er hun selv værnepligtig. Hvad hun netop ogsaa anser sig for at være. Det er jo derfor, hun er her. — Hun er opkørt; hele hendes Nervesystem er over Gevind, men overalt hvor der foregaar noget paa og indenfor Voldene er Præstinden Tulle med; og altid velset. Overalt, hvor det kan ske uden at komme ivejen for, hvad der for hende er det vigtigste, rækker hun sin hjælpende Haand. Hun syr nye Ender i Jensernes Bukser, hun stopper og lapper og er altid med, hvor nogen kommer tilskade — naar hun da ikke er optaget paa anden Maade, — og hvor der er Røg i den hyppigt brændende, stærkt bombarderede By. Falder der en særlig stor Bombe i et Hus eller paa Gaden, kan man jævnligt regne med, at Tulle er der faa Øjeblikke efter. Overalt hvor en kvindelig Haand er ønskelig, møder hun op; hun bliver helt ferm til at forbinde Saarede og gaar hellerikke selv udenom den Bombe, der falder indenfor hendes Rækkevidde. Da der en tidlig Morgenstund braser een ned gennem Taget i det Skur, hvor hun holder Mar-

ketenderi, — der er fuldt af Mænd derinde, — tager hun selv fat i Hanken paa det hvæsende Uhyre og smider den hurtigt gennem Døren ud paa Gaden udenfor, hvor den lidt efter eksploderer med et drabeligt Brag, men i Ro og Mag, uden at gøre større Fortræd.

— Er Du tosset, Tulle! udbryder 42, som selv er røget op fra den Kasse, han sidder paa og var paa Vej henimod Bæstet: — Saadan noget maa Du ikke gøre! Vi andre er vel nok til det! Og vi vil ikke ha' Dig pulveriseret! Du sku' ta' og huske paa, at Du er meget mere uerstattelig end som en General! Saa Du har at holde Dig i Dækning, at Du veed det!

Og saadan bryder Forargelsen løs fra alle Sider. Judith, der er som sønderrevet paa Legeme og Sjæl, kører sin Haand venligt rundt i 42's strittende Haartjavser, idet hun siger: — Nej hvor Du dog ruller Dig ud! Du er meget sød, og jeg kan godt li' Dig.

Alle veed hvad det betyder, og 42 smiler lykkeligt. Han er en stor, tung Bondekarl, sine fulde tre Alen høj, og han elsker Judith inderligt og stumt og ikke uden Held, med en stor, god Hunds Trofasthed. Altid naar han ikke er til Tjeneste, er han i Nærheden af hende hvor somhelst det kan lade sig gøre og er derfor almindeligt kendt som hendes Livgardist. Hans Blik er tungt, ofte dybt melankolsk naar han ser paa hende, og ihvorvel det Smil hun altid har rede til ham ogsaa synligt er ham en Glæde, kendes det dog at han jo veed, at det og meget mere maa han dele med saa mange andre. — Nu er han bleg og ryster som et Æspelv af sin Angst for hende, som hun der sprang til Døren med den tunge, rygende Bombe i Hænderne.

— Jeg stod jo nærmest ved den, siger hun idet hun

beroligende lægger Armen om hans Hals og rækker det tunge Hoved frem og tilbage. Hun stryger Haanden over hans skæggede Kind og kysser Panden, hvor den kolde Sved er sprunget frem. Saa skæver hun til en Artillerist, som træder ind, idet hun siger: — Nu skal Du faa en ordentlig Dram ovenpaa den Forskrækkelse, 42!

Den nyankomne er Niels Vang. — Er det Makketut her? spørger han. — Man skulde ellers snarere tro, det var et Krudthus, saadan som I smider Bomber ud herfra, saa en anden En er ved at faa Stumperne i Hovedet paa fredelig Gade! — Kan jeg saa faa en halv Flaske af en eller anden hed Vin ovenpaa den forbandede Nat i Batteriet? Hans Hænder og Ansigt er sværtet af Krudtslam.

— Nej, svarer Judith uden at se op. — Vi har udsolgt; men i Nat kommer der en ny Forsyning fra Fyn. Og hun tilføjer eftertænksomt: — Selvfølgelig er det et Krudthus naar jeg er her.

Hendes Bemærkning, som er inspireret af Vang, skønt sagt uden Bitterhed, faar ham til at kigge nærmere paa hende idet han gaar: — Hvad Pokker! Er Tulle her! — Ja det kunde jeg da nok tænke mig! Hvor skulde saadan en lille Tæve ellers være, om ikke hvor der er flest Mandfolk!

Judith bliver bleg af Raseri. Et glemt Nag over gammel Ydmygelse vaagner glubsk i hende. Hun ser at 42 allerede har rejst sig, og der lyder en uheldsvars-lende Mumlen rundt om i Skuret. Saa vender hun sig til 42 og skriger skingrende: — Aah den Labant! Han fortjener

42 er allerede ved Døren, og hun er øjeblikkeligt

paa Siden af ham: — Efter ham! hvisler hun. — Slaa ham ned! Slaa ham ned!

Der lyder vrede Stemmer. Flere har rejst sig.

— Kan man behandle *mig* saadan! hviner hun vendt imod de andre.

Krigen har krævet det yderste hun kunde holde til. Intet har den sparet hende for. Alt har hun givet, legemlige Kræfter og aandelige. Nu brister det for hende. Og idet hun taber al Selvbeherskelse, aabner der sig en Afgrund i hende, som hun selv bliver vild af at se ned i. Vild af noget, som hylende stiger op deraf. Noget uanet, som før laa i Baand og Bast og Mørke, men nu raser frem i Dagens Lys.

Tre Mand er henne ad Gaden. De kaster sig alle paa een Gang over Niels Vang.

Herbert rejser sig fra et Ølanker og gaar hen til Judith, som nu staar udenfor Døren, hvorom mange trænges med vrede Udraab.

— Hvorfor siger Du det til 42, Judith? spørger han lavmælt. — Du maa vel vide, at det kan han ikke taale?

Hun hører ham ikke, men ser med stive Øjne paa det som sker: Med Geværkolben slaar 42 Niels Vang ned som en Hund. Med et dumpt Klask synker han sammen, og de slaar alle løs paa ham med knyttede Næver. Støvlesnuderne faar han ogsaa af. Uden en Lyd ruller han rundt og bliver liggende.

Som et Lyn er Judith derhenne og langer ud til alle Sider: — Er I gale! I slaar ham jo helt ihjel! Skrup af med Jer! Og hun tilføjer i yderste Ophidselse: — Dét var da ikke Meningen I Idioter!

Saa bæres han bort. Judith stænger sin Dør og sen-

der endog Amalie ud. Kun Herbert er hos hende i Skuret. — Jeg vil snakke lidt med Dig, siger han.

— Snak væk! svarer hun haardt.

— Hvorfor sagde Du det til 42? Du maa jo være blind, hvis Du kan tro, at det ikke vilde virke!

— Er den Slubbert maaske for god til de Prygl! Først gaar han rundt paa Regensen og haler Kvadrat-roden ud af mig og saa nu saadan som han sagde om mig! Det trækker i Mundvigene: — Jeg som gaar her uden Tanke paa mig selv og lader mig slide op af Jer allesammen!

— Du veed godt, at ikke een syntes om det han sagde. Det var ganske overflødigt at blive ophidset deraf.

— Aah! *Jeg* maa vel ogsaa ha' Lov til en Gang at gaa amok, saadan som jeg har det her!

— Javel. Men helst med lidt Maade.

— Ja med Maade! Hun siger det indædt: — Tror Du der er eller nogensinde har været nogen, som holdt Maade overfor mig! Kender *Du* een eneste?

Hendes Ord svider ham. Men han svarer: — Ja, Niels Vang.

— Den Slyngel! Galgenknebel! Rasphusfrø!

— Men han dør maaske i dette Øjeblik.

— Saa lad ham dø! Han ligger paa sine Gerninger!

— Mon ikke snarere paa det han *ikke* gjorde?

Hikstende: — Du hørte jo hvordan han traadte paa mig!

— Javel. Men Du er vel klar over at nu ryger 42 og de andre ikke blot i Spjældet, men lige ind i Tugthuset?

— Hvad rager det mig!

— Du veed at 42 er gift og har flere Børn.

— Hvad vedkommer andres Børn mig? *Mig* bad de ikke om at føde dem! *Mig* tramper man bare rask væk paa! — Men nu er der trampet nok ogsaa paa mig, *leget* nok med mig til at jeg vel kan ha' Lov at være ligeglad!

— Kan Du ikke se, at Du jo selv har leget med 42 ? Og det en meget farlig Leg. Han har saavist aldrig villet trampe paa Dig, hvad vi andre saa end kan have gjort. ..

— Naa. Hvad saa? Derfor kan jeg vel nok trampe paa ham!

— Forstaar Du, at om lidt kommer De og arresterer Dig med?

— Der er ingen som har hørt hvad jeg sagde til 42!

— Jo; jeg har ialtfald hørt det.

— Men Du siger det ikke!

— Jeg bliver ført som Vidne.

— Men Du siger det ikke!

— Hvis Du selv siger det, kan det jo være ligegyldigt, hvad jeg vidner. — Men dømmes Du for Opfordring til Drab, slipper Du ikke for Tugthuset.

— Jeg nægter!

— Saa faar de tre andre en meget strengere Straf. Har de derimod handlet paa Opfordring, slipper de langt billigere.

— Hvorfor skal de slippe billigt!

— Det gør de under ingen Omstændigheder. Men

Du var Skyld i Overfaldet. Og de slipper ikke for flere Aars Tugthus; ialtfald ikke hvis han dør.

— Saa lad dem gaa i Tugthuset!

— Jamen Judith dog! Saadan kender jeg Dig jo slet ikke!

— Nej. Men saadan har I altsaa gjort mig!

— Vil Du da ikke først og fremmest gøre hvad Du kan for at de skal slippe med saa mild en Straf som muligt? Selvom det ogsaa kan ramme Dig selv?

— Det havde jeg ellers ventet af Dig!

— Naa havde Du det. Men Du er ogsaa forvænt med mig. — *Nej*, jeg vil ikke! Nu har I Mandfolk trampet paa mig Dag og Nat fra jeg var en lille, ung Pige. Og aldrig har jeg slaaet igen. Men nu gør jeg det endelig!

— Og rammer de uskyldige!

— Som om nogen af Jer der har rørt ved mig er uskyldig i det her er sket! Men mig spørger ingen om! Tak, jeg veed det godt: Jeg har kun at lade mig bruge, lade mig træde ned naar somhelst det passer Jer! Det var een, det var Jer alle! Nu rejser Skøgen sig for en Gangs Skyld og stamper igen mod een for alle og alle for een! De tre er jo Mandfolk. Det er mig nok! Lad dem gaa i Tugthuset. — Var jeg ikke alles Pi'e saa var jeg vel ogsaa anderledes her. Men I har jo gjort mig til det I Handyr! Og nu skal *I* for en Gangs Skyld betale Gildet. *Hvem* af Jer det bli'r, *rager* ikke mig!

Han ryster haabløst paa Hovedet og gaar.

— De er jo selv Jurist, siger Auditøren kollegialt til Herbert. — Hvad mener De om denne fortvivlede Sag? Jeg veed snart ikke, hvad jeg skal stille op med den, og jeg ønsker den hurtigt sluttet.

Herbert trækker paa Skulderen.

Auditøren fortsætter: — Hun nægter kategorisk at have ladet sig forlyde med nogen Opfordring til Vold. Hun siger, at det kunde da aldrig falde hende ind at tage den fornærmelige Ytring højtideligt. Een af de tre vidner, at han har hørt hende direkte opfordre 42 til Drab. Den anden kan intet oplyse af Værdi, mens 42 selv vil gøre Ed paa, at hun *ikke* har gjort det. Og jeg tror, at det vilde han ogsaa, hvis han *havde* hørt det.

— Ja, det er ubegribeligt. Og han er Familieforsørger.

— Og *De* har intet hørt. Hvad er der at gøre ved alt dette?

Herbert smiler. Han har vidnet efter en ganske bestemt Linie og i nøje Forhold til de andres Vidnesbyrd.

— De burde frikendes alle, svarer han. — Dette er jo ikke Forbrydelse, men blot Krigspsykose; ogsaa Niels Vangs fornærmelige Udtryk. Han er en enestaaende Begavelse — et matematisk Geni — saa dette er særligt tragisk. Jeg kender ham meget godt og veed, at under normale Forhold vilde han aldrig tale saadan. Det hele er for de fire Resultatet af den ydre, for Tulle tillige af hendes indre Krig.

— Mit Indtryk gaar i samme Retning. Men der skal nu engang dømmes efter Loven

— Ja gid Fanden havde den!

— og her er jo gu'hjælpemig frit Slag for de strenge Paragraffer.

— Det hele gik paa den anden Side saa hurtigt, at al Vidneførsel let kan gøres illusorisk — alt eftersom det passer En.

— Ja, det er netop Ulykken. Men hvad Pokker skal vi da gøre? Maaske dør Manden, og i bedste Fald bliver han Invalid. Under ingen Omstændigheder slipper nogen af de tre for en Tugthusstraf. Men det gør jo en væsentlig Forskel, om hun har opfordret dem til det eller ej.

— Jeg tror, at man under disse krigsophidsede Forhold skal omgaas alle Krav om Edsaflæggelse med særlig Varsomhed. Naar hun nægter det, og det ikke sikkert kan bevises, ser jeg ikke rettere end at Krigsretten, uden at forlange Ed af nogen, maa dømme de tre Mand saa mildt som overhovedet muligt — d. v. s. *som om* hun havde opfordret dem. Og hende bliver De dog vist alligevel nødt til at lade gaa, eftersom hun ikke kan straffes paa to Vidners modstridende Ed, selvom man tog den.

Saadan gaar det da. Sagen afsluttes hurtigt. Judith løslades efter at have været anholdt faa Dage. Senere — da det viser sig at Niels Vang overlever sine Kvæstelser, skønt han næppe faar Forstanden tilbage igen, — faar de to andre hver to, mens 42 som den der slog først og værst faar fire Aars Tugthus. Dommen falder i Belejringens sidste Uge.

— Hvad siger Du saa til det, Judith? spørger Herbert.

— Jeg har sagt Dig, hvad jeg har at sige om den Sag. Jeg har ikke noget at tilføje, svarer hun haardt. — I tror nok, at vi bare har leget. Men det *er* ikke Leg altsammen.

I Judiths Forhold i den belejrede By har Episoden ikke gjort nogen mærkbar Forandring. Hun synes at være Genstand for den samme Veneration som før; og selvom der ogsaa nu er dem, for hvem hun er et Forargelsens Tegn, siger dog ingen nogensinde et ondt Ord til hende. Det skal man vel vogte sig for. Under hele Sagen har der været aabenbar Uvilje mod Fornærmelsen. Og hun selv er den samme som før og med det samme Humør. Snarest føler hun vel sin Position stimuleret ved det skete. — Men Herbert, der ikke har set meget til hende under Belejringen, holder sig nu yderligere fra hende, efter med nogen Forundring at have konstateret, at hun virkelig ikke synes det mindste berørt af Sagens Udfald og sin egen Andel deri. Skønt han naturligvis godt ser Grunden dertil, er han lidt forbavset derover og begynder for første Gang at tvivle paa Judiths Karakter.

Judith er virkelig upaavirket af det skete. — Hun er som før med rundtom, hvor der blot kan være Plads til hende. Aftenen før det store Udfald, der skal afgøre Fæstningens Skæbne og helst ende hele Krigen, er hun paa Færde overalt, stimulerende ved sine rappe Bemærkninger, — der virker tidobbelt fordi de kommer fra en Kvinde, — opmuntrende ved sit kvikke og milde Humør. Og da Bataillonerne lydløst, dækket af Mør-

ket rykker ud af Kongeporten, er hun atter dér: Lige udenfor staar hun mellem Voldene, og kun de yderste i Geledderne ser hende, men hun vinker og de vinker igen. De ser ikke hendes Smil i Mørket, men de veed, at det er der. Byens eneste Hunkøn hylder dem paa den Marsch, der for mange bliver den sidste. Hun staar i Slugten mellem Værkerne, hendes hvide Kjole lyser pludseligt op i et Nu paa deres Vej, og de naar lige at se det ivrigt vinkende Lommetørklæde som hendes Hilsen til dem, der skal sejre eller dø derude i Natten. Saa er de forbi, mens der gaar en Mumlen og et Smil gennem Geledet: Det var Tulle hvor er Tulle? Tulle vinker hun er med Ja selvfølgelig er hun med Hold Kæft, Trit og Retning nu er vi snart midt i det

Hun er bare Tulle. Men hun er et kvindeligt Væsen og de veed, hvor blød hendes Haand var i deres Haar. — Hun er bare Tulle; men hvem var det, de talte med om dem de holder af? Et Barn, en Kæreste, en Hustru, en Søster eller en Mor. Hvem var det, der midt i sit eget Sinds Eensomhed glædede sig med dem, naar de straalende fortalte, at nu havde de faaet Brev? — Brev fra en, som ikke ved af nogen Tulle og ikke hvor Vejen gaar hen i dette Øjeblik, skrevet af Hænder de længes efter og som nu vilde foldes i Bøn som saa ofte før, om de kendte til det, her er ved at ske. I Bøn for en Dreng eller Kæreste, en Søn eller Mand, en skægget Fader, som reves hjemmefra til alt dette. — De aner det ikke og det er godt det samme. Men Tulle ved det, og hun staar her med det lidet, hun i dette Øjeblik kan give sine kære tjavsede Dreng: sit Smil og sin vinkende Hilsen. — Det er saa

lidt, men alligevel er det meget, fordi det er alt hvad hun har, fordi det er paa rette Tid og Sted og fordi hun er ganske ene om det.

Saa gaar det løs. — Judith er paa Voldene og ude i Terrainet foran dem hele Natten. Naar en Skanse er ryddet kan man være vis paa, at hun ikke er langt borte. Gang paa Gang vender hun tilbage til Makketutten for at fylde den tungeste Brændevinsdunk, og hun koster med Malle, som er ved helt at tabe Humøret, saadan som Tulle jager rundt med hende. Der fløjter en Kugle om Ørerne paa dem, men Judith har kun en Spøg tilovers derfor. Og naar Kanontordenen er særlig slem paa en anden Kant af Byen, trækker hun den Vej næste Gang Dunken fyldes. — De saarede strømmer ind gennem Portene. Hun slaar Makketuttens Dør op paa vidt Gab og chokerer paany Amalie ved sin Ordre til at skænke gratis for enhver, som melder sig — saa længe Forraad haves. Men selv bakeser hun et Anker Brændevin op paa en Trillebør og aser ud ad Vejen mod Treldeskansen, hvor man siger, at det er gaaet saa hedt til. Og paa den aabne Mark gaar hun rundt mellem dem, dér ligger paa deres Sejr. Hun hælder den styrkende Drik i dem, nu de trænger saa haardt netop til et Krus Brændevin. Hun giver uden Forskel til Venner og Fjender, knæler hos dem og hører deres sidste Suk, faar den sidste Hilsen til dem, de holder af. Her er ingen Mor og ingen Hustru, ingen af de Kære til at lukke en Døendes Øjne, til at høre de brudte Ord af den lallende Mund. Men Tulle er her, og hendes Haand er saa blød som en Mors, som en Hustrus, som Barnets. Tulle er her, og hun flæber saa hun næsten ikke kan se ud af Øjnene. Hun har

faaet alle sine Taarer igen og tværer dem ud med sin snavsede, blodige Haand, men de maser frem paany og de bliver ved — som veed hendes smukke Øjne, at her er ingen Mulighed for bedre Trøst end den, at der blot er nogen — bare en eller anden — som græder for En nu, netop nu. Og Mænd føler de varme Taarer paa deres Ansigt og smiler i Døden.

Det er Judith, Præstinden Tulle, der uden at fortrække en Mine sendte tre Uskyldige i Tugthuset. — Ti Timer varer Slaget. Byen er reddet. Fjenden borte. Makketutten tømt.

Aaret gaar, og et nyt begynder.

Stille og tæt falder Støvregnen over Egnen om Isted. Arméens blodige Dagværk er endt. — Judith ser træt og daarlig ud, som hun gaar der paa Landsbygaden. Saa hører hun sit Navn og ser op. Det er Herbert. Han sidder og hviler sig paa Kanten af en Hjulbør. Der ligger en Soldat i den. Ansigtet er skjult under et blodigt Lommetørklæde

Hun gaar derhen. Han tager hendes Haand. — Se, siger han tonløst: — Nu er Problemet Sønderbye løst.

Hun tier, men stirrer stift paa den Døde. Saa rækker hun Haanden frem mod Tørklædet: — Jeg vil se ham.

— Nej; det skal Du ikke. Og han tager ogsaa den fremrakte Haand i sin. Den skælver let.

— Nu har han da faaet »klaret« det.

— Ja, siger han. — Det var vel ogsaa den eneste Løsning

Saa rejser han sig, tager fat paa Hjulbøren og fortsætter tungt hen ad Vejen.

Judith staar dér med tørre Øjne og ser tomt efter dem. Saa trækker det krampagtigt i Mundvigene. Hun knækker sammen paa Grøftekanten og skjuler Ansigtet i sine Hænder.

Judith er atter i Kongens København. — Det kniber jo lidt for hende. Mager og afrakket kom hun hjem fra Krigens Strabadser. Hun er ikke straks den kønneste Glædespige i Byen. Men hun retter sig flinkt og i Løbet af nogen Tid erobrer hun i nogen Grad sin gamle Position tilbage, selvom hun aldrig mere bliver den ubestridte Herskerinde i Faget. Hun er jo ogsaa blevet et Par Aar ældre, men er dog endnu den unge Pige. — Det er hende da heller sletikke saa vanskeligt at komme igennem, da hun først faar hvilet sig lidt ud og faar nyt Sving paa Humøret. Men paa Regensen kommer hun ikke mere. Nu er hun kun en Sagnskikkelse i den røde Gaard, ogsaa for dem, som endnu er der fra den Tid da hun havde sin Gang her. Og mange ny er jo kommet til, men nu slaar hun sletikke an blandt dem. — Det er hende en Skuffelse, for hun har stadig i høj Grad Brug for Regensen i sine Bestræbelser for at bevare den kulturelle Standard. De to Krigs-aar har jo ikke gjort dette lettere for hende, skønt hun netop i dem har været sammen med megen ufordærvet Ungdom.

Men vil Regensen ikke længer acceptere hende, er der fremdeles Steder nok, hvor hun kan vinde sine Sejre. Endnu kan det hænde, at det hvisler gennem »Frejas Hal«, naar hun viser sig i Salen.

Alligevel er der ogsaa dér nogen Forskel: Det er som om det intellektuelle Publikum har mindre Sans for hende. Men hun mangler ikke Kunder. Og manges Gang høster hun Fordel af det glædelige Gensyn med dem, der kender og vurderer hende fra Felten.

Slet saa flot som da hun boede i Grønnegade har hun det ikke i sine to Værelser i Landemærket. Men hun tjener ganske godt og Herbert har da heller ikke Held med sig, da han en Dag, en Tid efter at hun er vendt tilbage til Byen, opsøger hende i »Hallen« og foreslaar, at hun nu skal lægge sig efter noget helt andet. Han er blevet Fuldmægtig i Kriminalretten og mener at kunne hjælpe hende til at etablere en lille Høkerforretning. Meget passende nu hun er i Øvelsen fra Markedenderiet. Men det vil Judith sletikke høre Tale om. Han beklager det dybt og søger at gøre hende klart, at hun ikke i Længden vil kunne »holde Niveaue«, men at det før eller senere maa gaa rivende tilbage for hende.

— Du mener, at der vil komme en Tid, hvor jeg ikke tjener Penge nok? Fordi man ikke længer vil købe mig? — Aah, Du, *alt* kan sælges. Det er der sletikke Grænser for!

— Tvivler Du selv om, at det vil gaa saaledes?

— Det vil det vel nok. Det varer dog vist længe som Mandfolkene er i Aar. Og jeg ser forøvrigt ingen større Ulykke deri. Men naturligvis: For Dig er det hele kun et Pengespørgsmaal.

— Det har Du ikke Lov at sige til mig, Judith. Du veed godt, at Dit Vel ligger mig meget paa Sinde. Og det bedrøver mig at vide, at det engang *maa* komme

til at gaa *helt* ned ad Bakke med Dig, hvis dette bliver ved.

— Bevares. Men kan Du ikke se at det kan være saa rystende ligegyldigt? Det Du her taler om er da rent til Grin. *Jeg* gaa ned ad Bakke? Du maa jo være tosset! Det har jeg ikke kunnet i flere Aar. Saa meget troede jeg forresten at i det mindste *Du* havde forstaaet. — Nej min Ven. Ingen Panik for min Skyld. Og heller ikke nogen Høkerbod eller andre Pengeaffairer udenfor Faget. Her er nemlig ikke noget at gøre ved det væsentlige; og i det uvæsentlige holder jeg altsaa Ni-veauet, selv. Naturligvis.

— — —

Herbert faar jo Ret. Nedgangen kommer. Det sker da Judith omsider første Gang bliver smittet i sin Næring, et Aars Tid efter at hun er vendt tilbage fra Kringen. Syg og lidende ser hun det gaa tilbage. Hun maa nøjes med at bo i et enkelt Værelse, og da Dr. Ejnar Lund — som jævnligt forstrækker hende med nogle Daler, — omsider erklærer hende rask, kniber det med at komme igang igen. Med Bekymring flytter hun til et endnu billigere Logis i Vognmagergade. Det er paa Hjørnet af Brøndstræderne. — Der besøger hun af og til Josefine, som til alle Fagfællers Rædsel endnu en Gang er blevet velsignet med et Barn. En lille, halvblind Pige, syg af Moderens Sygdom, men som dog lever, — takket være Dr. Lunds Omhu, hvortil Judith har anbefalet Josefine saa varmt, at han virkelig interesserer sig for Ungen og gør alt hvad hans Kunst formaar for dens Helbred, saa det endnu ikke er gaaet som for mange Aar siden med Josefines Førstefødte, der jo døde før den var en Maaned gammel.

Unægteligt: Judith er paa Retour ogsaa i sit Ydre. Skønt hun kun er godt et Par og tyve Aar er hun begyndt at blive fyldig. Hun er blegfed og slap i Ansigtet og det gør hele hendes Fysiognomi dorsk og simpel. Hun konstaterer det selv med Bekymring, Ja med Rædsel. Hun har jo set saa mange andre af Pigerne skifte Former efterhaanden som de blev ældre i Faget og de stærke Varer, — hele det Liv rundtom i de tarvelige Knejper og Kipper, hvor hun nu fortrinsvis maa søge sit Rov. Thi Forandringen af hendes Udseende virker naturligvis ogsaa økonomisk. Det hele gaar ikke saa glat for hende som før. Det kan endog hænde at selve det daglige Brød — i bogstavelig Forstand — bliver et Problem, skønt Bønnen derom er det eneste hun endnu har tilbage af sit Fadervor. Og hendes Tilværelse bliver ensformig, som saadan en Piges maa det. Judith gaar derfor ikke længer udenom Havnen. I Begyndelsen er det dog kun, naar der kommer Skibe langvejs fra, som Grønlands- eller Ostindiefarere, at hun er at finde dér. Og da er det nok egentlig blot fordi hun tiltrækkes af det fremmedartede, det exotiske eller arktiske Pust, hele denne Atmosfære af noget nyt og voldsomt, der kan være over saadan et Skib og dets af mange Maaneders Afholdenhed kvindehungrende Mandfolk. Da kommer hun, — og hun konstaterer det med ny Bekymring, — fordi hun trænger til noget udover det almindelige for at kunne holde Humøret og Temperamentet paa den Højde som Næringsvejen kræver det for at blomstre.

Hun vilde jo dø levende, — og nu kniber det dog med at give mere end de andre; derfor modtager hun ogsaa sjældent mer end de. Men her, overfor den hung-

rige Sømand formaar hun det. Han er baade nøjsom og rig i sin Oprindelighed. Han giver og modtager saa stort. Hun gaar aldrig forgæves til Havnen; hun gaar der ogsaa stedse oftere. Der i Nyhavns Kipper kender de hende alle under hendes gamle Navn. I »Neptuns Hal« og hvad de hedder, disse Syngepigeknejper hvor hun nu undertiden selv stiger op paa den lille Tribune og synger en eller anden rørende Vise, som med pjask-sentimental Sødme griber Sømanden om Hjertet og saaledes stimulerer Søgningen, — dér er hun stadig Præstinden Tulle, som hun var det paa Regensen og overalt i sin Glansperiode. Men hun har ikke længer Raad til at øve Filantropi, for var hun dengang en dyr Pi'e, er hun nu paa Vej til at blive meget billig.

Aaret efter tager Judith da det sidste Skridt, der endnu er tilbage til Lille Brøndstræde. — Vel er hun efterhaanden blevet noget sløvet og vel er hun stadig flyttet Brøndstræde nærmere siden hun boede paa Loppetorvet, og vel har hun været nogle Aar om det, — men dette sidste Skridt piner hende alligevel. Afgørende bliver dog ikke saa meget det, at hun maa søge sig et billigere Logis, men den Omstændighed at Josefine, da hun skulde have sit Barn, blev smidt ud af det Bordel i Strædet, hvori hun forlængst var havnet, og saaledes maatte etablere sig selvstændigt. Hun flyttede da op paa et Tagkammer i den samme Bagbygning, og her har hun holdt den gaaende siden. Men saa bliver det atter rent galt med hendes Sygdom, og som det ser allerværst ud, bestemmer Judith sig da til at flytte ind til hende paa Kammeret for saaledes at kunne være hende til Nytte i Hjælpeløsheden. Josefine græder af Glæde derover. Det forbedrer jo imidlertid ikke de Forhold hvorunder de driver deres Praksis.

— Men, siger Judith til Dr. Lund, vi Tøser har jo kun hinanden til og hjælpe os og det er vel osse mest saadan noget vi er her for.

Dagen efter møder hun Herbert, som hun ikke har set i lange Tider. Han kender hende ikke før hun standser ham.

— Jamen Judith dog! Er det virkelig Dig! udbryder han hjerteligt.

— Jagu' er'et, siger hun. — Jeg har nok forandret mig saa meget, at Du ikke engang kunde kende mig!

— Noget er Du jo forandret det bliver vi alle, — men vi er da lette nok at kende, naar man blot faar Øje paa os!

— Det er Sværelsen, der gør'et, fortsætter hun. — Jeg vejer snart op ved smaa to Hundrede Pund, saa jeg har jo lagt mig slemt ud. Og Du har da ogsaa faaet Ret i Din Spaadom: Nu kom jeg dog tilsidst ikke udenom mit lille Brøndstræde. Jeg flyttede derhen igaar. — Hun siger det bittert.

— Jasaa. Hør Judith, skal vi saa ikke snakke lidt om det, jeg i sin Tid foreslog Dig med den Smule Høkerbod, som der maaske kan skaffes Udvej til? Husk paa at det er en gammel Aftale mellem os, at Du altid skal kunne regne med at jeg er rede til at hjælpe Dig, naar det kniber.

Hun ser paa ham med et godt Blik som han kender og holder af: — Skal vi ikke hellere la' vær' med det? Synes Du maaske at jeg under Krigen fik saa meget ud af mit Marketenderi, at det opfordrer til at risikere andres Penge paa mig med saadan noget? Og tror Du ikke ogsaa nok, at man vil betakke sig for at købe Leverpostej og andet spiseligt hos mig? Serveret med mine

kvabsede Fingre? Dertil har de vist rørt ved for meget Næh, min Dreng. Jeg handler sgu med Fedevarer nok iforvejen! Og man skal hellerikke gaa for langt udenfor den Branche hvori man har sin Sagkundskab. Saadan en ligefrem Butik er der for meget Ansvar ved, og det er som bekendt ikke noget for mig. — Nej vil Du mig endelig noget godt, saa kunde Du se ind til mig nu og da. Det vilde være opmuntrende at se Dit kære Ansigt engang imellem og vi veed jo da, at mellem os to

— Det kan jeg desværre næppe, Judith.

— Næh det er sandt Du har jo Din fine Stilling at tage Hensyn til. — Ja, I er saamænd søde derhenne i Retten. Jeg kendte ogsaa engang en Politimand han er nu en meget fin Mand deroppe.

— Det er ikke bare det, Judith. — Men om otte Dage gifter jeg mig omsider.

— Naaja det er jo da endelig ikke første Gang. — Naa saadan. Det endte ogsaa med at Du blev hængende! — Ja det kunde altsaa lige saa godt have været en anden En! tilføjer hun bittert, og gaar.

Mens Judith bor i Lille Brøndstræde kommer Kole-raen over København. — Da den er overstaaet og de store Fællesgrave paa Assistens forlængst er kastet til over deres Tusinder af Døde, kommer Kristian Bloch paa Besøg i Hovedstaden. Herbert og Dr. Ejnar Lund er med til det Selskab, som Justitsraaden i den Anledning holder i Hjemmet i Kronprinsessegade. — De to

gamle Kammerater har trukket sig tilbage med deres Kaffe og Cigar: De sidder i Kabinettet og taler sammen.

— Jeg synes, jeg skal fortælle Dig om Præstinden Tulle, siger Doktoren. — Og saa længe bør vi vist holde os lidt for os selv, for det er nok ikke Underholdning for Præsten. — Hun slap jo for Koleraen. Jeg tænker at hun iforvejen var saa inficeret med alt muligt andet, at Smitten derfor ikke bed paa hende.

— Det er over et Aar siden jeg har talt med hende, siger Herbert. — Da var hun omsider vendt tilbage til Brøndstrædet.

— Der flyttede hun hen sammen med et andet Pige-barn, der hed Josefine.

— I sin Tid kaldet »i Brønden«?

— Rigtigt. Jeg husker ogsaa den Betegnelse paa hende — i vore Studenterdage; da var hun Kvarterets Primadonna.

— Jeg husker hende, svarer Herbert kort. — Tænk at Koleraen ikke fik Lov at tage Tulle.

— Næh desværre. Jeg har ellers gjort hvad jeg kunde for at den skulde befri hende, og hun selv gjorde saamænd ogsaa sit bedste. Men det lykkedes ikke. — Ukrudt forgaar jo ikke saa let.

— Tulle er ikke Ukrudt.

— Gu' er hun ej! Hun er blot et Barn af Strædet og ganske faldet tilbage til det. Men hun er i Virkeligheden et fænomenalt Stykke Kvindfolk. — Jeg har set hende nu og da i Anledning af at samme Josefine fik en syg Unge, et rædsomt lille Skræmmebillede, som siden har repræsenteret den inferieure Pol af min Privatpraksis. Den tunge Ende, der altid har moret mig, men til Gengæld ikke vejer økonomisk. Jeg kan desværre ikke lade

være med at interessere mig for Plebset, skønt det jo forærer mig Lus engang imellem. Og hver Gang Tulle siger Pist kommer jeg altsaa springende med min Jor'mortaske eller hvad der nu kan være Brug for. Men altsaa: Hun var langt nede. Og saa haabede jeg jo, at nu kunde hun vel slippe lidt nemt, da jeg godt havde Brug for hende til det. I Stedet blev der ikke andet ud af det, end at Præstinden paany fik en Lejlighed til at vise hvad der bor i hende, — og det paa en Maade som ærligt talt var ved at tage Vejret fra mig efterhaanden som hun udfoldede sig.

— Der er, indskyder Herbert, jo det forunderlige ved hende, at der nu og da kommer Højdepunkter i hendes Liv, pludselige Kothurner, hvor hun optræder med en mærkeligt funklende Storhed. Jeg har haft Lejlighed til at se det et Par Gange

— Ja, saadan gik det ogsaa her, enten det nu skyldes, at hun blot er en slavisk pligtopfyldende Krukke — for noget af en Krukke har hun jo dog altid været, — eller hun virkelig er en Heltinde. Naa, Koleraen var ubeskrivelig i det skandaløst overbefolkede Brøndstrædekvarter. Ubeskrivelig forfærdelig, som Du veed. Jeg har ellers set et og andet, men aldrig noget lignende. — Tulle hentede mig, da Josefine var bleven syg. Jeg tænker, at Tulle selv har bragt Smitten til hende, for lige fra Soten viste sig der havde hun nok tjenstvillig føjet hele den beskidte Ejendom rundt mellem de syge. Saa sagde jeg til hende: Bliv ved med det, Tulle! Hjælp dem, hvor meget de saa smitter. For naar alle andre render deres Vej, maa Du og jeg som ikke er bange vise, at vi kan klare Ærterne. — Hun sparede sig ikke. Og hun tog det som en Selvfølge, hvad det jo paa en Maade

ogsaa var. Jeg mener for saa vidt ikke, at der er saa meget at rose hende for.

— Det ved jeg dog ikke! Og Du selv tog jo et godt Tag med, har man fortalt mig.

— Selvfølgelig. Lad os bare ikke blive sentimentale. Jeg fik sgu mange Penge for det.

— Mon alle de Regninger er betalt?

— Det er jo mit Arbejde; men det var ikke Tulles. Naa, hun havde ikke stort at sætte til ved at vove Livet. Hvor intet er, kan selv Koleraen ikke tage ret meget. Det vilde tværtimod have været en ren Beneficeforestilling for hende, hvis hun var kreperet med de andre. Men hun blev altsaa ikke smittet. Og jeg maa jo sige, at saa nøgternt jeg ser paa hende, blev jeg alligevel li'som lidt betaget. Man er ellers vant til en Del, naar man færdes i Baggaardene, for de Folk dér holder saamænd godt sammen, og jeg har det jo ikke med at blive rørt. Men her var jeg nær ved det. Hun sled og hun slæbte og hun sultede og Du kan stole paa, at er hendes Haand fed og lasket, er den ogsaa saa meget blødere at tage paa en Syg med. Du skulde bare set hende tage paa Josefines Horeunge! Og hun sov aldrig, hun vadede rundt mellem Lig; og hun *ba'* gu'hjælpeme' med dem baade før og efter, saa Vorherre har ikke i mange Aar hørt saa meget fra sit Brøndstræde. Og man maa da ogsaa lade ham, at han hørte efter og bøn-hørte, — paa sin egen, kloge Manér, — for de døde jo som Fluier om hende. Men de faa der overlevede Katastrofen, kan i væsentlig Grad takke hende for, at de ikke døde af Sult og anden Elendighed, for hun organiserede og hun plejede næsten hele Strædet. Aldrig har nogen Læge haft en bedre Hjælp end jeg havde af hende

dér midt i al Rædselen. Og det baade aandeligt og haandgribeligt.

Han ser paa Herbert: — Ja, Du tror naturligvis det er Løgn at *jeg* kan modtage saadan noget Pjank som »aandelig Hjælp« af nogen? Jogu' gjorde jeg saa, for hun var utroligt stimulerende at se paa. Jeg var ved at pakke sammen mere en een Gang, for man blev jo li'som lidt træt. Men naar jeg saa saa paa Tulle, var jeg alright igen. Og sikket Humør der var i Pigen! Det var som lo hun Døden lige op i Fjæset, skønt hun selv var hundeangst for at dø. Ikke for sin egen Skyld, men bange for at dø væk fra Barnet og dø før de andre, der laa og flød hjælpeløse om hende; bange for ikke at kunne blive ved med at hjælpe dem. — Det er ligefedt om Du dør, Tulle, sagde jeg til hende hver Gang hun følte sig lidt utilpas og vilde have mig til at undersøge sig. Om Du himler idag eller om ti Aar kan da være det samme. Det er jo netop derfor jeg saa gerne bruger Dig her! Men Du maa forresten helst vente til Du bliver en af de sidste, for jeg kan ikke godt undvære Dig. — Det syntes hun ogsaa. Og hun blev li'som lidt mere rolig efterhaanden som de fleste var døde, for saa havde hun jo »ikke saa meget at forsømme med det«, som hun sagde. Men hun vilde alligevel nødigt at det skulde ske før ogsaa Resten var kreperet eller reddet, ligesom det nu kunde falde. Og desuden var der jo det med Ungen. — Naa, mens de fleste, der endnu blot kunde kravle, enten lukkede sig inde eller stak af fra det hele og navnlig ikke var at formaa til at røre ved en Kolerasyg blot med en Ildtang, gik hun altsaa der i straalende Humør, og der var ikke det beskidte og farlige Pleje-arbejde som hun indvendte et Ord imod; ikke en sur

Mine. Og saa bagefter dette med Josefines Barn, som hun tog til sig. For Josefine døde jo heldigvis. — Næh, Tulle er mere værd end de fleste af vort eget Kvind-folk

— Og hvordan har hun det saa nu?

— Aah, hun er foreløbigt ovenpaa. Hun slankede sig jo pynteligt under det Fjerdingaars Overanstrengelse, hvad unægteligt virkede betydeligt forskønnende paa hende. Og da den sande Dyd naturligvis bør belønnes, lod jeg hende stadse op bagefter: Hun blev ekviperet fra Yderst til Inderst med Silkesærk og pikante Knip-linger her og dér og hvad nu saadan kan høre med til Faget. Hun kom virkelig til at se helt godt ud igen, saa hun kunde genoptage Professionen i noget højere Plan. Nu bor hun et Sted i Brøndstræde, men forholdsvis komfortabelt. Og Strædets Befolkning, der jo hænger ved hende efter hvad hun har gjort for dem, tager sig af Josefines Unge, naar Tulle ikke selv kan. — Hun er forresten helt tosset med det halvblinde lille Noer som jeg jo burde have ladet forsvinde for længe siden men nu engang er gaaet med til at holde Liv i saadan i et Anfald af rørstrømsk Sentimentalitet. Ganske malplaceret, naturligvis.

— Kan vi ikke gøre noget for hende?

— Ikke andet end hvad allerede er gjort. Hun vil ikke »højere op«, siger hun. Da jeg allerede i Begyndelsen af Epidemien snakkede til hende om, at jeg kunde tænke mig at forsøge med at faa hende til at tage sig af lidt Pleje hos et Par af mine Patienter, sagde hun: »Nej Tak! Ikke noget for mig! De kan tro, jeg er færdig med at ha' min Gang i de pæne Huse; jeg skal ikke mer ind mellem Mahognymøblerne; jeg ka'

holde mig!» — Naa, det var jo heller ikke Meningen, og da hun forstod, at det kun var i sit eget Stræde, hvor hun allerede var godt igang, var hun straks Fyr og Flamme. — Nej, Tulle vil ikke »lade sig redde». Og det ligger vel i at hun selv indser, at i den graa Hverdag er der i Virkeligheden ikke noget at stille op med hende. Men som sagt: — for Tiden klarer hun sig. Siden Epidemien er der jo Spræl i Forlystelselivet. Den sædvanlige, idiotiske Reaktion paa en ond Tid. Hun fortæller, at »Frejas Hal« er fyldt hver Aften, og det lader til at hun har noget ud af det, saa længe det nu varer. Hun er jo meget udsat.

— Hvad sidder I to og snakker om? Det er Kristian Bloch, der kommer til.

— Aah, det var blot lidt fra min Kolerapraksis. — Hvornaar bliver det til noget med at Du søger her ind til Byen?

— Jeg tænker om et Par Aar eller tre. Saa venter jeg at Embedet som Præst ved Ladegaarden bliver ledigt. Det er det, jeg helst vil have.

— Det er heller ikke kedeligt. Jeg er selv Læge dér, saa vi kan jo ligefrem komme til at arbejde sammen. Min Praksis derude er skam det interessanteste af alt, hvad jeg gaar og roder i.

Tre Aar efter flytter Kristian Bloch med Kone og Børn ind i Ladegaardens Præstebolig. Han mener nu at have forberedt sig saa meget i sit vestjydske Sogn, at han tør tage en Gerning op blandt de fattigste — de eneste der interesserer ham som Præst, — i selve Ho-

vedstaden, og han gaar dermed ind i en Elendighedens Verden, som han end ikke i sine mest maleriske Fantasier havde drømt om.

Herude møder han mange Slags Mennesker, en broget Skare, hvoriblandt besynderlige Originaler. — Der er f. Eks. »Bommanden«, som allerede den første Dag tjenstligt stiller hos den nye Præst for at præsentere sig og saaledes indlede Samarbejdet paa den bedst mulige Maade. Han er en lille, kroget Mand, der ser ud til at være i Halvtredserne, med et vissent Ansigt — med mange Skægstubbe — og brændende Øjne.

— Vi to skal nemlig arbejde sammen, siger han til Præsten.

— Naa skal vi det. Jamen det glæder jeg mig til!

— Ja det kan Du ogsaa roligt gøre. For vores Samarbejde er det eneste glædelige vi har at byde paa her ude.

— Og hvori bestaar saa det?

— Du begraver Folkene og jeg fortæller Dig, hvem Du skal begrave.

— Jasaa! Hvordan gaar dét da til?

— Det vil vise sig; det vil vise sig meget snart. For Hundeklipperen ligger og hiver i det derovre paa Keglebanen, og jeg skal nok melde ham naar Tid er. Han gør det ikke længe.

Bommanden gør brat omkring og forlader Præsten, der nysgerrig ser denne mærkelige Fremtoning forsvinde bag en af Ladegaardens mange Længer. — Et Par Timer efter hører han et højt Raab: Hov! og noget om en graa Kalkun. Man fortæller ham, at det er Bommanden, der paa sin egen Manér forkynder, at nu er Hundeklipperen død deroppe paa »Keglebanen«, den

lange Sovesal i Hovedfløjens høje Tagetage ud til Ladegaardsaaen. Forstaa det, hvem der kan!

Bommanden er naturligvis splittergal. Han var ansat ved Bommen paa Lyngbyvejen, til det rablede for ham; saa havnede han her, hvor han fremdeles fortsætter sin Virksomhed som Bommand: Han véd det altid, naar nogen paa Ladegaarden skal dø. Saa lusker han forventningsfuld omkring Sygelejet i de sidste Timer, hvis han ellers kan slippe til det. Men kan han ikke, véd han det dog altid straks — paa en forunderlig, gaadefuld Maade — naar Døden har været der. Og saa gaar Bommanden, uden Hensyn til Vind og Vejr og Dønets Time, ud i Gaarden foran Præstens Lejlighed og forkynder højt, at nu gaar den Afdøde »gennem Bommen« — men altid som et eller andet Husdyr, undertiden de mærkeligste, med eller uden Køretøj efter sig. Bommanden snakker aldrig om Mennesker; for ham eksisterer der kun Dyr og Køretøjer. Hele Ladegaarden er fuld af indespærrede Dyr. Og det er sjældent tilfældigt, hvilket Dyr han vurderer den enkelte til at være, naar det »gaar gennem Bommen«. Lidt symbolsk Mening skal der nok være i hans Raab, selvom den kan være vanskelig at faa Øje paa. Og det er altid imødeset med Spænding af alle paa Gaarden, mest af den der dør. Samtidigt med at han forkynder Passagen, fremsætter han lige saa højlydt sit Krav om Bompeng, — med Paastand om øjeblikkelig Afregning, — og da nøjes han ikke med de faa Skilling han er vant til fra Lyngbyvejen. Da er det kun de bedste, der slipper med en forholdsvis lille Sum. Bommanden praler gerne af sin Formue og han forlanger uden at blinke Tusinder af Rigsdaler, hvis han finder, at det er en af de større Ban-

ditter der passerer. Men igennem skal de alle. — Saaledes holder han paa Stedet Dom over den døde, og hans Vurdering accepteres uden Modsigelse af hele Lade-gaarden: Lemmernes Tilslutning til Begravelsen staar altid i et rimeligt Forhold dertil. Afgør han ikke — som mange paa Gaarden tror, — ligefrem hvem der skal dø og hvornaar, er det dog Bommanden der bestemmer hvilket Eftermæle hver enkelt skal have. Et Køretøj efter Dyret er særligt meget værd. Det er der kun meget faa som opnaar.

— Hvad tror Du jeg kan blive til, naar jeg engang skal gennem Din Bom? spørger Præsten.

Han tygger lidt paa det mens han kigger paa ham. — Du, svarer han, — Du driver det ikke til ret meget. Du kan saavidt jeg kender Dig ikke blive mere end

— Jamen Du kender mig jo sletikke!

Bommanden lader sig ikke afbryde, naar han taler i Embeds Medfør: — Det kan ikke blive til mer end som ... en radmager Tyr med Trommesyge, foreløbigt, Din Rad. — Jogu' kender jeg Dig: Du er mager og en lille Smule opblæst.

Judiths sidste Glansperiode blev kun kort. — Et halvt Aar efter er hun paany paa Bunden. Atter er det Sygdommen, der slaar hende ned. Men nu hun holder en lille Pige i sine Arme, er det værre for hende end før. Og dog har hun af samme Grund langt mere ud af Livet. For det smiler jo til hende i Barnet. Hun elsker det, som havde hun selv født det. Men netop derfor er Be-

kymringerne mange og tunge. Det sker at hun faar Lyst til — for den lille Annas Skyld — at henvende sig til Herbert for at tage imod hans Tilbud om Høkerbutiken. Men hun opgiver det igen i Erkendelsen af det haabløse for hende i at forsøge at vende tilbage til borgerlige Forhold. Og imens gror den lille, splejsede Pige. Hun har nu været hos Judith i snart fire Aar og er en svag, glasklar Unge paa fem, kvik og levende, og langt fra køn. Men hun har Udtryk. Og hun har ingen Mor. Og hvem der er hendes Far veed jo i bedste Fald kun Vorherre. For Judith er hun *det hele*. Der er ikke andet end den lille Anna, hvis syge Smil tiltider ligesom vejrer al den Bitterhed bort af hendes Sind, som Aarene har lagt tung og nagende derpaa. Men hun ser godt at Fremtiden er fortvivlet: Anna er nu saa stor, at Judiths »Praksis« er ved at blive et Problem i Forholdet til den lille Pige. Et Skærnbrædt som sættes om hendes Seng — for at hun ikke skal se alt hvad der foregaar i det lille Hummer paa alle Døgnet's Tider, — kan ikke hindre, at pludseligt høres Lyden af smaa, bare Fødder paa Gulvet, og saa kommer den Lilles tjavsede Hoved frem bag Skærnbrættet: Et lille nysgerrigt Ansigt, hvori to store, halvblinde Barneøjne plirer mod Tællepraasens dæmpede Lys og med et spørgende Blik søger at orientere sig i Værelset og Begivenhederne. Dette giver Anledning til meget Vrøvl. Naar en drukken Gæst ser Barnet og vil have det mellem Hænderne blot for i uskyldig og lallende Venlighed at kæle for det, bliver Judith naturligvis som et vildt Dyr — hvad jo ikke netop gavner Forretningen.

Skønt det i sig selv er katastrofalt, er det dog af denne Grund uden større Smerte, at Judith lader sig

smide ud af Værten, da det er hende umuligt at præstere sin Husleje til fastsat Tid. Hun lader det ske uden Nag. Saadan er de jo, Rakket. Men fra nu af er hun og Barnet i højere Grad end før henvist til andres Hjælp-somhed og til »Pjalteklubben«, Aabenraa-Kvarterets berygtede og jammerlige Logishus. Blandt »Klubben«s talrige løse Eksistenser finder hun gerne let en, der vil tage sig af den lille Pige, naar hun selv er forhindret af sin Prakis, som hun her lettere kan drive uden at den Lille altid behøver at være ivejen og direkte ødelægges deraf i den Grad som før. Judith haaber — og beder — til at Barnet endnu ikke maa have modtaget saa uud-slettelige Indtryk af Elendigheden i alle dens Former, at de allerede har gjort Fortræd for Livet. Men sam-tidigt maa hun indrømme, at det er umuligt at se, hvor-ledes en lille Pige skal kunne vokse op under disse Til-stande af Løstagtighed og Jammer, uden Hjem, uden andre Forældre end Judith, uden blot den allersimpleste Beskyttelse, med faa og tynde Klæder paa sin magre Krop og daarligt nok Mad hver Dag, endsige da Men-neskemad.

Men det er en varm og ægte Sympati, der slaar Ju-dith og den lille Anna imøde fra Pjalteklubbens talrige og brogede Befolkning af begge Køn af Byens værste Bærme. Hvordan det saa end gaar og hvor saa Judith tilbringer sin Nat, faar Barnet dog altid et Leje at ligge paa. Ofte i en anden Etage end Judith, der selv efter-haanden er blevet helt rutineret i at sove hængende i Tovene oppe under Taget paa det øverste Loft: Et solidt Tov under Armene for to Skilling. — Solidt maa det være, for hun vejer efterhaanden drabeligt til, saa fed hun er bleven.

Men ofte overnatter hun i de andre Etager. Er Gæstfriheden overfor Tulle ikke altid helt gratis for hende, saa er den dog næsten altid stor, og det hos begge Køn blandt Husets Gæster. — Hendes meget Sul er saa godt at holde Varmen ved.

Søren Grisetaa og Voldpeter har hen mod Morgenstunden slaaet sig ned i Pjalteklubbens Kælder. Der har de fundet en Bunke tør Tang fra nogle gamle Madradser, som er et helt hyggeligt Natteleje, hvor de er ubemærkede i Halvmørket.

Med en triumferende Mine haler Søren en stor Cigarstump op af Lommen og bakker paa den. — Grossér'-cigar!

— Hvor har Du skudt den fra?

— Han sma' den, den Ødeland! Og jeg saa det, saa Far her var jo over den ligemeddetsamme! Det er over en hel hal' Cigar, Søreme!

— La' me' ta' et Smøj!

— Jeg har jo ikke Ild, Din Torsk.

— Jamen det har jeg. Men altsaa ikke for mindre end som ska' vi være humane og sige ti Smøj. Og det skal være meddetsamme!

— Saa gemmer jeg den til bedre Tider. Ti Smøj er altfor majet. Du ka' faa syv — *smaa*.

— Otte gode Smøj kontant. Kom saa med Dyret!

Han faar den, river Fyrstikken og ser ved dens Lys kærligt paa Cigarstumpen: — Næh hvor *er* den stor. Sikken Snude at smide saa'n en!

— Ta' nu og faa Ild for Fa'en, før Fyrstikken er brændt op!

Voldpeter — ikke opkaldt efter Volden, hvor han »ligger paa Landet« hver Sommer, men efter at han jævnligt er i Spjældet for Vold, — sætter højtideligt Flammen til Cigaren og tager det første Drag: — Føj! Føj! hvor det smagte af Svovl! Saa regner vi ikke det med. Og han bakker løs paa Cigaren, idet han smider Fyrstikken fra sig.

— Er Du tosset! Sæl'føl'li ska' Du regne det første Smøj med!

Peter vender sig bort og bakker løs af alle Kræfter.

Den anden tæller, og kommer saa hurtigt over ham og river Cigaren til sig: — Det manglede fanneme bare, at Du sku' ha' mer end som efter Kontrakten! Der b'i'er jo ingen Ting tilba'es til mig, soms at Cigaren er!

Saa standser har pludseligt midt i et stort Smøj: — Den er gal nu brænder vores Seng s'gu!

— Aah det Skidt. Vi slukker den bare. Og Peter sparker nogle Gange ind i den smaaflammende Tangbunke, saa Ilden ryger dem om Ørerne. — La' mig saa faa et Smøj til, fordi at jeg har slukket Branden!

— Jamen Du har jo *ikke* slukket den! Søren Grise-taa peger mod Tremmeskillerummet ind til Naborummet, hvor smaa Flammer springer rundt i Tang og gammelt Papir.

— Tak forseven! — Nu faar vi fanme Ild nok te' Cigaren! Og der ka' vi ikke komme ind og slukke.

Saa blusser det pludseligt voldsomt op derinde. Buldrende springer Ilden videre. Trækvinden tager den.

— Ka' vi se a' komme ud a' Lemmen!

— Det er ikke vos der har lavet det!

I Hurtigløb er de nede ad Gaden, brølende af deres Lungers fulde Kraft: —Brand! Brand! Først da de naar

langt hen ad Aabenraa, holder de op med Skraalet, men de løber helt til den anden Ende af Gaden, før de omsider standser og ser sig tilbage; saa gaar de hurtigt videre ad de maanelyse Stræder.

— Du ka' stole paa, siger Voldpeter, a' det ska' vare længe før at jeg igen kommer her i Kvarteret!

— Men jeg tabte min dajli'e Cigar!

— Det er jeg ke' a'. Men det var da godt a' jeg fik de Smøj som a' jeg sku' ha' for alt det majet Ild, som at jeg skaffede Dig.

— Saadden Aagerka'l!

— Jamen Du maa vel nok være en Kender a', at det *overflødige* er den eneste Garanti for at der er nok baade a' Smøj og a' Ild!

Judith sover uroligt i sit Tov oppe under Taget, da Raabet om Brand lyder paa Gaden. I Løbet af faa Sekunder slaar Ilden ud overalt fra Pjalteklubbens Kælder. Der begynder at komme Liv i og udenfor Huset. Buldrende løber Flammerne videre fra Etage til Etage og om i den store, gamle Rønne. Hver søger at redde sig som bedst. Først da Ilden har ædt sig helt op til første Sal, vaagner Judith og forstaar hvad der er paa færde. Hun tænker straks paa Anna, som hun tidligt iaftes efterlod hos Suppedas-Marie paa første Sal, og styrter derned. Der kommer Spads-Frederik netop ud af Døren til Trappen. Han smælder den i med et Brag: — Ingen herind!

— Min lille Pige! skriger Judith.

— Er *ikke* her! Der er ikke fler herinde! Hele Etagen er ryddet og alle er reddede!

— Aah Gudskelov! brister det ud af hende.

— *Hum* Dig ned af Trappen, Din So, Du er iveau! Om lidt lukker Ilden den! Herut!

Hun er allerede nede og ude paa Gaden, hvor hun leder efter Anna. — Hvor er Anna! raaber hun midt i Forvirringen. Men hun finder hende ikke. Grædende løber Judith ind i Gaarden. Der er Anna heller ikke. Der gaar nogle Minutter med det. Hun farer ud paa Gaden igen, og før hun paany vil storme op ad Trappen, skriger hun sit Spørgsmaal ud igen: — Hvor er min lille Pige! Hvor er Anna!

— *Her!* brøler en Stemme fra den anden Side Gaden. — Anna er her! I Sikkerhed hos Høkeren derhenne!

Judith aander lettet op. — Saa ser hun iveau: Ilden blusser højt om den elendige Kasse. Nu slaar den buldrende ud fra tredie Sal. — Saa husker hun paa de andre deroppe under Taget: Foruden hende sov der fire Mandfolk i alle Aldre. De har sviret til de var edderdruknede over hele Linien. De sover til de brænder op!

Hendes Stemme skærer gennem alt Spektaklet: — Der sover fire Mænd under Taget!

— Det er for sent! lyder det fra andre.

Men hun styrter hen til Trappen, der næsten er spærret af Ild og kvælende Røg. Hurtigt er hun oppe ad den. I næste Øjeblik er hun paa Loftet, hvor der er tykt af Røg, men dog lyst nok af Smaaflammer, som har ædt sig gennem Gulvet, og af Skæret udefra til at hun kan finde frem til de fire Fyre og brutalt dunke dem vaagne.

De bliver ædru i samme Nu, men ganske kulrede af Rædsel. Hun driver dem som Kvæg hen til Trappen og puffer dem ned, bare ned! De naar netop at komme forbi paa første Sal, da Døren dér falder sammen i Ilden, som ogsaa har voldsomt fat paa Trappeafsatsen. Hun kommer sidst ud med en kvælende Røgsky i Hælene.

— Hurra for Tulle! Præstinden leve! Hun ska' sgu leve! lyder det med mange drukne Stemmer om hende. Men hun styrter lige over Gaden til Høkerens for at være hos Anna.

— Anna? — Javel er hun hér! Hun ligger derinde. Hun er fuld, den Mær!

Det er kun Suse-Anna.

Saa er Judith ved Gadedøren igen. Man vil holde hende tilbage, men hun er for blød, for fed, hun glider bort mellem Hænderne paa dem og forsvinder i Lys og Røg. Hun ligefrem kaster sig gennem Ilden paa første Sals Trappeafsats og ind gennem den brændte Dør. Snart er der flakkende lyst om hende af Flammer, snart er der mørkt af Røg. Men i et Værelse langt borte fra Trappen finder hun Barnet paa en af Sengene; sovende, halvt bevidstløst, klynkende ligger det der og ser sig om med vidt opspærrede, halvblinde Øjne, hvis Blik er stift som hele det lille Ansigt af Rædsel. Ilden har ikke saa slemt fat her, men dens Smaatunger slikker dog om et Hjørne af Madradsen. Hun griber Barnet og knuger det ind til sig i Jubel og Skræk. Saa ser hun sig om, tøvende, for at finde en Vej udenom Flammerne med sit dyre Bytte. Men der er ingen. For nu bryder Ilden ogsaa gennem Gulvet under Vinduet til Gaden og den smyger sig langs Karmen. Judith trækker sig ud af Værelset

og staar i det næste. Hun ser videre frem og skønner, at endnu kan det naas. Barnet klynker i hendes Arm og hun knuger det ømt ind til sig. Saa staar hun foran det værste: — at komme ud herfra. Men det kan gøres!

Pigebarnet hoster voldsomt og giver et Gisp; hun er ved at kvæles af Røgen og snapper efter Vejret. Judith holder hende ud fra sig i stive Arme og ryster det lille Legeme for at faa Liv i hende igen. Hun trækker sig tilbage fra Ilden, som slikker mere nærgaaende om hende. Hun trækker sig ind i det næste Værelse og holder igen den hostende lille Pige ud fra sig, mens hun ryster hende voldsomt og selv hiver efter Vejret. — Fra den anden Side af Gaden ser man hende ved Vinduet, indrammet af Ild, løftende Barnet højt foran sig. — Hvor er Tulle? spørger man. — Dér er Tulle! — Ja, der er hun Krafte'me!

— Hun har det! Hun har det! — Hjælp hende ud!

Men her er ingen Hjælp mulig. Saa forsvinder hun fra Vinduet og staar, tøvende, midt i Værelset og ser smerteligt paa det kæmpende Barn, — da det pludseligt slaar hende, at Ejnar Lund har jo Ret i, at dette er Vanvid! *Vanvid* at redde dette stakkels lille Væsen, hvis svage Syn kun vil faa Synd og Nød at se, født til Brøndstræde, til Elendighed og Jammer, til at trampes paa af Mænd, ubeskyttet, — alt det som Judith selv har levet og lidt! Trods Ilden løber det hende koldt ned ad Rygen, saa hun stivner ved Tanken. — Hun har kun dette ene i hele Verden. Hun krymper sig ved Tabet men hun maa igennem dét med. Det hele er kun et Nu. Saa springer Døren til et Naboværelse op, en kvælende Røg suges hed og buldrende derigen- nem og slaar sammen om Judith, som mærker Huden svie i sit Ansigt. Døraabningen staar igen synlig, men

en ny Sky følger straks efter og atter ser hun ind i det andet Værelse, hvor Ilden har brølende fat til den modsatte Side. Før endnu en Røgsky vælter ind gennem Døren, slaar hun hurtigt sit gamle Shawl saa fast om den lille Piges Ben, at de ikke kan røre sig. Nænsomt og hurtigt lægger hun Barnet i den kvælende Sky paa Dørtrinet. Hun aner netop en svag Hosten, saa maa hun vige og trække sig hen mod den anden Dør, for denne Gang bliver Røgen ved: Suget standser ikke. Paa Sekunder fyldes hele Rummet saa bælgmørkt tæt og hedt at hun maa bort. Hun tænker, at det blev dog altsaa en hurtig Død gudskelov en let Død.

Saa falder Gerningen over hende, og nu er det forsent. — I Rædsel flygter hun fra Stedet, drives af Røgen gennem et Par brændende Værelser og ud paa Trappegangen, som er en flammende Afgrund. Hun føler den svidende Ild paa sig, men mere paa Barnet. Hun hører et Smæld om sit Hoved, idet hendes Haar blusser af. Hun styrter sig ned i Svælget og mærker Trinene briste under sig. Saa falder hun et Stykke og trimler ud af Ilden, ud af Gadedøren, synkende sammen paa Fortovet. Hjælpsomme Hænder griber hende, mens et nyt Hurra dør i de mange Struber før det endnu har faaet Magt.

— Hent Dr. Lund! Ejnar Lund! stønner hun — mellem Skrig af Sjælenød og Hvin af brændte Saar.

Dr. Ejnar Lund staar hos Politidirektøren. Han har straks gjort sig klart, hvor kritisk Sagen er i sin Optakt, og han er derfor ude af sig selv af Vrede. Han

slaar en respektløs Knytnæve i Skrivebordet, saa Blækhuset danser: — Jeg vil fandenfløjtemig ikke finde mig i den Slags Overgreb af Politiet overfor mine Patienter! Vi har vel Lov og Ret her i Landet!

— Tag den med Ro, Doktor. De er aabenbart ikke klar over, at Damen er sigtet.

— Det rager mig en Fjer hvem der har sat Ild paa den gamle Møgkasse, men saa længe hun er paa Ladegaardens Sygeafdeling, er hun *min* Patient og Politiet har at holde Neglene fra hende indtil *jeg* tillader Dem at røre hende! — De har ladet Deres Folk tage hende i Forhør uden først at indhente min Tilladelse. Rent bortset fra at det her drejer sig om en Patient, som er altfor syg til at kunne taale at komme under Behandling af Deres Høveder, er det principielt et Overgreb, som jeg ikke under nogen Omstændigheder vil taale! Og jeg agter omgaaende at anmelde det passerede for Justitsministeren. — Nu veed De hvad De har at rette Dem efter, naar det er mig og mit De har at gøre med, Hr. Politidirektør!

— Kære Doktor

— Kære Direktør! De kan spare Dem alle Udflugter. Her er intet at diskutere!

— Damen er sigtet for Mord.

— For mig maa hun have begaaet tyve Mord om Dagen! Der, hvor hun nu befinder sig, har De intet at skulle have sagt. Hun er min *Patient* og De rører ikke ved hende, før *jeg* tillader det!

— Det kan nu i det foreliggende Tilfælde være ligegyldigt, da der af det paa Sygesengen afholdte Forhør — hvori hun har indviklet sig i forskellige Modsigelser, — er fremgaaet tilstrækkelig Hjemmel for os til at hen-

visе Sagen til Kriminal-Kammeret, som saa maa foretage det videre fornødne og derunder ordne sig med Dem, som det bedst kan.

— Har De forstaaet, at hendes Tilstand endnu er saadan, at hun afgjort er fra Sans og Samling?

— Det har jeg ikke noget Indtryk af.

— Saa kunde man passende have spurgt Lægen! — Men jeg skal have den Ære at tilstille Kammeret en saglig Kommentar til Deres dilettantiske Rapport!

Ejnar Lund er straks gaaet til Herbert og har fortalt ham, at Politiet begærer Sag rejst mod Judith i Anledning af den lille Piges Død. Det kommer ikke overraskende for Herbert, for straks efter Branden løb Rygtet: Hun er gennem Vinduet set i det brændende Værelse, løftende Barnet højt i sine Arme. — Folket er skuffet ved ikke at faa den Oplevelse at se hende komme ud med Barnet frelst, saaledes som alle efter dette havde ventet og haabet. Folket er fornærmet over ikke at have faaet et smukt Ønske opfyldt, og Folkets Røst — og Pressens — er jo Guds Røst. Altsaa er Politiet gaaet ret haardt paa i sit paragraftro Krav om, at der rejses Tiltale imod hende, og for saa vidt staar hun ikke paa Forhaand særligt godt. Men hun nægter kategorisk, idet hun først overfor Politiet — meget nervøs — har nægtet overhovedet at være naaet frem til Barnet, og siden, da hun forstaar at man udefra har set hende med det, har erklæret at Forholdene tvang hende til at efterlade det paa dette Tidspunkt alle-

rede døde Barn i den brændende Bygning, da ellers ogsaa hun vilde indebrænde.

Herbert sørger hurtigt for, tilsyneladende ganske tilfældigt, at faa vekslet et Par Ord med Kriminalretens Præsident derom, da han er ængstelig for at den haardhændede Maade, hvorpaa Politiet har behandlet Sagen, — for at aflede Opmærksomheden fra at det ikke har kunnet opklare Brandens Aarsag, — i en eller anden forbenet Dommers Haand skal kunne faa uheldige Følger for Judith.

— Hun havde jo — gudbevares, meget ædelt! — paataget sig Forsørgelsen af Barnet, siger Retspræsidenten. — Men det gik nok stærkt tilbage for hende, saa hun har haft al mulig Grund til igen at skille sig ved Ungen.

— Det havde hun kunnet meget lettere, eftersom hun ingen Forsørgerpligt havde. Det var ganske frivilligt og uden Adoption hun tog sig af den lille Pige. Hvad Dag hun vilde, kunde hun aflevere Barnet paa Ladegaarden.

— Ja, det kan ikke nægtes. Men det har hun vel saa kviet sig mere ved. — Det er en underlig, en meget ubehagelig og vanskelig Sag. Allermest fordi hun jo iøvrigt har udvist en saa eksempelløst sympatisk Adfærd under Branden. — Jeg er temmelig fortvivlet over den Form, hvori vi har faaet Materialet fra Politiet.

— Ja, det hele er idiotisk. Men jeg tænker ikke, det er saa indviklet, — hvis man kender lidt til den Slags Kvinders Sjæleliv.

— Jeg har aldrig kunnet finde noget Sjæleliv hos dem vi faar at gøre med her ved Retten.

— Det maa Retspræsidenten ikke sige. Det *er* der.

Og det er forøvrigt ogsaa et Studium værd. Jeg synes ialtfald at jeg i Tidens Løb har faaet en Del ud deraf

— Saa skal De min Salighed ogsaa ha' Fornøjelsen af at faa Sagen henvist til Deres Kammer!

— Tak det var skam ikke Meningen!

— Jamen De skal ha' den! Naar De ovenikøbet er fagligt interesseret i Racen, skal De sandelig ogsaa ha' den. Alle vi andre vil være henrykte for at blive fri!

Dette var netop, hvad Herbert vilde opnaa.

Tre Maaneder efter meddeler Dr. Lund Retten, at nu kan Patienten afhøres paa Domhuset under skaan-somme Former og under Forudsætning af at hun iøv-rigt forbliver paa Ladegaardens Sygeafdeling, indtil der er faldet Dom i Sagen. Dette Forbehold er paa hans Foranledning dikteret af Justitsministeren.

Endnu stærkt forbundet — og med et lidende Ud-tryk — kommer hun for i Kammeret.

Dommeren vender sig lavmælt til Herbert: — Rets-præsidenten har antydnet et Ønske om at De, som sær-ligt psykologisk interesseret i saadanne Individer som Tiltalte, faar Lejlighed til selv at deltage i Afhøringen. — Ja det var end ikke en Henstilling; han gjorde mig blot opmærksom derpaa men jeg finder det kun rimeligt, naar De nu har saadanne Interesser saa jeg ser gerne at De afhører hende. Og saa kan vi jo senere tale sammen om Dommen. — Vær saa god at tage Affaire.

Herbert oplæser Politiets Materiale imod tiltalte Ju-dith Rasmussen.

— Hvad har De at sige hertil? — Men sæt Dem først ned.

Judith sidder dér, bleg og indbunden; og tier.

— De har benægtet at have gjort Barnet Fortræd?

— Ja.

— De indrømmer at have haft fat i Barnet under Branden?

— Ja.

— De har i denne Forbindelse indviklet Dem i forskellige Modsigelser.

— Ja.

— Her maa jeg — indskyder Herbert altfor højt, vendt mod Dommeren, — henlede Opmærksomheden paa Lægens Erklæring, som gaar ud paa at Tiltalte endnu var dødssyg og fra Sans og Samling af Smerter og Forgiftning af sine Brandsaar, da Politiforhøret fandt Sted, idet dette skete uden at man overhovedet havde forespurgt Lægen og erholdt hans Tilladelse, som i modsat Fald vilde være bleven nægtet indtil nu. Under disse Omstændigheder synes der ikke at kunne lægges den sædvanlig Vægt paa Politiets Materiale og dets Vurdering deraf. Og dette saa meget mere som Tiltalte under Branden og med Fare for sit eget Liv har reddet fire hende uvedkommende Mennesker.

— Indrømmet, bemærker Dommeren.

— De mener selv, — siger Herbert til hende, — at De ogsaa aandeligt var i en højst elendig Forfatning paa det Tidspunkt, da Politiforhøret afholdtes?

— Ja.

— Men nu befinder De Dem saavel legemlig som aandeligt saa godt, at De tror De let kan forklare roligt og paalideligt?

— Ja.

— Vil De saa her selv give os en Fremstilling af Deres Forhold under Branden?

Det ses, at Judith føler sig usikker. Hendes Ansigt forandres. Det er magert, men med altfor meget Skind, der nu, da alt det overflødige Fedt er forsvundet under Sygdommen, hænger som tomme, rynkede Poser om hendes Kinder, Hage og Hals.

Hun tier lidt. Der er en fugtig Glans i det Blik, hvormed hun ser paa Herbert før hun taler. Saa siger hun roligt, med en Undertone af Tryghed i Stemmen: — Jeg tilstaar, at jeg forsætligt har indebrændt Barnet.

— Hvadbehager!

Hendes Ansigt stivner i et smerteligt Træk; hun er lige ved at græde. Saa lyser det pludseligt underfundigt i Øjnene og der kommer et haardt og simpelt Drag om hendes Mund. Det Blik hvormed hun nu ser paa Herbert er hadefuldt og Stemmen isnende rolig, da hun gentager det: — Jeg tilstaar, at jeg forsætligt har indebrændt Barnet.

Der bliver Stilhed. En lang Pause.

— Idiot! hvisler Dommeren saa sagte, at kun Herbert hører det.

— Vil De saa, saa godt De husker det, give en detailleret Skildring af hvad der gik for sig i den brændende Bygning!

Det gør hun. Roligt og lidenskabsløst fortæller hun alt saa godt som hun erindrer det af det Kaos, hvori det foregik: Hvorledes hun reddede Barnet og at hun lagde det tilbage paa Dørtrinet for at det skulde kvæles af Røgen der, skønt hun kunde have reddet det saa godt som sig selv.

— Men altsaa hellerikke bedre! indskyder Herbert.

— Tiltalte var rædselsfuldt forbrændt og er endnu meget lidende; saa meget at man aabenbart maa tvivle om hendes Forstand. — Hvorfor lagde De Barnet fra Dem?

— For at det skulde dø, siger hun koldt.

— Dette er jo noget Vrøvl. For De har fortalt Politiet, at som Forholdene laa, kunde De ikke bjærge Barnet ud af den brændende Bygning og at Deres videre Forsøg herpaa vilde have haft til Følge, at baade De og den lille Piges Lig var indebrændt. — Ja jeg siger Lig, for De har jo ogsaa fortalt, at hun var død, da De fandt hende! Alt dette lyder langt sandsynligere end det, De nu pludseligt opvarter med her!

— Det er som jeg siger. Barnet levede — det hostede, — og jeg vilde, at det skulde dø.

— Hvorfor skulde det dø?

Judith tier.

— Var det da fordi De fandt, at Livet sikkert vilde blive ondt for dette syge Barn?

— Nej, svarer hun fast, og siger det haardt: — det var blot fordi jeg vilde *af* med hende.

— Det var Dem iveau — fordi det var saa besværligt for Dem?

— Ja.

— Deres Raisonnement holder ikke! — Hvorfor bragte De det saa ikke til Fattigvæsenet?

— Det har jeg ikke tænkt paa.

— Hvor stupidt! udbryder Dommeren.

— Nej; for det er kun Løgn. Men De havde jo ingen Forpligtelse overfor dette Barn, som ikke var Deres eget. — Saa var det alligevel fordi De mente, at Barnet selv havde bedst af at dø?

— Nej!

— Det skete altsaa blot fordi Ilden havde slaaet Dem med Skræk hvilket jo kun var naturligt?

— Nej. Jeg var aldeles klar over hvad jeg gjorde.

— Men De ventede dog ikke at kunne slippe levende ud — med Barnet levende!

— Jo. Det regnede jeg ganske bestemt med. Jeg lagde det fra mig med fuldt og klart Overlæg.

— Fuldt og klart Overlæg midt i et brændende Hus, som bogstaveligt faldt sammen over Dem?

— Ja.

— Det var sgu godt gjort! brister det ud af Dommeren.

— De vil altsaa bilde os ind, fortsætter Herbert, at efter at De under saadanne rent æventyrligt livsfarlige Forhold har reddet Barnet, — som De elsker højt! — staar De roligt og ser paa at De selv forsætligt brænder det inde?

— Ja; netop saadan er det.

— Tjaa saa kan vi jo lige saa godt slutte Forhøret for idag. Vi kommer vist ikke stort videre denne Gang, siger Herbert. — Vil De gerne i Tugthuset fordi De dér er fri for Næringssorger?

— Nej! ikke *derfor*.

— —

Bagefter siger Dommeren til ham: — Det var jo en Overraskelse. Og nu er Sagen altsaa ganske ligetil.

— Synes De virkelig?

Herberts Chef gør store Øjne: — Jamen den er jo saa oplagt som noget overhovedet kan være! Naar Pige-barnet selv tilstaar uden nogen Art af formildende Omstændigheder, kan vi da ikke have andet at gøre —

enten vi vil eller ej, — end at afsige Dommen i Overensstemmelse med hendes Tilstaaelse, som Loven kræver det. Saa det maa jeg da selvfølgelig gøre. — Der er dog det glædelige derved, at det altsaa ser ud til, at vi kan faa Sagen ualmindeligt hurtigt fra Haanden. Det er virkelig en stor Fordel, naar den som her har vakt altfor megen Opmærksomhed.

— Tror De ikke, at det vil vække endnu større og mere pinlig Opmærksomhed, hvis den sluttes med en Dom over hende? Der er sikkert nogen Interesse for hende i Offentligheden.

— Jeg er villig til at dømme saa mildt som overhovedet tilladeligt efter Paragrafferne. Men nogle Aar i Tugthuset ser jeg ikke at hun kan undgaa. Jeg skal overveje, hvor faa jeg kan nøjes med. Jeg skal gerne tage alle formildende Momenter i Betragtning.

— Dommeren har altsaa tænkt Dem selv at afsige Dommen i denne Sag?

— Ja selvfølgelig. Det har jeg da rigtignok! Det var jo kun Forhørene, som Retspræsidenten kunde ønske at De fik Lejlighed til at lære noget af.

— Nuvel. Men finder De ikke, at hendes Tilstaaelse lyder over al Maade usandsynlig?

— Den er mærkelig. Men den *er* der.

— Ja den er ganske forrykt. Saa skrupskør, at den uvægerligt maa falde En for Brystet paa en *afgørende* Maade.

— Men naar hun selv tilstaar er der jo ingen Vej udenom en Dom. — Jeg kan ialtfald ingen se.

— Maaske kunde jeg hvis *jeg* skulde dømme.

— Jamen Du store Kineser! hvad vil De have, at jeg skal gøre, Mand? — naar det hele ligger saa klart som Dagen!

— Det ligger ikke klart for Dagen. Det er højst uklart.

— Mener *De* at kunne fremskaffe nye Momenter til hendes Undskyldning? — I saa Fald ser jeg det gerne. Men ellers

— Det tror jeg desværre ikke. — Men det ser jo nærmest ud som om hun med sin Forklarings Usandsynlighed vil gøre Grin med Rettens Værdighed. Det er tydeligt, at hun blot ønsker at blive forsørget ved en Dom, — og jeg mener ikke at Retten bør tillade hende saaledes at tage os ved Næsen. Det er uværdigt for os.

— Selvfølgelig er overhovedet intet vigtigere end at værne Rettens Værdighed

— Og hendes Motivering

— Motiverne roder jeg mig ikke mere op i end højst nødvendigt. De er ikke afgørende. Dét er kun at Loven i dette Tilfælde paabyder mindst saa og saa mange Aars Tugthus, ogsaa naar alt tages i Betragtning.

— Lad mig faa denne Sag, Dommer.

— Det kan der ikke være Tale om. Det er mig, som er sat til at værne om Kammerets Anseelse, — og jeg kan jo høre, at *De* ligefrem tænker paa at frikende hende. Paa hvilket Grundlag, maa jeg spørge?

— Jeg veed ikke hvorledes det skulde ske. Jeg maa først sætte mig mere ind i hendes Forhold og tale ordentligt med hende, før jeg kan skønne om den virkelige Grund til, at hun lyver sig selv en Tilstaaelse paa.

— De kan da begribe, at jeg gaar ikke med til, at der ved mit Kammer falder Frifindelse i en Mordsag, hvor der foreligger en oplagt, uindskrænket Tilstaaelse.

— Dommeren skulde nu alligevel give mig den Sag.

— De maa ikke tage mig det ilde op, min Gode,

men det er virkelig meget forlangt at jeg skal give min Fuldmægtig den største Sag her ved Kammeret i flere Aar. De maa da hellerikke glemme, at *jeg* har jo dog ogsaa en Position at forsvare, — med al Respekt for at De er en fremadstræbende ung Mand, der føler en naturlig Trang til at vise Deres Dygtighed som De iøvrigt veed, at jeg jo tilfulde vurderer.

— De værner bedst Deres Position ved at give mig Sagen.

— Saah? Og med hvilken Motivering?

— Motiverne behøver vi jo ikke at rode nogen op i. De kunde f. Eks. blive syg.

— Aah De skal se at mit Helbred holder nok. Her bliver tilmed Tale om en usædvanlig hurtig Dom, fordi Sagen er saa overordentligt oplagt.

— Ja netop, saa ligefrem usandsynligt oplagt. Og uden nogensomhelst indre Logik. — Der skal et stærkt Helbred til for at dømme her. Det hun har gjort er jo intet mindre end en Heltegerning.

— Maaske. Men af dem, der desværre kun belønnes med Tugthuset. — Kære Fuldmægtig! Skal vi saa tale om noget andet?

— Ja. Vi kunde jo tale om Dommerens eget Bekendtskab med Damen. For det bør De ikke helt glemme.

— Hvadbehager? Hvad mener De?

— De erindrer maaske, at De engang har hørt til Tiltaltes om jeg saa maa sige bedre Kunder?

— Hvor faar De dog en saa uforskammet Insinuation fra! Jeg har aldrig kendt Magen! — Jeg forstaar, at hun har bundet Dem noget paa Ærmet og

De er straks gaaet i Tøjet! Dette er dog det mest naivt uanstændige, jeg nogensinde har staaet overfor!

— Ikke et Ord har jeg talt med hende udover, hvad De har hørt her idag. Det er vel ikke engang sandsynligt, at hun har genkendt Dem, — saa lidt som De maaske hende.

— Deres Opførsel overfor en Overordnet er dog utrolig, rystende uforskammet!

— Hun har næppe genkendt Dem. Men det har jeg. — Da vi to mødtes første Gang, Dommer, var De ikke min Overordnede. Da var vi om jeg saa maa sige paa nogenlunde samme Plan. Nemlig paa nøjagtigt samme Trappeafsats i Grønnegade. — Lad os tale lidenskabsløst om det, Dommer. Erindrer De en overmaade tidlig Sommermorgen for ni Aar siden? Det var den tyvende Juli, en Søndag. Jeg husker Datoen fordi det var Morgenen efter at jeg havde taget min Embedseksamen. Jeg glemmer den aldrig. Da mødtes De og jeg paa en vis Trappegang i Grønnegade. — Gudbevares det var alright, for det var hos Byens dengang fineste Dame i sit Slags. Der kom mange andre pæne Folk, saa De og jeg kunde ogsaa være bekendt at komme der omend vort Ærinde ikke helt var det samme.

— Saah! — Jasaa.

— Det var et *meget* ubehageligt Møde. — Saa er De sikkert med.

— Hm. — Ja det er meget ubehageligt Hm.

— Og De forstaar altsaa, at hvis jeg — i Kraft af den dertil fornødne Hensynsløshed imod os begge, — indberetter for Retspræsidenten, at baade De og jeg har

staaet i Forhold til Tiltalte vil hverken De eller jeg komme til at beklæde Dommersædet i denne Sag.

— Det bliver ikke behageligt for Dem heller.

— Hm og ikke for Dem selv.

— Som jeg sagde, Ja. Rigtigt! Men jeg kan have mine Grunde til ikke at tage Notits deraf, saa det vil maaske ikke genere mig væsentligt. Det bliver værst for Dem, som er Dommer og især at det ikke er Dem selv, der gør noget for at blive fri for Sagen under et eller andet Paaskud.

— Jeg har intet somhelst imod at den overføres til et andet Kammer.

— Men De har sikkert meget imod at det sandfærdigt motiveres, hvorfor dette burde ske. For De kan jo ikke godt være bekendt at finde Sagen for vanskelig, eftersom det ganske rigtigt tegner til at blive den hurtigste, vi længe har set.

— Hm. — Nej det kan der naturligvis ikke være Tale om.

— Der ser De selv. — Skal vi saa være enige om, at De melder Dem syg for en passende Tid og dermed overlader Resten til mig?

— Det var naturligvis Hm en ganske behagelig Udvej under de særlige Omstændigheder, De her har oplyst mig om.

— Saa sender jeg Dr. Lund hen til Dem iaften. Han vil let kunne konstatere at Deres gamle Maveonde er brudt op paany og ikke tillader Dem at fungere i den første Maaned. Og lad det være en Aftale mellem os, at hvad der saa end sker holder De Ferie i den første Maaned. Og foretager Dem aldrig noget denne Sag vedrørende. — De kan være tryk for at jeg skal varetage

Kammerets Prestige paa en saadan Maade, at der ikke vil blive det mindste at kritisere, hverken fra Præsidiets eller Kollegers Side.

Dagen efter opsøger Herbert Judith paa Ladegaarden. Hun ser ondt paa ham, da de er ene.

— Hvorfor gjorde Du det i Gaar, Judith?

Hun slaar med Nakken saavidt hendes Saar og Forbinding tillader det: — Fordi det nu er *min* Tur!

— Til hvad?

— Til at ramme en af *Jer*!

— I Frederits ramte Du engang hele fire paa een Gang.

— Men det lykkedes ikke rigtigt. Og det var jo hellerikke *Dig*!

— Nej. Det var tværtimod mig som forhindrede, at de tre fik strengere Straf.

— Men nu kan Du ikke hindre at *Du selv* kommer til at dømme mig!

— Det er jo ikke Fuldmægtigen, men Dommeren, der dømmer.

— Det bliver det samme. For Du er dog *med* til det, og Dommen vil i alle Tilfælde skyldes *Dig* — og blive et Slag i Ansigtet paa *Dig*. For havde jeg ikke igaar staaet overfor Dig og havde Du ikke faaet med Sagen at gøre, saa havde jeg *ikke* tilstaaet.

— Skal vi ikke sige løjet? — Vær nu lidt fornuftig.

— Nej. Det var nemlig Sandheden jeg sagde.

— Ja, jeg veed det godt. Du sagde den da Du forstod, at jeg ikke *vilde* dømme Dig; da Du saa, at jeg

gav Dig enhver Chance, saa Du næsten ikke kunde undgaa at gaa fri.

Hun tier, idet hun blot staar og bider sig i sin smalle, hvide Læbe.

— Og Du løj først, da jeg vilde lægge Dig i Munden, at Du havde handlet af Hensyn til Barnet. — Hvorfor gør Du alt dette?

Hun svarer roligt og lavmælt, men Brøndstrædebittert og ætsende: — Fordi jeg har haft det saa ondt at jeg maa *hade* Jer allesammen og allermest Dig! Fordi jeg har mistet min lille Pige og var taabelig nok til alligevel at redde mig selv. Fordi I altid har traadt paa mig, og Du saa godt som nogen. Fordi jeg *hader* Jer alle og fordi jeg nu er *her*. Og saa — tilføjer hun stille, men usigeligt ondt, — fordi jeg ser at nu *har* jeg Dig. Nu kan jeg ramme Dig, fordi Du er *god* nok til at det vil *slaa* Dig at være med til at sende mig i Tugthuset for noget, hvori Du selv er medskyldig. Det er første Gang jeg saa helt har Dig i min Magt og nu skal Du komme til at skrige derved midt i Din egen Lykke med Hus og Hjem og Kone og Børn alt det som Du og I Andre var med til at snyde *mig* for. — Du har aldrig givet mig Penge; derfor kan Du rammes. Og dét er hvad jeg vil. — Mon Du saa forstaar mig?

— Ja, jeg forstaar Dig. — Og jeg ser, at hvis Din Sag bliver overført til et andet Kriminalkammer vil Du ikke faa nogen Glæde af hvad Du her har foretaget overfor mig. Din Tilstaaelse overfor os vil derved kunne annulleres. Du vil i saa Fald blive nødt til at gentage den overfor det andet Kammer. Og det tror jeg ikke Du vil, for dér faar Du ikke den Glæde deraf som Du

tilsigter, eftersom jeg vil give Sagen en Paategning, hvoraf fremgaar at Din Tilstaaelse er en privat Hævn-akt overfor mig. Naar jeg ganske aabent motiverer denne, saa klart som det er, vil Tilstaaelsen ikke blive taget tilfølge, idet Sagen vil blive behandlet forfra paa bar Bund og mit Kammers Protokol derom annulleres. — Du ser, at Du altsaa lige saa godt kan tilbagekalde Tilstaaelsen i Dit næste Forhør hos mig, som gøre det overfor en Dommer i et andet Kammer. For dette ved jeg nu Du vil gøre. Naar jeg er ude af Spillet, kommer Livsopholdelsesdriften nok op i Dig igen, saa Du kæmper for Din Frihed.

— Du kan gøre, hvad Du vil. Men saa længe jeg paa nogen Maade kan ramme Dig derved, fastholder jeg min Tilstaaelse! Og den vil under *alle* Omstændigheder komme til at ramme Dig, fordi det er *Dig*, der fra først af har fremkaldt den!

Herbert gaar — med ringe Haab om at have imponeret hendes juridiske Begreber tilstrækkeligt ved sit Foredrag, hvis Mangler hun aabenbart ikke er blind for.

Alligevel henvender han sig personligt til Retspræsidenten og henstiller at Sagen gaar over til et andet Kammer. Han har faaet Betæneligheder ved at han i sin Tid har kendt lidt til Tiltalte

— Hvorfor i Alverden dog det! — Det gør Dem da kun saa meget mere kvalificeret til at bedømme hende!

— Retspræsidenten bør betænke, at min Dommer er sygemeldt og jeg selv er en ung Mand i Faget. Jeg er ikke hidsig paa allerede at staa alene med en Livssag.

— Naa-aah! De er bange for Ansaret! — Ja saa skal De minsalighed netop beholde det! Det er den ene-

ste Maade at behandle Børnesygdomme paa. Saa det skal vi nok faa pillet ud af Dem. — De er sikkert den eneste Mand i Retten, der interesserer sig for den Slags Damers Psykologi. Altsaa kan De bedre bedømme hende end nogen anden. Vi mangler jo netop saadanne Specialister i vor Branche, — saa lad os dog endelig bruge den eneste vi har! Jogu' ska' De dømme hende!

— Men hvis jeg nu ikke *dømmer* hende?

— Det maa De virkelig gøre som Loven og Deres Samvittighed byder Dem!

— Men hvis nu mit Kendskab til Sagen og Personen og hvis min Samvittighed med byder mig noget andet end Loven?

— Ja det veed jeg da ikke! — Naar Sagen er lagt i Deres Hænder, maa De selv se at klare den.

— Er det et Ord?

— Ja selvfølgelig! — Jeg gaar jo ud fra, at De ikke begaar noget Justitsmord.

— Men hvis jeg nu gør det modsatte?

— Saa maa det staa for Deres Regning. — Men forøvrigt kan det Offentlige jo kræve Sagen appelleret, hvis Afgørelsen ikke findes tilfredsstillende.

— Mange Tak. Jeg ønsker ikke at risikere min Dom underkendt.

— Den Risiko løber vi alle hver Dag.

— Men hvis jeg skal dømme her, maa jeg kunne regne med at Retspræsidiets ikke er indstillet paa at desavouere mig bagefter!

— Kære Ven! Det er der jo da ingen Sandsynlighed for! Vi appellerer af Princip saa lidt som muligt veed De, for det koster jo ogsaa altfor mange Penge. Og dette er en saa forbandet ubehagelig Sag, at man vist-

nok kan gaa ud fra at vi alle vil være henrykte ved saa hurtigt som muligt at faa en Afslutning paa den.

— Nej det er jo ikke morsomt at skulle dømme det Menneske ind i Tugthuset, som ved samme Lejlighed har reddet flere Menneskeliv! — Det vil se opsigtsvækkende uheldigt ud.

— Saagu! Det var unægteligt mere klædeligt om man kunde lade være Retspræsidenten lægger Armen om hans Skulder: — Hør nu unge Mand! De skal tage lidt mindre højttrevende paa dette her. De *ordner* Sagen, og dermed færdig!

Herbert har opnaaet hvad han vilde: At beholde Sagen under saadanne Forudsætninger, at man maa acceptere hans Afgørelse, hvordan den saa end bliver.

Herefter kan han skride til Værket: Han støtter sig afgørende til Dr. Lunds Erklæring om hendes efter Omstændighederne saare tvivlsomme Tilregnelighed efter Begivenheden. Det er noget nyt, ganske vist, men han gør det. Og hans Dom gaar da ud paa, at hendes Tilstaaelse af med Overlæg at have ombragt Barnet, efter at have reddet det med den største Fare for sit eget Liv, under de foreliggende Omstændigheder — derunder det med de sovende paa Loftet, — maa anses for at være helt igennem usandsynlig. Den kan derfor kun være Udtryk for en erhvervet Utilregnelighed eller — og især — for Ønsket om at blive forsørget i Fængselet, hvorfor den ikke kan antages som Grundlag for nogen Straffedom. Thi kendes for Ret, at nævnte Judith Rasmussen bør være fri for Tiltale.

Dommen vækker baade Opsigt og Sympathi i Offentligheden. Og Politiet raser over hans Anvendelse af det aldrig som lovligt anerkendte Utilregnelighedsbe-

greb, — saadan noget moderne Hysteri! siger Politidirektøren, men der er intet at stille op: Herbert har sikret sig for godt i alle Henseender, og Retspræsidenten er — skønt dybt rystet, — saa henrykt for den modige og drastisk salomoniske Afgørelse, der kommer som en saadan Lettelse for hele hans Domstol, at det utvivlsomt vil stimulere den dristige Dommerfuldmægtigs Avancement.

Umiddelbart efter veksler Herbert nogle Ord med Judith. — Det ses, at han virkelig har faaet Bugt med dette djævelske, som paany var kommet op i hende.

— Saa blev jeg dog den stærkeste, Judith.

— Ja, siger hun stille. — Her som i Frederits. — To Gange har jeg nu søgt at tvinge Dit og mit Forhold ned i Skidtet til de Andres og hver Gang har Du hindret mig deri. — Men her *var* det nu fra først af noget helt andet, der gjorde det: Da jeg stod overfor Dig, *kunde* jeg ikke lyve. Ikke for Dig.

Han spærrer Øjnene vidt op: — Jasaa! — Og Hadet?

— Det kom til. Det meldte sig straks, da jeg forstod at jeg ikke kunde lyve for Dig og blev saa fortvivlet derover.

— Men nu kommer det aldrig igen?

— Det lover jeg Dig. — Aldrig mer nogen Panik for min Skyld.

Hun rækker ham Haanden: — Tak Herbert fordi vi alligevel ikke sank Niveauet.

VI

Ladegaarden; en bitter Virkelighed. Dens Liv er broget som Byens og dens Menneskers. Dens Saga er om Lidelser: Fattigdom, Sorg og Syge. Nødens og Elenighedens faste Borg. *Hvad* har den ikke set af Liv og Død, af frygtelig Alvor gennem mange Aar?

Den sidste Etape paa Vejen. Over det ganske Land en Fabel i Folkemund, men for mange, mange af Byens Børn en *skrap* Virkelighed.

Ogsaa for Judith.

Men efter alt hvad der er hændt hende er hun jo efterhaanden indstillet derpaa. Det gjorde da hellerikke Indtryk paa hende, hverken i Øjeblikket eller siden, at Dr. Lund straks erobrede hende ved Branden, idet han hurtigt tog en Vogn og kørte hende herud. — Langt stærkere virkede det paa Kristian Bloch, da han ganske uventet stod ved hendes Vandseng paa Sygeafdelingen: Hun ligger dér, væmmeligt tyk og fed og lasket, og flyder bogstaveligt ud i Vandet. Hendes svampede Fedtmasse bulner formeligt frem af Brandsaarene. Og hun ser hverken ham eller nogen anden for Smerter. Rædselslagen gaar han hjem til Præsteboligen, hvor Fru Astrid ikke kan forstaa hvad der er ivejen. Vel har hun ofte set ham oprevet over den Nød, han er Vidne til herude, men aldrig som idag. — Senere faar ogsaa hun det frygtelige Indtryk af den brændte Skøge.

Hun begynder snart at tage sig særligt af Tulle, da hun ser hvor pinagtigt det virker paa hendes Mand selv at give sig af med hende. Astrid giver sig gerne af med Gaardens Lemmer, men han har dog altid været i Spidsen overalt. Dette er første Gang han — omend stiltiende — skyder hende foran sig.

For ham selv er det saa selvfølgeligt. Han forstaar, at Judith bør se ham saa lidt som muligt. Derfor taler de sjældent sammen. Og han gør jo aldrig noget Forsøg paa at være Præst overfor hende, hvad hun naturligvis tager som den Selvfølge det er. Det var endda svært nok at møde ham; det vil være endnu sværere at tvinges til at le ad ham.

Forsaavidt hun kan se bort fra sine Saar og Smerter, hvad ganskevist er vanskeligt, befinder Judith sig efterhaanden godt paa Ladegaarden, hvor der fra alle Sider slaar hende en varm og ærlig Venlighed imøde. Vel er hun i de første Maaneder, indtil hendes Sag er afsluttet ved Retten, fyldt af en usigelig Bitterhed. Men Frikendelsen og den lille, befriende Samtale med Herbert bagefter har gjort Underværker. Samtidigt gaar det bedre med hendes Saar. Hun er mere oven Senge og faar ogsaa Lov til at være lidt ude i Haven ved det gamle Fæstningsglacis om Fiskedammene og Rosenaaen. Her ligger hun vel indpakket paa en gammel Madras og trækker frisk Luft et Par Timer om Dagen naar Foraarsolen er fremme. Dette er første Gang hun »ligger paa Landet«. — Omsider har hun faaet det Landophold, som hun drømte om hiint strenge Foraar for ni Aar siden. Hun følger paa Afstand Poplernes Løvspring paa Ladegaardens gamle Fæstningsbastion, dens kriminelle Hjørne med de lave Længer, hvor Mændene

arbejder »paa Tvangen«. Der gaar Betlere og Landstrygere og slæber i det, benaadede Tyveknægte og Voldtægtsforbrydere — af fine Folk og Rak imellem hinanden.

Hun snakker tidt med Ejnar Lund, som viser hende megen Omhu. Engang kommer han og fortæller hende, at nu er Nybert, den standhaftige Litteraturstudent fra deres Regensdage, blevet Professor i Filosofi et Sted i Udlandet. — Tænk, siger hun forundret, saa var der dog virkelig een stærk Mand, som ikke blot var stærk, men ogsaa drev det til noget. Og hun konstaterer eftertænksomt: — Det lader sig dog altsaa gøre for enkelte.

Herude i Haven kan hun ogsaa ligge og se paa Præstens Børneflokk, og det er svært nok for hende. Men hun er uden Bitterhed. — Hun ligger der og kommer til at holde af hele denne Jammerens Gaard med de mange lange og høje, gule Længer under stejle, røde Tage. Hun ligger her og ser paa det altsammen, radmager, som hun hurtigt blev det af sine Saar og deres Forgiftning, med de tomme Skindposer slaskende paa Ansigtet og hvor ellers Skindet ikke er brændt af hende. — Efterhaanden som Saarene bedres forstaar hun, at hun hverken vil faa sit Haar eller anden Skønhed eller fuld Førlighed igen og at hun ikke undgaar til sin Dødedag at blive hæmmet og skæmmet af talrige store, hvide Ar. De lægger sig som tykke Strenges i Huden, som er den trillet mellem Fingrene og drejet rundt om sig selv og saa stivnet i Fortykkelsen. Hun forstaar hvad alt dette vil sige, og efterhaanden finder hun da, at her maa hun vel saa høre til for Resten af sine Dage. Saa ligger hun der og drømmer om sin Fremtid paa

Ladegaarden. En uskøn, en grim Kvindes hæsleige Drøm. Og dog: Hvad kræves vel her? Her er ingen forvænt og hun er trods alt dog endnu kun niogtyve Aar. Jojo! Og hun vil glæde Bommanden, som hun har glædet saa mange før, — det Skravl, Skrog som hun selv, — vist vil hun saa, og mange andre. Han smilte saa dulgt til hende før, fløjtede og blinkede saadan ven-skabeligt. Hun skulde nok kende det Blink, om ellers nogen kender det? Javist naar Tulle bliver rask igen. I trænger naturligvis til lidt Pjank herude og der hænder vel et og andet her som allevegne. I skal saamænd ikke fløjte forgæves, I fattige, hjemløse Mænd. Tulle er her endnu, og vi Smaafolk holder sammen. Det er vel det eneste vi er her for, saa det gør vi alt-saa ogsaa naar Præstinden igen vaagner op til Livet til de Krampetrækninger, der endnu skal forestille at være det. — Og saa skal jeg nok faa mig en flot Hat, en stor og bred og broget Kysehat med lange, prangende Baand saa ingen kan se, at Tulle er brændt pilskallet som et Æg!

Det skal nok gaa; for det *skal* jo gaa. Naar nu blot Saarene vil blive ved med at læges. Og det gør de nok, for Dr. Lund tager sig med ihærdig Omhu af Patienten og skifter tidt selv Forbindingerne.

— Det gaar jo godt, siger han. — Men den er gal med den Arm, Tulle. Med den Ar-Streng dér i Albu-leddet vil Du aldrig komme til at rette det ud. Det faar Du finde Dig i. Den bliver ved med at være bøjet.

— Ja jeg har jo ogsaa nok krummet den for meget i min Tid, siger hun næsten skælmsk, — om Halsen paa for mange

— Saa Tulle, ikke noget Pjank her! Du maa ven-

ligst se at holde Dig i Skindet, saa svedent det er. Saa-
dan noget maa Du vel ogsaa være færdig med nu. Pas
Du paa Husordenen her paa Ladegaarden, for den er
stram. Og den skal overholdes, at Du veed det!

— Ja det siger de jo! Og de smiler begge.

Men Dr. Lund er aldeles ikke tilfreds med Judiths
Saar. Der er nu gaaet trekvart Aar siden Branden, og
vel er meget lægt, men nu kniber det med Resten, som
ikke i lang Tid har vist nogen Tilbøjelighed til at læges.

Det er vel fordi hun iforvejen er saa genneminfice-
ret, siger han til Kristian Bloch. — Vil dét holde sig i
Ro, hvad vi nok ikke kan vente i Længden, saa tør
man maaske haabe endnu. Men hun gaar sikkert med
meget i sig fra det Liv, hun har ført. I Virkeligheden
har hun kun ringe Modstandskraft. Jeg befrygter at det
snart vil gøre sig mere gældende, at hun stadig ikke er
andet end Skind og Ben. Livet har faret haardt med
hende og jeg er bange for at Døden ikke bliver
stort bedre.

Doktoren faar Ret: Før et Aar er forløbet efter Bran-
den begynder det at gaa kendeligt daarligere med Ju-
dith. Saarene vil nu ikke blot ikke læges, men de be-
gynder at bryde op igen dér hvor de var lægt. Hun maa
holde Sengen og jævnligt er hun i høj Feber og uklar,
gennemforgiftet som hun er. Og Smerterne bliver vold-
somme paany.

Ofte sidder Fru Astrid ved Sygelejet. — Judith har
altid været venlig imod hende, ogsaa i den Maade hvor-
paa hun stedse har unddraget sig enhver lille Antyd-

ning af Nysgerighed. For den unge Frue staar hun som noget paa een Gang gaadefuldt tiltrækkende og forfærdeligt, denne syge Kvinde med det urene Liv og det stærke Mod til hensynsløs Opofrelse. Denne mærkelige Skæbne pirrer hendes borgerlige Nyfigenhed ved sin Gru af Villie baade til Godhed, Snavs og Udskejelse. Men Fru Astrid faar ikke mere at vide om hendes Liv og Sind end hvad enhver mener at kunne se: — at Syndens Sold er Døden og at Tulle smiler i den, naar blot Smerterne vil give hende Lov dertil.

En Dag gaar Dr. Lund, Herbert og Præsten sammen fra hendes Sygeleje. Hun ligger stille hen og smaa-jamrer.

— Tjaae det kunde jo se ud som om hun snart dør, siger Lægen. — Men man veed aldrig saadan noget med Tulle. Hun er den fødte Overraskelse og har altid været sejglivet, saa det er saamænd ikke helt udelukket, at hun kvikker op igen.

— Tror Du virkelig? spørger Kristian.

— Næh, jeg tror ikke. Jeg tror som bekendt ikke paa noget her i Verden. Men hun kan godt komme til at ligge saadan i Ugevis.

— Det er dog forfærdeligt! Kan vi ikke gøre noget for at hjælpe hende?

— Nej Du nu er det for sent, indskyder Herbert for os. Selv for Dig som Menneske. Men Du kunde maaske gøre et og andet som Præst?

— Ja det er sgu da ialtfald meget bekvemmere, siger Lægen. — For som Menneske kan *Du*, saavidt jeg forstaar mig paa det, kun gøre eet som ingen anden i hele Verden kan gøre med nogensomhelst Virkning: — Ganske bogstaveligt at bøje Dig ned og kysse hende

..... paa Munden naturligvis. Saa dør hun nemlig lykkelig; det kan Du godt bande paa.

— Kort sagt, svarer Kristian, — »toe hendes Fødder«.

— Æw! Ja I er søde. — Næh, *saa* maa Du vist heller lade være med at stige ned fra Højheden hvad jeg ogsaa meget vil fraraade, for hun er jo ikke saa appetitlig som i gamle Dage. — Indskrænk Du Dig til at tage Dig af hende som Præst og gøre Din »Ger-ning« som Du er betalt for det.

Kristian tier, mørk, men Herbert vender sig til Ejnar: — Kan *Du* virkelig slet ikke hjælpe hende, Doktor?

— Jo det kan jeg nemt. Men det maa jeg ikke; for jeg faar nemlig min Løn for *ikke* at gøre det. Ellers skulde Du faa se, hvor humannt jeg skulde affolke hele Bulen i en Haandevending. — Men hør, mens jeg husker det, siger han til Præsten, tag lige saa godt denne Seddel med det samme. Jeg synes at vi ialtfald skylder at betale en pæn Begravelse for hende. Og det forbyder vore Embeder os jo dog ikke.

— Behold den hellere. Hun har Raad til at undvære den.

— Der kan Du ellers faa Lejlighed til at holde en af Dine berømte Prædikener »gennem Marv og Ben«.

— Ogsaa den har hun Raad til at undvære.

— Jeg garanterer at hele Byen møder op for at høre Dig signe over hende! Især hvis vi slaar lidt paa Stortrommen for Jer.

— Jeg har til Dato ikke prædikeret over andet end hende hvordan jeg saa end har skilt mig fra det.

— Naa. Ja snakke kan I jo alle. Og Slaget er ganske

rigtigt uhjælpeligt tabt. Men saa synes jeg ialtfald at vi godt kan spendere en pæn Sten paa hendes Fattigjord derude paa Assistens hos de andre Selvmordere eller hvem de nu firer hende ned imellem

— Hun har aldrig været Selvmorder! siger Kristian hidsigt.

— Næh saagu'. Det var vel mere os andre, som gjorde det. Men altsaa blot saadan en lille Sten til Forskel fra de andre Tuller derude?

— Tror Du, at der er nævneværdig Forskel! spørger Præsten indædt.

— Oprigtigt talt Nej. De er vist ikke værst. — Men Du vil altsaa sletikke være med til at gøre en Smule sentimental Stads af Tulle?

— Hun er sikkert tilfreds med en Bøn.

— Naa; bare et tjenstligt Paternoster. Og saa i al Beskedenhed detteher Sprichwort naar Du strør Sand paa hende? — »Af Brøndstræde er Du kommen«

— Til Brøndstræde er Du vendt tilbage? fortsætter Herbert.

— Ja unægteligt og af Brøndstrædet skal Du visselig genopstaa! Kristian siger det med Overbevisning.

— Det tror jeg virkelig ogsaa kommer det stiltfærdigt fra Lægen.

— Saa er der altsaa alligevel noget Du tror paa, fastslaar Kristian.

— Jagu'; hos Tulle. Hun har vel selv lært os det. Der synes dog at have været noget som en Slags Linie i hendes Tilværelse. Og det er jo ikke os alle, der har Raad til det.

— Hvad, spørger Herbert vil Du da anse for hendes Livs Linie, dets jeg tør maaske endog sige Mening?

Ejnar ser forskende op paa ham. Saa svarer han brutalt: — *Gaa i Rendestenen ud og bliv ren!*

— Den Mening er jo ikke langt fra Evangeliets siger Kristian stilfærdigt.

Da standser Lægen og kigger paa ham med et halvt ironisk, halvt sørgmodigt Smil: — Hvorfor har Du dog valgt at blive en daarlig Præst naar der er Stof til en god Hedning i Dig?

Kristian tøver et Øjeblik. Saa svarer han, lavmælt men bittert: — En Præst kan maaske aldrig drive det til mere end at blive en daarlig Præst.

— Næ saagu. For Opgaven er vel uløselig

Tiltider er Judith meget urolig, især henunder Natten. En saadan sen Aften sidder Fru Astrid hos hende og Judith taler ustandseligt, idet hun Gang paa Gang skifter Stilling i Sengen. Hun græder og ler i Feber, men ikke uden Sammenhæng; tværtimod er hendes Tale for det meste fornuftig. Hun ser elendig ud.

— De, siger hun, — De Fru Astrid.

Astrid studser ved denne Tiltale.

— Jeg veed godt, at De hedder Astrid. — De vil gerne vide noget om mig

— Hvad mener De, Judith? Nu skal De jo sove.

— Nej, jeg kan ikke. — Jeg har godt mærket det. De vil gerne ha' at jeg fortæller Dem noget om mig selv. Jo De vil. Det er saa interessant synes De

med saadan en som mig. Og det *er* det jo ogsaa; det er meget rigtigt. De ved sletikke, hvor interessant det er Og jeg vil ogsaa gerne gøre det, fordi De er Fru Astrid. De er saa sød og De har saadanne dejlige Børn. — De har faaet saa mange De har kunnet orke. Men det har nok ogsaa været nødvendigt, hvis jeg kender ret

Saa sætter hun sig op i Sengen og ser paa den forbløffede Astrid med store, vidt aabne, skinnende Øjne, der spejler Tællepraasens Lys: — Jeg kender Dem godt: De er en af de heldige, der aldrig fik at vide hvad Ondt er. De lever midt i det, men det er skjult for Deres Øjne De er en af dem der er pakket ind i Vat fra Fødselen. En af dem der altid bliver værn timer, altid skaanet og ikke selv véd af det.

Hendes Stemme bliver sælsomt stille og haard: — Men jeg er blot Tulle. Og De véd ikke, hvad det vil sige, men *det* er det jeg vil fortælle Dem saa De kan vide at jeg er ikke bare det Kryb, De naturligvis tror men at Tulle er Præstinden der bar Mænds Synder Og hun skriger det ud: — bar Jeres Synder i al deres Kvide I I Hankøn! Ja paa Godt og Ondt! — I gav mig alt det i Jer, som var simpelt; alle Jeres Laster lagde I paa *mine* spæde Skuldre og see: Jeg Syndebukken bar det altsammen bort fra Jer og Jeres Kære derhen hvor I jog mig fra Jer ud i mit Livs Ørken. Og nu nu ender jeg som jeg begyndte Hun lér højt: — Nu er jeg *brændt* op nu ligger jeg paa mine Gerninger og *Jeres!*

Saa synker hun sammen.

Fru Astrid tager stille hendes skælvende Haand i sin. — I det samme kommer Kristian ind i Værelset og ser at det er galt fat; han bøjer sig ned over den syge: — Vil Du ikke have en Præst, Judith?

— Jo, svarer hun koldt, — det har jeg altid villet.
— Næh Tak

Hun ser paa ham med store, forskræmte Øjne, der udtrykker en dyb Skuffelse. — Nej, Du skal ikke tro at det bliver mig selv, siger han beroligende. — Jeg vil selvfølgelig hente en anden.

— Hvorfor ikke Du selv? spørger hans Kone stødt.

— Vil Du ikke nok det, Judith?

— Nej, siger hun stille og fast. — Ingen Panik for min Skyld. Døden kan vel ikke være stort værre end Livet. Jeg er jo ikke bange for Døden og ikke for Gud? — vel?

— Nej. Saadan skal det være. Du har intet at frygte, Judith. Dig vil Døden intet andet end godt.

— Naa. — Ja saa er det jo godt.

— Ja, svarer han rørt, — over hende eller over sig selv? — *alt er saare godt*

Hun fortsætter efter en Pause: — Det sagde han *osse* Vorherre, — da han saa paa sit Værk

Præsten forstaar intet. Han er betaget af sin Gerning: — Ja, og Du er jo selv hans Værk, Judith.

— Er jeg ogsaa hans?

— Vi er det alle.

Efter en ny Pause siger hun stille: — Naa. Og varmt: — Tak! Saa tilføjer hun tørt: — Saadan er det vel saa. For det er jo ogsaa det nemmeste.

Kristian gaar saadan op i sin Gerning og i Spekulation over, hvad den tilsiger ham nu at tale til hende,

at Betydningen af hendes Ord aldeles ikke naar ham. Saa vender hun sig til Astrid, træt:

— Vil De ikke gerne læse lidt for mig?

Astrid tager den tykke Bog og slaar op paa maa og faa i den. Judiths mærkelige Ansigt er som stivnet i en Smertetrækning; men hun ligger ganske stille og hører efter. — Astrid læser:

— Herre! Du har ransaget mig og kender mig. Hvadenten jeg sidder ned eller staar op, da veed Du det; Du forstaar min Tanke langt fra. Du har omringet min Sti og mit Leje; Du kender grant alle mine Veje. Thi der er ikke et Ord paa min Tunge, see, Herre! Du kender det jo altsammen. Bagfra og forfra har Du omsluttet mig og paa mig har Du lagt Din Haand. At forstaa det er mig for underfuldt, for højt; jeg kan ikke naa det. Hvor skal jeg gaa hen fra Din Aand? Og hvor skal jeg fly hen fra Dit Aasyn? Dersom jeg farer op til Himmelen, da er Du der, og reder jeg mit Leje i Underverdenen, see, da er Du der! Vilde jeg tage Morgenrødens Vinger, vilde jeg bo ved det yderste Hav, saa skulde ogsaa der Din Haand føre mig og Din højre holde mig fast. Og vil jeg sige: Mørket kan dog skjule mig, — saa er Natten eet Lys om mig. Mørket gør ikke mørkt hos Dig, og Natten lyser som Dagen; Mørket er som Lyset. Thi Du ejede mine Nyrrer; Du skærmede mig i Moders Liv. Jeg vil prise Dig fordi jeg paa underfuld Maade er dannet saa herligt; underfulde er Dine Gerninger og min Sjæl veed det saare vel. Mine Been vare ikke skjulte for Dig, der jeg blev dannet i Løndom, der jeg blev kunstigen virket i det underjordiske Dyb. Dine Øjne saa mig, der jeg endnu var et Foster, og disse Ting vare allesammen skrevne i Din Bog. Da-

gene vare bestemte, før en eneste af dem var kommen. Derfor, O Gud! hvor dyrebare for mig er Dine Tanker; hvor stor er dog deres Sum! Vilde jeg tælle dem, da blev de flere end Sand; opvaagner jeg, da er jeg endnu hos Dig. — Gid Du, O Gud! vilde ihjelslaa den ugudelige, og I, blodgerrige Mænd! viger fra mig Ransag mig, Gud! og kend mit Hjerte; prøv mig, og kend mine Tanker. Og se, om jeg er paa en Vej, som fører til Smerte for mig og led mig paa Evighedens Vej

Saa ser Judith op paa Præsten og spørger stille: — Gælder noget af alt det osse mig?

— Jeg veed det gør det, siger han patetisk. — Det er al Dødens og Livets lykkelige Alvor; og det er alt sammen skrevet netop for Dig.

— Hvorfor?

— Fordi Du følte Den Evige bag det alt sammen ogsaa naar Du intet vidste deraf.

— Det maa være længe siden. Og hun tilføjer meget bestemt: — Han var ellers tidt godt gemt!

— Men han var dog i Dig

Hun ser op, ser at hans Øjne er fugtige. Og forstaar: — Tak, svarer hun med et mat Skuldertræk. — Læs saa lidt mere for mig Og hun rækker famlende et snavset og sammenkrøllet Papir frem. — Læs; bare det sidste

Fru Astrid har betaget siddet og set beundrende paa, hvor smukt og diskret hendes Mand kan udfolde sig som Præst for den ringeste af de ringe. Nu tager hun imod Papiret. — Betydningfuldt, siger hun og rækker det til ham, — betydningsfuldt som denne Skrift ligner Din

— Ja, svarer han tonløst. — Et sært Tilfælde
og han rækker det tilbage til hende.

Fru Astrid ser paa Papiret uden at se hvad der
staar, saadan skælver det i hendes Haand. Saa begyn-
der hun — mekanisk — at læse midt i det:

Jeg takker for dit hvide Bryst,
og takker Dig, at du saa tyst
tog *mig* ind i Din Tanke,

i Dine Sansers rene Fryd
og Blodets røde Strømme —
Dit Hjerte slaar med rolig Lyd.....
Min trætte Pige! — Sov og nyd
Din Ungdoms hede Drømme!

— Ja, hvisker Judith rørt. — Det kunde være paa-
tide

Saa gaar Ordenes Indhold pludseligt op for Astrid;
hun holder Papiret ud fra sig med to forsigtige Fingre
og lader det falde paa Gulvet.

Judith fortsætter stille og inderligt: — Og nu skal
jeg saa erfare det at man kan gudværeløvet ikke
..... befri sig for Lykken. — Ikkesandt?

— Jo, — Ja, svarer Astrid, venligt og desorien-
teret.

Kristian er gaaet. Og en Timestid efter trækker og-
saa Præstefruen sig tilbage.

Det er nu blevet over Midnat, men alligevel kom-
mer Dr. Lund i den maaneklare Sommeraften spadse-
rende inde fra Byen for at se paa den sløje Patient,

hvis Tilstand idag foruroligede ham særligt. Hun var saa mat i Formiddags.

Han ser sig tøvende om i de fattige, snavsede Lokaler, idet han gaar igennem dem. — Pøj! sikke nogle Huler, alt det gamle Skidt herude! Sgu ikke for Dyr, endsige Mennesker. Og for at faa Lov til at slippe bort fra disse Pestkuler skal et Menneske altsaa være nødt til at ligge og stride i Maaneder og saa bliver det maaske endda Løgn foreløbigt.

Judith ligger stille og smaajamrer. Hun slaar Øjnene op da han staar ved Sengen: — Det er Saarene Doktor.

— Vist saa, vist saa, de forbandede Saar. Men det hører med, naar man brænder op, mumler han. — Ja det er jo snavs med Dig, Tulle!

— Kan jeg da ikke faa Lov til at slippe, Ejnar?

— Det lader inte til at gaa saa glat, lille Tulle. Det er sgu Synd for Dig.

— Derfor var det jo ogsaa at jeg De veed min yndige lille Pige Kunde De ikke ogsaa saadan lidt paa Gled?

— Hun har min Salighed Ret! mumler han. — Og hun har fortjent det.

Han staar der og overvejer. Hendes Puls er ikke god, men den *er* der. Denne Meningsløshed kan vare i mange Uger og hvem veed saa, om ikke alligevel Saa idiotisk kan Livet jo være. Men Døden er det aldrig.

Hun ligger med lukkede Øjne. — Han tager sine Smaating op af Lommen, idet han ser sig om og konstaterer, at Vaagekonen pusler om inde paa den anden Stue. Han hører hende tysse paa nogen ved Døren: —

Ka' Du skruppe a'! Her er ikke no'et for Dig! Doktoren er her, saa det er altfor tidligt

— Det er en stor, stor, fin Kapervogn! bliver der svaret, — med en flot Hest for!

Da er Ejnar ikke i Tvivl længer: Han jager den lille Sprøjtes Naal dybt i Judiths Arm. Hun slaar Øjnene op og ser paa ham. — Gør det ondt, Tulle?

— Nej, svarer hun højt og med et fornøjet Blik.

Dr. Lund ser venligt, næsten kærligt paa hende, med et let Haandtryk før han gaar. — Han kan ikke lade være med at tænke paa hvor hun er styg, Ja ækel at se paa, som hun nu ligger der, — radmager, bare en Haandfuld spinkle Knogler i en altfor stor Sæk, — og blot længes efter at slippe afsted Saadan skal hun altsaa dø, Præstinden Tulle, som han engang — og velment — har kaldt en »Dydens Moder«. Saadan skal hun nu dø. Og i disse Omgivelser. Fordi Jeres Vorherre vil det? — Men hendes Øjne er store, som vil de ikke slippe Livet; altfor store for Døden; og de er smukke endnu; en Afglans af hvor dejlig hun engang har været.

Hun mærker at Smerterne mildnes. Og hun ligger der og er taknemmelig for den eneste Velgerning nogen Mand har gjort hende gratis.

I dybe Tanker, som hun sletikke kan finde rede paa, sidder Fru Astrid endnu i Kristians Arbejdsværelse. Han er der ikke. Han maa være gaaet ud i Nat-ten; maa vel have følt Trang dertil.

Hun er saa sær tilmode, som har hun, blot i et lynsnart Nu, set ind i et nyt og fremmed Land; set noget

hun aldrig før har drømt kunde være til: — noget vildt og forfærdeligt ubønhørligt. Et dybt, dybt Perspektiv har i et Glimt aabnet sin uanede Gru for hende; men hun skimter kun svagt de uklare Omrids, — store, rædselsfulde Konturer.

Saa kommer Præsten. Han er graa i Ansigtet og der er noget udbrændt i hans Blik. Han er tavs. Ogsaa hun har kun lidt at sige: — Det er saa underligt jeg føler os trods alt saa underligt nær hinanden — som kunde hun være en Søster eller Ja jeg veed ikke hvordan

— I skulde alle være som Søstre, alle I Kvinder, der er noget ved.

— Men hun har jo ødelagt sig selv siger Astrid stille.

— Nej. Hun er bleven ødelagt af andre.

— Maaske hun *dog* ogsaa har betydet noget godt for andre.

Han tager hendes Hoved mellem sine Hænder og ser ind i Lykkens rolige Øjne: — Ja, svarer han. — Det *har* hun ogsaa.

Og de tier begge. Der er som noget imellem dem, — hun ved ikke hvad, men noget, hvorom her ikke skal tales, aldrig skal tales, fordi det skal have Lov til blot at *være* i Tavshed. Derfor skal der ties om det.

Hun gaar ind i Sovekammeret. Der lytter hun til smaa Drenges og Pigers trygge Aandedrag. Og hun folder sine Hænder mod alt det forfærdelige, som hun ikke kender, — at de maa bevares derfor.

Men *han* bliver staaende ved Vinduet. Lyset brænder ned i sin Stage og slukkes næsten, før Flammen endnu en Gang blusser op i en lang og blaa og blaf-

rende Tunge. Den slukkede Tane ryger en tynd, graa Stribe i Stuens Dunkelhed. — Han staar afmægtig ved siden af sig selv og ser gennem det aabne Vindu ud i en stille, kølig Nat, hvor Maaneskæret blinker i Fiske-damme og Rosenaa, hvor Poplerne staar som en truende Kæmpevagt om Mændenes Tvangshus, i et skarpt og blegt Lys.

Saa lyder — højt og klart og koldt — Bommandens Raab:

— Hov! Hov! Den hvide Hest! Fire Skilling op af Lommen! — *Kredit gives ikke!*

